Bundel - Algemene Vergadering van 8 november 2022

1 Vaststellen begrotingen 2023 IPO Den Haag en BIJ12

221108 AV 1. Notitie begrotingen 2023 IPO Den Haag en BIJ12.docx

221108 AV 2. Begroting 2023 IPO Den Haag.docx

221108 AV 3. Begroting 2023 BIJ12.docx

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

Datum	8 november 2022
Portefeuillehouder	N. Vedelaar
Onderwerp	Vaststellen definitieve begrotingen IPO Den Haag en BIJ12 2023

Kern van het onderwerp
De Begrotingen 2023 IPO Den Haag en BIJ12 geven invulling aan de krachtige rol van de samenwerkende provincies, en de focus die we daarbij willen aanbrengen op de drie grote transities in de fysieke leefomgeving (wonen/bereikbaarheid, klimaat/energie en landelijk gebied/stikstof). De begrotingen hebben een intensief voorbereidingstraject gehad in de provincies. Dit begon met het vrijgeven van de Kaderbrief 2023 voor bespreking met de Provinciale Staten. Op basis van deze conclusie is de kaderbrief uitgewerkt naar de conceptbegrotingen 2023. Onderdeel van de conceptbegroting 2023 is daarnaast de meerjarige doorwerking van de voorjaarsnota 2022, die besproken is in uw Vergadering op 28 juni dit jaar. De kosten die niet konden worden voorzien ten tijde van de opstelling van de Kaderbrief 2023 zijn eveneens opgenomen in de Begrotingen 2023.

Het IPO-bestuur heeft erop ingezet om in de begrotingen focus aan te brengen op de drie grote transities in de fysieke leefomgeving. Aan de doorvertaling van die focus in de samenwerking is in de aan u voorliggende begroting uitwerking gegeven door de beleidsinhoudelijke intensiveringen die aanvullend zijn op de Kaderbrief 2023 zoveel mogelijk op te vangen binnen de begroting.

Daarnaast heeft het IPO-bestuur besloten om naast het meerjarenperspectief een vierjarig kader voor alle beleidsopgaven in de nieuwe bestuursperiode op te nemen die qua omvang (excl. autonome ontwikkelingen) aansluit op de Kaderbrief 2023, en deze vast te stellen als richtinggevend. Indien er extra investeringen nodig zijn, kan dit in de vorm van een herprioritering mogelijk worden gemaakt.

Voorstel/gevraagd besluit
De Algemene Vergadering wordt voorgesteld de door het bestuur van uw vereniging vastgestelde Begrotingen 2023 voor IPO Den Haag en BIJ12 goed te keuren, inclusief de meerjarenraming.

Ontwikkelingen voor de vereniging van samenwerkende provincies (IPO)
Nederland staat voor grote maatschappelijke opgaven. In de fysieke leefomgeving speelt van alles. Van het bouwen van 900.000 woningen, het opwekken van 35 Twh duurzame energie, stikstofreductie, de transitie naar een meer duurzame landbouw tot en met economische innovatie. Al deze vraagstukken hebben ruimte nodig en die is er onvoldoende. Oplossingen liggen op dezelfde vierkante kilometer en kunnen alleen gevonden worden door de opgaven met elkaar te verbinden. Het IPO-bestuur heeft de ambitie uitgesproken om als provincies verantwoordelijkheid te nemen voor de realisatie van de transities in de fysieke leefomgeving (wonen/bereikbaarheid, klimaat/energie en landelijk gebied/stikstof) met de actiegerichte gebiedenaanpak. Daarvoor zijn wel de juiste randvoorwaarden noodzakelijk. Dat is de focus van de samenwerking tussen de twaalf provincies.

Het werk dat de individuele provincies de komende jaren zullen leveren op de grote transities in het fysieke domein, zal vanzelfsprekend effect hebben op de beleidsterreinen waarop de 12 provincies kiezen samen te werken. Zoals beschreven in de Kaderbrief 2023, is voor de nieuwe bestuursperiode de overweging dat het IPO-bestuur expliciet de keuze maakt dat de samenwerking de komende jaren wordt gedreven vanuit de focus van de provincies op de drie grote transities in het fysieke domein. De keuzes t.a.v. de samenwerking voor de volgende

periode blijven niet beperkt tot de inhoudelijke focus, maar hebben ook betrekking op de wijze waarop en in welke vorm er wordt samengewerkt. In opdracht van het IPO-bestuur is dan ook een traject gestart om te komen tot een nieuwe (inhoudelijke) focus voor de samenwerking, en (mede in het verlengde daarvan) te komen tot voorstellen voor eventuele veranderingen in de structuur en de samenwerking ter ondersteuning daarvan. De samenwerking met de AV en de Staten is hier onderdeel van.

De Begrotingen 2023 van IPO Den Haag en BIJ12 geven invulling aan die krachtige rol van de samenwerkende provincies, en de focus die we daarbij willen aanbrengen. Daarbij is sprake van steeds intensievere samenwerking tussen IPO Den Haag en BIJ12. Bijvoorbeeld als het gaat om omgevingswet, digitalisering, stikstof en bedrijfsvoering. IPO Den Haag en BIJ12 zijn complementair aan elkaar, zoals ook op diverse plaatsen terugkomt in de begrotingen. Zo werken we samen aan één sterke vereniging.

<u>Nadere toelichting P&C-cyclus</u>
De Planning & Control-cyclus kent de hiernaast weergegeven producten, waarbij T staat voor het huidige jaar (2022).

In de Planning & Control cyclus plant, stuurt en verantwoordt het bestuur van de vereniging de uitvoering van de werkzaamheden die de samenwerkende provincies hebben belegd bij de vereniging van de gezamenlijke provincies (IPO), bestaande uit IPO Den Haag en BIJ12. Bij IPO Den Haag gaat het vooral om beleidskeuzes ten aanzien van de belangenbehartiging en bij BIJ12 over uitvoering en ondersteuning van de opdrachten van de gezamenlijke provincies. In beide gevallen betreft het werkzaamheden die bij IPO Den Haag en/of BIJ12 zijn of worden ondergebracht om op deze wijze de gedeelde provinciale opgave efficiënter en effectiever uit te voeren.

De Begroting 2023 voor IPO Den Haag en BIJ12 die nu voorligt is de uitkomst van een intensief voorbereidingstraject met het bestuur, uw Staten en de Algemene Vergadering.

De Kaderbrief 2023, het startdocument voor het begrotingsproces is, na bespreking door het IPO-bestuur op 14 april, vrijgegeven voor doorgeleiding aan en bespreking met Provinciale Staten. Dit had tot doel het inhoudelijk gesprek over wat de provincies gezamenlijk doen te voeren met de eigen Provinciale staten, opdat zo de Staten in de gelegenheid zijn geweest het gesprek te hebben waar de AV later in het jaar bij vaststelling van de begroting ook naar kan verwijzen. Op 21 april heeft de AV de kaderbrief 2023 ook ter informatie ontvangen.

Het is aan de leden van GS om naar de PS terug te koppelen wat er is gedaan met de input die zij hebben gekregen van hun Staten. Tijdens de bijeenkomst van de P&C klankbordgroep (waar 5 AV-leden deel van uitmaken) op 13 juni is door de penningmeester, mevrouw Vedelaar, een terugkoppeling gegeven van het gesprek in het IPO-bestuur over de kaderbrief. Deze terugkoppeling is tevens verwerkt in de AV-nieuwsbrief. Daarnaast heeft mevrouw Vedelaar in de Algemene Vergadering van 28 juni aan u teruggekoppeld welke vragen en opmerkingen door de leden van het IPO-bestuur zijn ingebracht op basis van de gesprekken tussen het College van GS en de Staten.

Op 14 april heeft het IPO-bestuur eveneens de voorjaarsnota's van IPO Den Haag en BIJ12 vastgesteld en de voorgestelde begrotingswijzigingen ter goedkeuring doorgeleid naar de Algemene Vergadering. De Algemene Vergadering heeft hier op 28 juni mee ingestemd.

Op 7 juli dit jaar heeft het bestuur van uw vereniging, gehoord hebben de Colleges van GS, die hun bespreking met de Staten over de kaderbrief daarin hebben meegewogen, de conceptbegrotingen 2023 besproken. Op 8 september zijn vervolgens de Begrotingen IPO Den Haag en BIJ12 2023 formeel vastgesteld en is besloten deze ter goedkeuring door te geleiden aan de AV.

Voor vragen over afwegingen in het IPO-bestuur t.a.v. deze voorliggende begrotingen kunt u als AV-lid terecht bij uw provinciale lid van het IPO-bestuur. Voor nadere provinciespecifieke inhoudelijke vragen over de begroting, de inhoudelijke ambities en afwegingen daarbij van de provincie – eventueel in aanvulling op hetgeen gewisseld voor het zomerreces en opgenomen in de nieuwsbrief van de AV van juni – geldt dat het specifieke college van GS hiertoe aanspreekpunt zijn.

Financieel beeld IPO Den Haag
Het financieel beeld voor IPO Den Haag is licht (€ 265.000; excl. autonome ontwikkelingen) toegenomen ten opzichte van hetgeen voorzien in de kaderbrief. In het IPO-bestuur is een stevige discussie gevoerd met betrekking tot hoe dit opgevangen kon worden binnen de begroting. Dit is grotendeels gelukt, onder andere door minder inzet op kennisdeling, zoals wordt toegelicht bij de verschillende beleidsopgaven. Het IPO-bestuur heeft daarnaast besloten de BAC Kwaliteit Openbaar Bestuur (KOB) en de BAC Cultuur niet meer meerjarig in stand te houden. De BAC's worden wel incidenteel in stand gehouden in 2023, hangende het onderzoek naar de 'focus in de samenwerking' van AEF. Dit leidt ertoe dat de provinciale bijdrage in 2023 ten opzichte van het kader incidenteel omhoog gaat (ten opzichte van 2022 is sprake van een lagere bijdrage). De mogelijkheid bestaat dat provincies dit zelf kunnen dekken uit het resultaat van de jaarrekening. In de najaarsnota wordt hierover meer duidelijkheid gegeven.

Voorts komt er in afwijking van de kaderbrief vanaf 2024 ruimte voor nieuw beleid doordat de incidentele stelpost 'Lagere lasten in een verkiezingsjaar' van € 0,5 miljoen structureel is ingevuld. Dit naar aanleiding van het verzoek van de Algemene Vergadering om deze post in te vullen. De dekking hiervan wordt opgevangen binnen de begroting. In 2023 is deze ruimte er niet door de hiervoor beschreven beleidskeuzes.

De consequenties van het cao-onderhandelaarsakkoord zijn eveneens opgenomen in de begrotingen IPO Den Haag en BIJ12. Deze worden beschouwd als een autonome ontwikkeling. Het IPO-bestuur heeft besloten dat alle autonome ontwikkelingen buiten de beleidskeuzes worden gehouden. Verder is rekening gehouden met een budgetneutrale overheveling vanuit de begroting van IPO Den Haag naar de begroting van BIJ12.

Alle ontwikkelingen uit de Begroting 2023 komen op hoofdlijnen samen in de onderstaande tabel. Daaruit blijkt dat het eindsaldo van de Begroting 2023 uitkomt op € 29,4 miljoen. De meerjarenraming komt overeen met het vertrekpunt (zie tussensaldo) waarbij ruimte is voor nieuw beleid voor een volgende bestuursperiode. Deze ruimte moet tevens zorgen voor meer stabiliteit in de begrotingsomvang.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming 2024	2025	2026
Saldo BGR2022 en mjr 2023-2025	35.459	33.884	34.110	34.443	34.443
Bij: Effect VJN 2022		155	110	110	110
Bij: Effect Kaderbrief 2023		868	900	1.150	1.799
Af: Overheveling BIJ12	-1.188	-1.188	-1.188	-1.188	-1.188
Vertrekpunt BGR2023	**34.271**	**33.719**	**33.932**	**34.515**	**35.164**
Nieuwe ontwikkelingen Begroting 2023					
Beleidsintensiveringen na Kaderbrief 2023		603	703	250	250
Opheffen stelpost lagere lasten verkiezingsjaar		500			
Ombuigingen door aanbrengen focus		-838	-1.117	-1.118	-1.069
Ruimte voor nieuw beleid			414	868	819
Totaal ontwikkelingen Begroting 2023		**265**	**0**	**0**	**0**
Tussensaldo BGR2023	**34.271**	**33.984**	**33.932**	**34.515**	**35.164**
Af: Overheveling restant stelpost IPSN naar BIJ12		-5.136	-5.136	-5.136	-5.136
Bij: Autonome ontwikkeling - Gevolgen nieuwe CAO		582	539	525	525
Eindsaldo BGR2023	**34.271**	**29.430**	**29.335**	**29.904**	**30.553**

x € 1.000

Financieel beeld BIJ12

Het financieel beeld voor BIJ12 valt eveneens iets hoger uit dan voorzien in de kaderbrief. De voornaamste toename van de Begroting 2023 ten opzichte van de Kaderbrief 2023 is gelegen in:

- De actualisatie van de raming van de open-eind-regeling afhandelen faunaschades. Deze is gebaseerd op de tegemoetkomingen 2021, het actuele beeld van het aantal aanvragen en de droge stof prijs voor gras.
- De overheveling van de middelen voor het programma stikstof van IPO-Den Haag naar BIJ12. Dit betreft een budgetneutrale overheveling binnen de totale IPO-begroting.

Overige afwijkingen t.o.v. de kaderbrief worden voornamelijk veroorzaakt door extra middelen die nodig zijn voor:

- Het beheer van het Digitaal Stelsel Omgevingswet, bij inwerkingtreding van de Omgevingswet,
- de benodigde juridische versterking van de juridische capaciteit bij Faunazaken, zodat provincies efficiënter juridische uitdagingen kunnen uitvoeren door meer provinciaal collectief samen te werken en expertise te delen,
- De uitvoering van het Interprovinciaal Wolvenplan. Hiervoor is nu een stelpost opgenomen van €250.000. Het exacte bedrag is afhankelijk van het nog te nemen besluit van het IPO-bestuur over het Wolvenplan en de aanvullende taken voor BIJ12. Bijstelling van de begroting zal plaatsvinden in de Voorjaarsnota 2023 en
- de ondersteuning van het Subsidiestelsel Natuur en Landschap, vanwege de noodzaak om (naast de reguliere subsidiecyclus) provincies projectmatige, inhoudelijke en juridische ondersteuning te bieden bij doorontwikkeling en vernieuwing van de instrumenten voor opgaven in het landelijk gebied.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming 2024	2025	2026
Saldo BGR2023 en mjr 2024-2026	61.338	62.871	60.935	59.125	59.070
Bij: Saldo Voorjaarsnota	2.347				
Bij: Saldo Kaderbrief 2023		15.138	15.870	15.880	15.895
Vertrekpunt vastgestelde begroting	**63.685**	**78.009**	**76.805**	**75.005**	**74.965**
POB-budget n.a.v. cao		53	53	53	53
Toename overige personele kosten en kantoorautomatisering		85	85	85	85
Open-eind-regeling afhandelen faunaschades		1.104	1.104	1.104	1.104
Heroriëntatie op de organisatie en positionering van Bedrijfsvoering		31	31	31	31
Extra inzet Subsidiestelsel Natuur en Landschap		205	205	205	205
Wolvenplan		250	250	250	250
Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke voorziening (DSO-LV)		50	50	50	50
Juridische versterking		155	155	155	155
Organisatieontwikkeling BIJ12		100			
Effect begroting 2023		**2.033**	**1.933**	**1.933**	**1.933**
Saldo concept begroting	**63.685**	**80.041**	**78.738**	**76.938**	**76.898**
Overheveling restant stelpost IPSN naar BIJ12		5.136	5.136	5.136	5.136
Gevolgen nieuwe CAO		660	660	660	660
Verklaard verschil		**5.796**	**5.796**	**5.796**	**5.796**
Eindsaldo BGR 2023	**0**	**85.837**	**84.534**	**82.734**	**82.694**

Vervolg

Ter voorbereiding op de Algemene Vergadering zal de penningmeester, mevrouw Vedelaar, tijdens uw vergadering van 4 oktober een toelichting geven op de begroting 2023 en de najaarsnota 2022. Verder worden de begrotingsstukken voorbesproken met de P&C klankbordgroep op maandag 24 oktober. Daarnaast wordt een online technische briefing over de begroting georganiseerd op maandag 31 oktober van 17:30 uur tot 19:30 uur. Tevens is er de mogelijkheid om technische vragen schriftelijk in te dienen bij het IPO-bureau. Deze dienen uiterlijk maandag 31 oktober te worden aangeleverd.

Bijlagen

1. Begroting 2023 IPO Den Haag
2. Begroting 2023 BIJ12

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

BEGROTING 2023

Meerjarenraming 2024-2026

Bestuurlijke samenvatting

Voor u ligt de Begroting 2023 van IPO Den Haag. Deze begroting is de uitkomst van een intensief voorbereidingstraject met het bestuur, de Staten binnen de provincies en de Algemene Vergadering.

De Begroting 2023 is gebaseerd op de in april 2022 uitgekomen IPO Kaderbrief 2023. Op 7 juli 2022 heeft het bestuur van uw vereniging de conceptbegroting 2023 besproken. Op 8 september 2022 is vervolgens de Begroting 2023 formeel vastgesteld en besloten deze ter goedkeuring door te geleiden aan de Algemene Vergadering.

Er zijn twee grote ontwikkelingen die doorwerken op de hele vereniging IPO en dus op zowel de begroting van BIJ12 (uitvoering en ondersteuning) als die van het IPO Den Haag (belangenbehartiging). Deze ontwikkeling hebben betrekking op:

1. De verdere uitwerking van het regeerakkoord en de rol daarin voor de provincies ('rol in de ruimte') op de grote transities in het fysieke leefomgeving, te weten:
   - Wonen/bereikbaarheid;
   - Energie/klimaat;
   - Natuur/stikstof en landbouw (landelijk gebied)

   en de financieel en interbestuurlijke randvoorwaarden en de doorwerking daarvan in de begrotingen van BIJ12 en IPO Den Haag.

Bij IPO Den Haag wordt dit met name zichtbaar bij de programma's ROWW, Vitaal Platteland, Energie en Klimaat en is naast het doel van elk programma, voor zover zich een ontwikkeling ook vertaalt naar een intensivering ten opzichte van de meerjarenraming de financiële vertaling hiervan in beeld gebracht per beleidsopgave. Indien geen sprake is van intensiveringen bij een programma, blijft de meerjarenraming 2023 het vertrekpunt. Bij BIJ12 zijn de genoemde ontwikkelingen vooral zichtbaar in dit kader bij de doorwerking van Interprovinciale Digitale Agenda (IDA) en de ondersteuning en uitvoering in het kader van het Interprovinciale Programma Stikstof en Natuur (IPSN). Een deel is vanuit de meerjarenraming IPO Den Haag verschoven naar de begroting van BIJ12.

2. De aankomende Statenverkiezingen 2023 en daarmee de overgang naar een nieuw bestuur. Belangrijk daarbij is hoe en waar de inhoudelijke focus op 'de rol in de ruimte' doorwerkt in ook de organisatie(vormen) van de samenwerking van de provincies. We noemen dit "focus van de samenwerking", waarbij het antwoord op de vraag relevant is of de werkwijze en structuur zoals we die binnen de vereniging nu kennen dit optimaal faciliteert.

Het IPO-bestuur kiest er in deze begroting voor om de nieuwe beleidsopgaven die aanvullend op de Kaderbrief 2023 van € 0,6 mln. zijn begroot van IPO Den Haag te dekken uit het structureel afschalen van andere activiteiten die niet primair in deze focus zitten en schaalt deels af op het terrein van kennisdeling. Hierdoor komt het begrotingssaldo iets (€ 0,3 miljoen) hoger uit dan de Kaderbrief 2023, maar voor de periode 2024-2026 sluit deze hier wel op aan. In aanvulling hierop is de incidentele stelpost 'Lagere lasten in een verkiezingsjaar' voor 2023 van € 0,5 mln. structureel ingevuld, waardoor vanaf 2024 en verder de financiële mogelijkheid ontstaat om deze ruimte in te zetten voor eventuele nieuwe beleidsopgaven. Het IPO-bestuur heeft voor alle beleidsopgaven een vierjarig perspectief opgenomen – dat qua hoogte nagenoeg aansluit op de Kaderbrief 2023 (excl. autonome ontwikkelingen) – en geeft de opdracht mee aan de bestuurlijke adviescommissies om voor alle beleidsopgaven het gesprek aan te gaan over de afweegbaarheid en horizonbepaling, rekening houdend met de focus in de samenwerking, en de mogelijke doorwerking hiervan in de werkwijze en governance van de vereniging.

Inhoudsopgave

Leeswijzer 6
Financiële samenvatting Begroting 2023 8
1. Ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer en wonen 11
1.1. Ruimtelijke ontwikkeling 12
1.2. Water 13
1.3. Wonen 14
1.4. Implementatie Omgevingswet/Interprovinciale coördinatie DSO 15
1.4.1. Output 2023 15
1.5. Beheerbijdrage Digitaal Stelsel Omgevingswet 17
1.6. Nederlands Hydrologisch Instrumentarium 18
2. Milieu, energie en Klimaat 19
2.1. Gezonde leefomgeving 20
2.2. Circulaire Economie 21
2.3. Klimaat en Energie 22
2.4. Omgevingsveiligheid 23
2.5. VTH-stelsel en Omgevingswet 24
2.6. Abonnementen/Kennisdeling/Internationaal 26
2.7. Coördinatie uitvoering Klimaatakkoord/Beleidsprogramma 27
2.9. Regionale Energie Strategie 2.0 28
2.11. Industrie en bedrijventerreinen 29
2.12. Warmtetransitie 30
2.13. Energie-infrastructuur 31
3. Vitaal platteland 32
3.1. Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 33
3.2. Duurzame landbouw 34
3.3. Klimaatakkoord landbouwgebruik 35
3.4. Programma Natuur 36
3.5. Natuurwetgeving 37
3.6. Faunabeheer 38
3.7. Natuurbeleid 39
3.8. EU-Biodiversiteit en Natura2000 40
3.9. Interprovinciale Programmaorganisatie Stikstof en Natuur (IPSN)) 41
4. Mobiliteit 44
4.1. Duurzame Mobiliteit 45

4.2. Openbaar vervoer 46
4.3. Verkeersveiligheid 47
4.4. Fiets 48
4.5. Kennisplatform Verkeer en Vervoer 49
4.6. Goederenvervoer & Logistiek 50
5. Regionale economie 51
5.1. Agenda Samenhangend Investeren 52
5.2. Regionale Arbeidsmarkt, Human Capital 53
5.3. Circulaire economie 54
5.4. Europees regionaal beleid 55
5.5. Digitalisering Regionale Economie 56
5.7. Ruimtelijke economie 57
6. Cultuur en erfgoed 58
6.1. Cultuur 59
6.1.1. Output 2023 59
6.2. Erfgoed 60
6.3. Cultuureducatie 61
6.4. Bibliotheekstelsel en innovatie 62
7. Kwaliteit Openbaar Bestuur 63
7.1. Consultaties en wetgevingstrajecten 64
7.2. Provinciale rol in de ruimte 65
7.4. Financiële verhoudingen 66
7.5. Vitale vereniging 68
7.6. Europa 69
8. Werkgeverszaken 70
8.1. CAO 71
8.2. Rechtspositie en integriteit politiek ambtsdragers 72
8.3. Doorontwikkelen en borgen goed provinciaal en publiek werkgeverschap 73
9. Digitalisering 74
9.1. Afhechting programma Interprovinciale Digitale Agenda (IDA) 75
9.2. Activiteiten passend in profiel BIJ12 77
9.3. Belangenbehartiging digitalisering 79
9.3.1. Output 2023 79
10. Overig 80
10.1. Werkbudget & budget voor nieuw beleid 81
10.2. Stelpost L&P-compensatie 82

10.4. Compensatie Zeeland 83
Bijlagen 84
1. Uitgangspunten 85
2. Specificatie 2023 programmalasten en apparaatslasten 87
3. Meerjarig overzicht beleidsopgaven 88
4. Meerjarig overzicht formatietoerekening 89
5. Specificatie bijdragen per provincie 2023 90
6. Doorkijk bijdragen per provincie 2023-2026 91
7. Was-wordt overzicht beleidsopgaven 92
8. Afkortingenlijst 93

Leeswijzer

Opzet volgens Zero based budgetting; Inhoud is leidend, financiën is volgend.

De begroting van het IPO is sinds 2021 volledig nieuw opgezet. Aanleiding hiervoor was de wens van het bestuur tijdens de behandeling van de Kaderbrief 2021 om de IPO begroting integraal, inhoudelijk en financieel, te kunnen wegen. Hierbij zijn de inhoud en de politieke weging bepalend voor de uiteindelijke begrotingsomvang.
Het bestuur had gevraagd bij de nieuwe opzet van de begroting, de 'zero based budgetting' methodiek te hanteren. Deze vraag is ingevuld waarbij het accent gelegd is op de relatie tussen de beoogde opbrengsten en de daaraan verbonden lasten.

In de begroting zijn alle lasten integraal toegerekend aan de beleidsopgaven. Voor alle beleidsopgaven is zowel inhoudelijk als financieel een meerjarige doorkijk gemaakt. Het IPO is als belangenbehartiger flexibel georganiseerd en voert werkzaamheden (beleidsopgaven) uit conform de behoeften van de gezamenlijke provincies. Die werkzaamheden zijn altijd tijdelijk van aard; er is continu sprake van beleidsopgaven die afgerond zijn versus nieuw op te starten beleidsopgaven. Bij die meerjarige doorkijk wordt benadrukt dat het dus om een momentopname gaat en zal dus ook jaarlijks bij de besluitvorming over de begroting worden geactualiseerd.

Doelstelling begroting

De begroting is een belangrijk instrument voor vele partijen binnen het IPO, zoals de BAC's, het IPO Bestuur en de Algemene Vergadering. Hierin worden de keuzes vastgelegd voor de inzet van de financiële middelen voor het komend begrotingsjaar. De keuzes houden verband met de opgaven en activiteiten van het IPO.

Plaats begroting in de planning en control cyclus

In de begroting wordt vastgelegd aan welke beleidsopgaven het IPO wil werken, welke resultaten ze wil bereiken en wat dat gaat kosten. De kaderbrief is hiervoor het uitgangspunt. De begroting wordt door de Algemene Vergadering vastgesteld. Gedurende het begrotingsjaar kan de begroting via de voorjaarsnota en de najaarsnota worden bijgesteld aan actuele ontwikkelingen. In de rekening wordt eindverantwoording afgelegd over de uitvoering van de resultaten.

Structuur begroting

Voorafgaand aan het nieuwe ontwerp van de IPO-begroting (2021) zijn uitgangspunten vastgesteld (zie bijlage 1). Aan de hand daarvan is de begroting opnieuw opgebouwd.

De begroting bestaat uit hoofdstukken waarbinnen de programma's en projecten van het IPO worden toegelicht.

- De programma's betreffen de programma's die aansluiten op de kerntaken uit IPO-Kompas 2020, aangevuld met een programma voor Werkgeverszaken, Interprovinciale Digitale Agenda en voor Overig.
- De projecten betreffen onderwerpen die voorheen onderdeel waren van de Kassiersfunctie.

Beleidsopgaven
In de begroting staan de *beleidsopgaven* centraal. Ieder programma kent één of meer beleidsopgaven. Onder beleidsopgaven verstaan wij een geheel van activiteiten die de output vormen van het IPO en waaraan de formatie en programmamiddelen zijn toegerekend.

Iedere beleidsopgave bestaat uit:
1. Output 2023
2. Doorkijk 2024-2026

3. Relatie met andere beleidsopgaven
4. Lasten (alle bedragen x € 1.000)
    - We maken onderscheid in programmalasten (out of pocket kosten), directe personeelslasten en overige apparaatslasten.
    - Door de presentatie in 1000-tallen kunnen zich in diverse tabellen afrondingsverschillen voordoen.

Jaarlijks doen zich wijzigingen voor in het aantal beleidsopgaven. Zo worden nieuwe beleidsopgaven geïntroduceerd of worden bestaande beleidsopgaven samengevoegd of komen deze te vervallen. Ook kan de naamgeving van beleidsopgaven wijzigen. Voor de aansluiting met de voorafgaande begroting is in bijlage 7 een was-wordt tabel opgenomen.

In de begroting zijn de volgende bijlagen opgenomen:
1. Uitgangspunten IPO-begroting
2. Specificatie 2023 programmalasten en apparaatslasten
3. Meerjarig overzicht beleidsopgaven
4. Meerjarig overzicht formatietoerekening
5. Specificatie bijdragen per provincie 2023
6. Doorkijk bijdragen per provincie 2023-2026
7. Was-wordt overzicht beleidsopgaven
8. Afkortingenlijst

Financiële samenvatting Begroting 2023

I. Algemeen financieel beeld

De Begroting 2023 is gebaseerd op de in april 2022 uitgekomen Kaderbrief 2023. Ten opzichte van die kaderbrief is invulling gegeven aan de stelpost 'Lagere lasten wegens verkiezingsjaar' van € 0,5 miljoen en zijn er extra lasten van € 0,6 miljoen ontstaan. Om vast te houden aan de in de Kaderbrief 2023 opgenomen begrotingsvolume zijn in de Begroting 2023 voor een bedrag van € 1,1 miljoen aan ombuigingen doorgevoerd. Bij die ombuigingen is rekening gehouden met de focus op de drie transities in de fysieke leefruimte. Dit heeft geleid tot een begrotingsvolume dat voor 2023 € 265.000 hoger is dan de Kaderbrief 2023, maar voor de periode 2024-2026 hierop wel aansluit. Dit volume is vervolgens verlaagd vanwege een budgetneutrale overheveling van middelen voor het IPSN naar BIJ12 en verhoogd met de gevolgen van de cao als autonome ontwikkeling. Daarmee ontstaat - blijkens onderstaande tabel - het eindsaldo voor de Begroting 2023 van IPO Den Haag ad € 29,4 miljoen.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming 2024	2025	2026
Saldo BGR2022 en mjr 2023-2025	35.459	33.884	34.110	34.443	34.443
Bij: Effect VJN 2022	0	155	110	110	110
Af: Overheveling BIJ12	-1.188	-1.188	-1.188	-1.188	-1.188
Bij: Effect Kaderbrief 2023		868	900	1.150	1.790
Vertrekpunt BGR2023	**34.271**	**33.719**	**33.932**	**34.515**	**35.160**
Beleidsintensiveringen na Kaderbrief 2023					
1.4 Digitaal Stelsel Omgevingswet landelijke vrz		250	250	250	250
2.5 VTH-stelsel en Omgevingswet		150	150		
2.11 Industrie en bedrijventerreinen		21	121		
2.12 Warmtetransitie		182	182		
Totaal beleidsintensiveringen (I)		**603**	**703**	**250**	**250**
10.1 Opheffen stelpost lagere lasten verkiezingsjaar (II)		500			
Ombuigingsopgave BGR2023 (= I + II)		**1.103**	**703**	**250**	**250**
Ombuigingsvoorstellen bij beleidsopgaven					
2.2 Circulaire Economie & 2.4 Omgevingsveiligheid		-88	-88	-88	-88
3.4 Programma Natuur		-53	-53	-53	-53
4.3 Verkeersveiligheid		-54	-54	-54	-54
4.4 Fiets		-122	-122	-122	-122
5.6 Vrijetijdseconomie		-37	-37	-37	-37
6.1 Cultuur			-48	-48	-48
6.2 Erfgoed			-44	-44	-44
6.3 Cultuureducatie			-13	-13	-13
6.4 Bibliotheekstelsel en innovatie			-19	-19	-19
7.1 Consultaties en wetgevingstrajecten			-141	-141	-141
7.5 Vitale vereniging		-50	-50	-50	-50
9.2 Activiteiten passend in profiel BIJ12		-150	-150	-150	-150
Niet indexeren programmalasten 2023		-284	-298	-299	-250
Totaal ombuigingen		**-838**	**-1.117**	**-1.118**	**-1.069**
Saldo ombuigingsopgave en ombuigingsvoorstellen = Ruimte voor nieuw beleid door structurele invulling stelpost (10.1)			414	868	819
Tussensaldo BGR2023 (gelijk aan vertrekpunt)	**34.271**	**33.984**	**33.932**	**34.515**	**35.160**
Budgetneutrale wijziging voor IPO-vereniging					
3.9 Overheveling restant stelpost IPSN naar BIJ12		-5.136	-5.136	-5.136	-5.136
Autonome ontwikkelingen					
Gevolgen nieuwe CAO		582	539	525	525
Eindsaldo BGR2023	**34.271**	**29.430**	**29.335**	**29.904**	**30.553**

Verschil: 265

x € 1.000

Toelichting tabel
Uit de bovenstaande tabel blijkt de totstandkoming van de Begroting 2023 van IPO Den Haag.
De tabel start met het vertrekpunt voor de nieuwe Begroting 2023 (dat aansluit op de Kaderbrief 2023) gevolgd door de beleidsintensiveringen, de in te vullen stelpost (te samen de ombuigingsopgave) en de ombuigingsvoorstellen. Het meerjarig saldo tussen de ombuigingsopgave en de ombuigingsvoorstellen hebben wij als ruimte voor nieuw beleid in een volgende bestuursperiode opgenomen.

Het totale saldo van de Begroting 2023 bedraagt € 29,4 miljoen en is € 265.000 hoger dan de Kaderbrief 2023. Dit komt doordat wij besloten hebben de BAC Kwaliteit Openbaar Bestuur (KOB) en de BAC Cultuur nog voor één jaar in stand te houden. Deze BAC's worden in 2023 incidenteel in stand gehouden, hangende het onderzoek naar de 'focus in de samenwerking'.
Uit de bovenstaande tabel blijkt tevens het saldo van de meerjarenraming 2024-2026. De verschillen tussen het vertrekpunt van de Begroting 2023 en het eindsaldo van de Begroting 2023 zijn toegelicht bij de verschillende beleidsopgaven (daarbij kunnen de bedragen licht afwijken vanwege het cao-effect en toerekening op basis van gemiddelde personeelslast). Uitzondering hierop vormt het niet indexeren van de programmalasten 2023 en de gevolgen van de nieuwe cao:

- Niet indexeren van de programmalasten 2023
  Over de programmalasten is een generieke korting toegepast door deze niet te indexeren met 2,3%.
- Gevolgen van de nieuwe cao
  Op 24 juni jl. is er een onderhandelaarsakkoord cao gesloten. Met dit akkoord is rekening gehouden in de Begroting 2023. In de Kaderbrief 2023 was al deels rekening gehouden met verhoging van de personele lasten (+ 3,6%), maar de financiële consequenties zijn uiteindelijk hoger gebleken.

In de tabel hieronder is een uitsplitsing opgenomen van het saldo Begroting 2023 over de programma's binnen de Begroting 2023. Deze bedragen zijn binnen de programma's in de begroting verder uitgesplitst naar beleidsopgaven. Meer detailinformatie is opgenomen in de bijlagen.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming 2024	2025	2026
1. ROWW	4.319	4.136	4.249	4.310	4.360
2. Milieu, Energie en Klimaat	2.624	2.839	2.783	2.214	2.214
3. Vitaal Platteland	8.490	3.710	3.653	3.680	3.680
4. Mobiliteit	3.519	3.362	3.371	3.381	3.380
5. Regionale Economie	924	967	975	829	829
6. Cultuur	194	201	0	0	0
7. Kwaliteit Openbaar Bestuur	3.484	3.508	2.623	2.637	2.637
8. Werkgeverszaken	943	966	745	749	749
9. Digitalisering	2.790	2.815	2.894	2.909	3.209
10. Overig	6.985	6.925	8.043	9.195	9.495
	34.271	**29.430**	**29.335**	**29.904**	**30.553**

x € 1.000

II. Indexering
Voor de indexatie maken we gebruik van de ramingen van het Centraal Planbureau (CPB), zoals opgenomen in de kerngegevenstabel raming maart 2022 (CEP 2022). Op basis hiervan hadden we in de Kaderbrief 2023 de personele budgetten met 3,6% geïndexeerd. Bij het doorrekenen van de nieuwe CAO is gebleken dat deze indexatie onvoldoende hoog is geweest. Per saldo was sprake van een tekort van € 582.000 in 2023.
De materiële budgetten zijn incidenteel in 2023 niet verhoogd, met uitzondering van de bedrijfsvoeringsbudgetten. Daar passen we een indexatie van 2,3% toe.

In de meerjarenraming 2024-2026 is rekening gehouden met hetzelfde percentage als in 2023 en financieel verwerkt binnen beleidsopgave 10.2 Stelpost L&P-compensatie.

III. Ontwikkeling personeelslasten en formatie

In de volgende tabel is de ontwikkeling van de personeelslasten weergegeven. Uit de tabel blijkt dat de personeelslasten - op basis van de meerjarige doorkijk - tussen 2023 en 2026 dalen met afgerond € 1,3 miljoen. Hierbij wordt benadrukt dat het IPO als belangenbehartiger flexibel is georganiseerd en werkzaamheden uitvoert conform de behoeften van de gezamenlijke provincies. Die werkzaamheden zijn altijd tijdelijk van aard; er is continu sprake van beleidsopgaven die afgerond zijn versus nieuw op te starten beleidsopgaven.

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Programma's	7.903	10.151	9.207	8.877	8.877
Ondersteuning	2.030	2.205	2.205	2.205	2.205
MT	652	708	708	708	708
Totale personeelslasten	**10.585**	**13.064**	**12.120**	**11.790**	**11.790**

x € 1.000

De personeelslasten zijn gebaseerd op de formatie van het IPO. De omvang van de formatie in de Begroting 2023 bedraagt 99,4 fte (vast + flexibel). Deze formatie is verdeeld over programma's, ondersteuning en het MT. In de meerjarige doorkijk daalt de formatie met 10 fte, oftewel € 1,3 miljoen. Deze daling is toegelicht bij de betreffende beleidsopgaven.

Gemiddelde salarissom

De directe personeelslasten (€ 10,2 miljoen over 2023) worden toegerekend aan de beleidsopgaven. Die toerekening vindt plaats op basis van een gemiddelde personeelslast per fte. In 2023 gaat het om een bedrag van € 136.436 per fte (was in 2022 € 120.727; de nieuwe cao werkt hier zwaar in door). In de meerjarenraming 2024-2026 fluctueert dit bedrag licht. Bij iedere beleidsopgave ontstaan hierdoor kleine verschillen bij de directe personeelslasten. Deze zogenaamde autonome verschillen hebben we niet toegelicht bij de beleidsopgaven. We volstaan met de toelichting op deze plek.

Overhead (overige apparaatslasten)

De overhead (als %) wordt berekend door de personeelslasten voor ondersteuning en het MT te delen door de directe personeelslasten (personeelslasten die direct toegerekend kunnen worden aan de beleidsopgaven). Voor het begrotingsjaar 2023 komt de overhead uit op 28,7% (was in 2022 33,9%).

Wijzigingen op de personele inzet binnen de beleidsopgaven, werken door in de toerekening van de overige apparaatslasten. Deze zogenaamde autonome verschillen hebben we niet toegelicht bij de beleidsopgaven maar ze doen zich daar wel voor. We volstaan met de toelichting op deze plek.

IV. Verdeling bijdragen per provincie

De lasten binnen de IPO begroting worden gedekt uit bijdragen van de provincies. Voor het bepalen van de bijdrage per provincie wordt gebruik gemaakt van een verdeelsleutel (uitgedrukt in %).

Grondslag verdeelsleutel

Het verdeelpercentage is gebaseerd op 50% op basis van een vast aandeel (1/12 deel) en 50% op basis van de netto algemene uitkering provinciefonds zoals opgenomen in de septembercirculaire t-1 zonder Decentralisatie Uitkeringen.

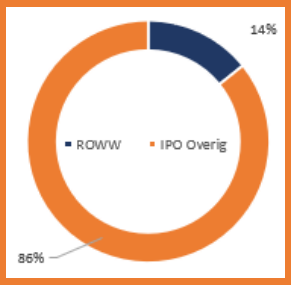
In bijlage 5 en 6 is de uitkomst van de verdeling weergegeven. Hierbij is ook een meerjarige doorkijk gegeven die aansluit op de meerjarenraming 2024-2026. Bij die meerjarige doorkijk is de verdeelsleutel voor de Begroting 2023 gehanteerd.

1. Ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer en wonen

De missie is een klimaatbestendige en water robuuste ruimtelijke inrichting van Nederland in 2050. De veelheid aan opgaven die op de provincies afkomen moet in goede banen worden geleid met het oog op de schaarse ruimte waar we zorgvuldig mee om willen gaan.

Richtsnoer is de ROWW-agenda 2020-2023. Hierin zijn meerjarige ambities en doelstellingen geformuleerd op de thema's water, wonen en ruimtelijke ordening met een focus op energietransitie en bodem.

Aandeel in begroting

1.1. Ruimtelijke ontwikkeling

Heeft relatie met
Transities fysieke leefomgeving

1.1.1. Output 2023

- Ondersteunen van/belangenbehartiging op de invulling van de juiste condities t.b.v. provincies om te komen tot provinciaal ruimtelijk arrangement per 1 juli 2023 en wederkerige afspraken per oktober 2023.
- Ondersteunen/belangenbehartiging t.b.v. van provincies om te komen tot een provinciaal MIEK in voorjaar 2023.
- Ondersteunen/belangenbehartiging t.b.v. van provincies om te komen tot gebiedsprogramma's als uitwerking van NPLG per 1 juli 2023.
- Inhoudelijk bijdragen aan de NOVEX, zodat deze de provinciale uitvoeringskracht versterkt.
- Bewaken dat rijksnormering (oa klimaatadaptatie, woningbouw etc.) de beleidsruimte van provincies versterkt door in te zetten dat eventuele rijksinstructieregels provincies voldoende afwegingsruimte geven richting gemeenten.

1.1.2. Doorkijk 2024 -2026

- Werken aan hernieuwbare bestuurlijke afspraken inzake ruimtelijke adaptatie op basis van de nieuwe klimaatscenario's in 2023.
- Belangen behartigen gericht op optimaliseren voorwaarden ter versterking voor uitvoeringskracht provincies gericht in samenhang met 'een krachtig groen herstel'.

1.1.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	349	139	123	124	123	123	-16	1	1	1
Overige apparaatslasten	184	84	58	64	66	66	-26	6	9	8
Totaal	**588**	**223**	**181**	**188**	**190**	**190**	**-42**	**8**	**9**	**9**

x € 1.000

Toelichting verschillen

De personele inzet (2021: 3,0 fte) is in 2022 verlaagd naar 1,15 fte en wordt vanaf 2023 verlaagd naar 0,9 fte. Dit werkt door in de toerekening van de overige apparaatslasten.

1.2. Water

Heeft relatie met
Transities fysieke leefomgeving

1.2.1. Output 2023

- Bijdragen aan regionale waterkeringen ontwikkelprogramma en aan de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) die kennis genereren voor de wettelijke taakuitoefening van provincies inzake waterbeleid.
- Invulling geven aan bestuurlijke afspraken rondom Informatiehuis Water (bijdrage en detachering).
- Belangen behartigen in het kader van klimaatruimtelijke adaptie via de Samenwerkingsagenda 2030 voor o.a. de gebouwde omgeving, natuur en landbouw, een robuust watersysteem en vitaal en kwetsbaar.
- Samen met de relevante medeoverheden wordt een tussenevaluatie opgezet (in 2024) halverwege de laatste planperiode van de KRW (2022-2027). In 2027 wordt beoogd te hebben voldaan aan de eisen van de KRW.
- Belangen behartigen in - en bijdragen aan - het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) , waar het de Kaderrichtlijn Water (KRW) doelstellingen en Bodem en water sturend in dit programma betreft.
- Belangen behartigen vanuit IPO position paper grondwater in het kader van en kennisontwikkeling/deling via de Studiegroep Grondwater rond grondwaterkwantiteit, -kwaliteit en de afstemming tussen drinkwater en warmtetransitie. En belangen behartigen in de Implementatie- en Uitvoeringsagenda Drinkwater van Rijk, IPO, UvW, VNG en VEWIN.

1.2.2. Doorkijk 2024-2026

- Regionale waterkeringen ontwikkelprogramma is een langjarig programma dat kennis oplevert voor uitoefening van de wettelijke taak van provincies. STOWA genereert kennis voor de wettelijke taakuitoefening van provincies inzake waterbeleid.
- Het Informatiehuis Water (IHW) coördineert de informatiestromen voor waterkwaliteit en veiligheid, onderhoudt en beheert de Aquo-standaard, beheert en ontwikkelt applicaties om de informatie te bundelen en beschikbaar te stellen.
- In de periode 2020-maart 2022 en vervolgens in de periode 2026-maart 2028 moet extra worden geïnvesteerd in IHW om IT-systemen (WKP) en kennis op peil te hebben en te houden om EU-conform te werken en om de beheerders adequaat te ondersteunen in het proces van data-aanlevering/toetsing en rapportage.

1.2.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	787	844	587	587	587	587	-257	0	0	0
Directe personeelslasten	244	386	437	441	439	439	50	4	2	2
Overige apparaatslasten	129	234	205	228	236	236	-28	23	30	30
Totaal	**1.161**	**1.465**	**1.229**	**1.257**	**1.262**	**1.262**	**-235**	**27**	**33**	**32**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Bij de Voorjaarsnota 2022 zijn de programmalasten structureel met € 35.000 verhoogd voor het Droogteportaal. Vanaf 2023 stopt Kennisimpuls waterkwaliteit waardoor de lasten dalen met € 257.000.
De personele inzet is in 2022 verhoogd naar 3,2 fte. Dit werkt door in de toerekening van de overige apparaatslasten.

1.3. Wonen

Heeft relatie met
1.1 – 3.9 – 4.2 – 4.4 – 5.2 – 5.7 – 7.2
Transities fysieke leefomgeving

1.3.1. Output 2023

- Ondersteunen van/belangenbehartiging op de invulling van de juiste condities t.b.v. provincies om te komen tot realisatie van de wederkerige afspraken inzake woningbouw.
- Inzet om de monitor over woningbouwopgave af te ronden.
- Belangenbehartiging om de juiste financiële condities te creëren tav onrendabele publieke toppen in woningbouw, bereikbaarheid etc.
- Belangenbehartiging om voor provincies voldoende wettelijk instrumentarium en bevoegdheden te verkrijgen in de Wet versterking regie huisvesting.
- Belangenbehartiging voor klimaatadaptatie en natuurinclusief gebouwde omgeving met bijbehorende maatlat en handreiking.

1.3.2. Doorkijk 2024-2026

- Het woondossier zal ook in de komende jaren nog IPO-inzet vragen in relatie tot het volgen van de nadere inhoudelijke bestuurlijke afspraken (NOVI) met de minister van BZK over de bijdrage van de provincies over de woningbouw, inclusief monitoring.

1.3.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	76	51	0	0	0	0	-51	0	0	0
Directe personeelslasten	70	266	300	303	302	302	35	3	2	2
Overige apparaatslasten	37	161	141	157	162	162	-20	16	21	21
Totaal	**183**	**477**	**441**	**460**	**464**	**464**	**-36**	**19**	**22**	**22**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Vanaf 2023 vervallen de programmalasten voor wonen.
In 2022 is de personele inzet eenmalig verhoogd voor de versterking van provincies in de belangenbehartiging bij wonen. Bij de Kaderbrief 2023 is deze personele versterking structureel gemaakt.

1.4. Implementatie Omgevingswet/Interprovinciale coördinatie DSO

Heeft relatie met
P1 - P2 - P3 – 7.2
Transities fysieke leefomgeving

1.4.1. Output 2023

Implementatie

De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 januari 2023 in werking. Maar ook na deze datum zal het nodig zijn als provincies gezamenlijk op te trekken om volgens de Omgevingswet te gaan werken. Tegelijkertijd zullen rond de inwerkingtreding van de Omgevingswet de programmateams implementatie Omgevingswet van de individuele provincies verdwijnen en opgaan in de lijn. Het IPO-programmateam Implementatie Omgevingswet zal tot 1 april 2023 aanblijven om onderstaande taken over te dragen aan de (nog te werven) medewerkers die zich gaan bezighouden met de interprovinciale coördinatie Digitaal Stelsel Omgevingswet (zie hierna) of de beleidsinhoudelijke programmalijnen binnen het IPO:

- periodiek overleg met provinciale programmamanagers (of hun opvolgers) en overleggen met verschillende inhoudelijk betrokkenen vanuit provincies om knelpunten te signaleren en voortgang te monitoren;
- te fungeren als aanspreekpunt en kennisplatform voor zowel provincies als het gezamenlijke programma Aan de Slag met de Omgevingswet;
- deelname Programmaraad, Opdrachtgeversberaad, interbestuurlijke afstemming om provinciale vraag in te brengen, aanbod terug te leggen bij provincies en provinciale belangen te behartigen;
- het waar nodig aanbieden van ondersteuningsproducten specifiek voor provincies om hun implementatieopgave ook na inwerkingtreding te ondersteunen.

Interprovinciale coördinatie Digitaal Stelsel Omgevingswet

Ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben de gezamenlijke provincies een blijvende rol in de organisatie van het beheer en de doorontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke voorziening (DSO-LV). Als gebruiker én als medeopdrachtgever en -financier, samen met het Rijk, de gemeenten en de waterschappen. Het IPO zal de interprovinciale inbreng voor beheer en doorontwikkeling van het DSO-LV gaan coördineren. In 2023 zal de interprovinciale coördinatie Digitaal Stelsel Omgevingswet conform dit voorstel worden ingericht.

1.4.2. Doorkijk 2024-2026

Implementatie

In 2023 worden de hierboven genoemde taken overgedragen naar ofwel de beleidsinhoudelijke programmalijnen van het IPO, danwel het nog op te starten team dat de interprovinciale coördinatie Digitaal Stelsel Omgevingswet op zich neemt. Vanaf 2024 zal Implementatie Omgevingswet dan ook geen onderdeel meer zijn in de IPO-begroting.

Interprovinciale coördinatie Digitaal Stelsel Omgevingswet

De interprovinciale coördinatie Digitaal Stelsel Omgevingswet zal in 2026 worden geëvalueerd. Het budget voor de uitvoering van deze taak zal dus meerjarig, tot en met 2026, beschikbaar moeten blijven.

1.4.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	-100	304	102	102	102	102	-202	0	0	0
Directe personeelslasten	58	30	136	138	137	137	106	1	1	1
Overige apparaatslasten	31	18	64	71	74	74	46	7	9	9
Totaal	**-11**	**353**	**303**	**311**	**313**	**313**	**-50**	**9**	**10**	**10**

x € 1.000

Toelichting verschillen

De Omgevingswet is gepland op 1-1-2023. Vanaf 2023 vervallen de lasten niet volledig maar kunnen nog worden gedekt door de beschikbare middelen die op de balans staan. De inzet voor het interbestuurlijk proces uitbouw tot 2025 en het beheer DSO wordt voorzien bij BIJ12.

In 2023 is structureel € 250.000 opgenomen voor belangenbehartiging, coördinatie strategisch opdrachtgeverschap, financiële advisering, communicatie. Hiervan heeft € 102.000 betrekking op programmalasten en het resterende bedrag op personeelslasten.

1.5. Beheerbijdrage Digitaal Stelsel Omgevingswet

Heeft relatie met
P1 - P2 - P3 – 7.2
Transities fysieke leefomgeving

1.5.1. Output 2023

In het bestuursakkoord Omgevingswet uit 2015 en het Financieel Akkoord uit 2016 is afgesproken dat de koepels verantwoordelijk zijn voor het beheer en de doorontwikkeling van het Digitaal Stelstel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO-LV). De onderdelen die het programma DSO heeft opgeleverd worden in opdracht van de koepels beheerd en de provincies dragen hier jaarlijks € 1,6 mln. (prijspeil 2020; excl. Indexatie) aan bij.

1.5.2. Doorkijk 2024-2026

Het DSO-LV wordt agile ontwikkeld; onderdelen die gereed komen, worden in beheer genomen. Hoe meer er ontwikkeld is, hoe meer onderdelen beheerd moeten worden. De provinciale bijdrage aan de kosten voor beheer en doorontwikkeling DSO-LV is jaarlijks € 1,6 mln. (prijspeil 2020; exclusief indexatie). De bijdrage van de provincies kan oplopen, afhankelijk van het dienstverleningsniveau, tot een maximum van € 3,3 mln. per jaar in het geval scenario 3 (Bestuursakkoord 2015) wordt bereikt. Hiervan is vooralsnog geen sprake waardoor we in de meerjarenraming € 1,6 miljoen (prijspeil 2020; exclusief indexering) aanhouden.

1.5.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	1.650	1.700	1.750	1.800	1.850	1.900	50	50	100	150
Directe personeelslasten		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**1.650**	**1.700**	**1.750**	**1.800**	**1.850**	**1.900**	**50**	**50**	**100**	**150**

x € 1.000

Toelichting verschillen

De financiële bijdrage is een bindende afspraak uit 2016 in het Financieel Akkoord. Jaarlijks worden de lasten - in afwijking van de reguliere indexatie - geïndexeerd met € 50.000.

1.6. Nederlands Hydrologisch Instrumentarium

Heeft relatie met
1.2 Water
Transities fysieke leefomgeving

1.6.1. Output 2023

- Het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium (NHI) voorziet in de nodige hydrologische modellen die voor provincies en partners van essentieel belang zijn bij het maken van beleidsplannen en toekomstscenario's. Het IPO-bestuur heeft ingestemd met de samenwerkingsovereenkomst.
- Het beheer van deze voorziening is ondergebracht bij BIJ12 en er wordt nader onderzocht wat hiervoor benodigd is.

1.6.2. Doorkijk 2024-2026

Het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium voorziet in de nodige hydrologische modellen die voor provincies en partners van essentieel belang zijn bij het maken van beleidsplannen en toekomstscenario's.

1.6.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	325	101	232	232	232	232	131	0	0	0
Directe personeelslasten		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**325**	**101**	**232**	**232**	**232**	**232**	**131**	**0**	**0**	**0**

x € 1.000

Toelichting verschillen

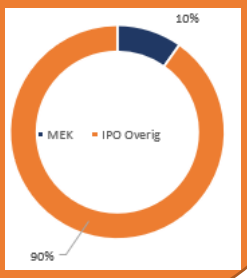
Conform de Kaderbrief 2023 nemen de programmalasten vanaf 2023 structureel toe voor beheer en onderhoud NHI.

2. Milieu, energie en Klimaat

Milieu, Toezicht en Handhaving
De Bestuurlijke Agenda Milieu, Toezicht en Handhaving (MTH) (agenda 'Gezonde en Veilige Leefomgeving') is najaar 2019 door het IPO-bestuur vastgesteld. De bestuurlijke agenda geeft aan wat de gezamenlijke provincies deze bestuursperiode willen bereiken. Dit is uitgewerkt langs 5 programmalijnen: gezonde leefomgeving, circulaire economie en VTH, klimaat en energie/energiebesparing, omgevingsveiligheid en VTH-stelsel/Omgevingswet. De bestuurlijke agenda is na vaststelling aangeboden aan de staatssecretaris van I&W. De staatssecretaris heeft dit aanbod omarmd, juist ook vanwege de match met haar toen nog voorziene 'Milieuvisie' (inmiddels vastgesteld Nationaal Milieubeleidskader). Hiermee willen de provincies onderwerpen bestuurlijk proactief agenderen en meer leidend worden in de prioriteiten van het Rijk en kunnen beschikken over de juiste instrumenten, bevoegdheden en middelen. Najaar 2021 is de bestuurlijke agenda geactualiseerd en wederom als aanbod voorgelegd aan de nieuwe staatssecretaris van I&W.

Klimaat en Energie
In 2022 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over het beleidsprogramma Klimaat en Energie, dat toewerkt naar een ambitie van 55-60% CO2-reductie. Ten opzichte van het Klimaatakkoord is er dus meer ambitie en, mede door de oorlog in Oekraïne, meer urgentie tot versnelling van de uitvoering. De bijdragen van provincies (en daarmee ook van het IPO) verbreedt zich. Naast de realisering van de RES-doelen zijn belangrijke bestuurlijke prioriteiten: het programmeren van de provinciale energieinfrastructuur (opstellen provinciaal MIEK); het aanpakken van netcongestie; het verduurzamen van de gebouwde omgeving (bronnenstrategie en ondersteuning gemeenten tav wijkaanpak om op duurzamen warmtebronnen over te schakelen en verduurzaming maatschappelijk en bedrijfsmatig vastgoed); gezamenlijke inzet op het realiseren van een regionale backbone waterstof en het doorontwikkelen van data en monitoring.

Aandeel in begroting

2.1. Gezonde leefomgeving

Heeft relatie met
1.1 RO
7.6 Europa

2.1.1. Output 2023

- Borgen van de doorwerking van de handreiking voor geur en de handreiking voor geluid.
- Doorontwikkelen van een integratiekader voor de provinciale opgaven voor gezonde leefomgeving.
- Kennis uitwisselen rondom Schone Lucht Akkoord (SLA) en doorwerking in provinciale omgevingsvisies.

2.1.2. Doorkijk 2024-2026

- Als gezamenlijke provincies op inhoud en rol nadere duiding geven aan het wettelijk kader van een ‘gezonde en veilige leefomgeving’, als benoemd in de Omgevingswet en vanuit het ontwikkelde Integratiekader Gezonde Leefomgeving wordt verbinding gemaakt met het Programma Gezonde Leefomvang, zoals beschreven in de Tweede Kamerbrief van de ministers van VWS en LNV.
- De wettelijke taken en de bijbehorende instrumenten zijn inzichtelijk gemaakt en de provincies hebben hun beleids- en kerntaken opgepakt met inzet op een gezonde leefomgeving.
- Kennis uitwisselen over de provinciale inzet heeft bijgedragen aan het realiseren van de beleidsopgaven, de uitwerking van het SLA en de invulling in Omgevingsvisies- en verordeningen.
- Borgen dat de bestuurlijke agenda MTH zijn doorwerking heeft gekregen in het Nationaal Milieuprogramma (NMP), als uitwerking van het Nationaal Milieubeleidskader.

2.1.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	81	0	0	0	0	-81	0	0	0
Directe personeelslasten	88	92	104	105	104	104	12	1	1	1
Overige apparaatslasten	47	56	49	54	56	56	-7	5	7	7
Totaal	**135**	**228**	**152**	**159**	**160**	**160**	**-76**	**7**	**8**	**8**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In 2022 waren eenmalig programmalasten opgenomen voor het opleveren van handreikingen en afwegingskaders op het terrein van geur, geluidhinder en een breder afwegingskader gezondheid.

2.2. Circulaire Economie

Heeft relatie met
1.1 RO – 1.2 Water – 5.3 Circulaire ec.

2.2.1. Output 2023

- Belangenbehartiging/lobbyen en bijdragen aan het opzetten en uitvoeren van een landelijk programma van Rijk en decentrale overheden van een intercompartimentale aanpak van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), waaronder PFAS ('ZZS-pact').
- Advies geven aan het Rijk over de rol van provincies als bevoegd gezag ten aanzien van de informatie- en minimalisatieplicht inzake ZZS.

2.2.2. Doorkijk 2024-2026

- Belangenbehartiging/lobbyen en bijdragen aan het opzetten en uitvoeren van een landelijk programma van Rijk en decentrale overheden van een intercompartimentale aanpak van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), waaronder PFAS ('ZZS-pact').
- Advies geven aan het Rijk over de rol van provincies als bevoegd gezag ten aanzien van de informatie- en minimalisatieplicht inzake ZZS.

2.2.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	54	122	0	0	0	0	-122	0	0	0
Directe personeelslasten	88	92	38	39	38	38	-54	0	0	0
Overige apparaatslasten	47	56	18	20	21	21	-38	2	3	3
Totaal	**190**	**269**	**56**	**59**	**59**	**59**	**-213**	**2**	**3**	**3**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In 2022 waren eenmalig lasten opgenomen voor de implementatie van de handreiking CE/VTH-handreiking, de opschaling van experimenten en het VTH-opleidingskader.
Vanaf 2023 beperken we onze inzet bij deze beleidsopgave tot belangenbehartiging ZZS en.

2.3. Klimaat en Energie

Heeft relatie met
2.11 Industrie en BT
4.1 Duurzame mob.

2.3.1. Output 2023

- Goede afhechting wijzigingswetgeving, waaronder verbreding energiebesparingsplicht bedrijven, normering werkgerelateerde mobiliteit, opvolging Meerjarenafspraak energie-efficiëntie- (MJA3/MEE) convenanten en koolstofdioxide- (CO2) heffing industrie.
- Kennis opbouwen relatie Omgevingswet – VTH-taken – Klimaatakkoord.
- Opstellen van een analyse over uitvoerbaarheid/betaalbaarheid van nieuwe regelgeving op het terrein van klimaat en energie in relatie tot MTH.
- Verkenning ontwikkeling klimaatinstallaties (waterstof, Carbon Capture Utilization/Storage (CCU/CCS), etc.) en benodigd VTH-instrumentarium.

2.3.2. Doorkijk 2024-2026

- Realiseren van de ambities ten aanzien van CO2-reductie en energiebesparing (afspraak Klimaatakkoord), vanuit de provinciale verantwoordelijkheid voor VTH.
- Bijdragen aan goede implementatie wetsvoorstel 'Verbreding energiebesparingsplicht bedrijven' en wetsvoorstel 'Normering werk gerelateerde mobiliteit', opvolging MJA3/MEE-convenanten en consultatie wetsvoorstel 'CO2-heffing industrie' en de uitwerking daarvan.
- Verbreding van het programma naar klimaatinstallaties (o.a. waterstof en Carbon Capture Utilization/Storage (CCU/CCS)).
- Monitoren van uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van wat nodig is bij provincies en Omgevingsdiensten voor de doelrealisatie klimaat.
- De bestuurlijke agenda MTH heeft zijn doorwerking gekregen in het Nationaal Milieuprogramma (NMP), als uitwerking van het Nationaal Milieubeleidskader.

2.3.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	25	0	0	0	0	-25	0	0	0
Directe personeelslasten	88	92	104	105	104	104	12	1	1	1
Overige apparaatslasten	47	56	49	54	56	56	-7	5	7	7
Totaal	**135**	**173**	**152**	**159**	**160**	**160**	**-20**	**7**	**8**	**8**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In 2022 waren eenmalig lasten opgenomen voor een analyse en advies bij de trajecten normering werkgebonden personenmobiliteit, normering CO2-reductie bij bedrijven en het convenant meerjarenafspraak CO2-reductie (MJA4).

2.4. Omgevingsveiligheid

Heeft relatie met
1.1 RO
9.3 Informatiehuizen

2.4.1. Output 2023

- Uitvoeren van de IPO-meerjarenagenda voor de zes Brzo (Besluit risico's zware ongevallen) - omgevingsdiensten gericht op de verbetering van de uitvoeringspraktijk ten aanzien van majeure risicovolle bedrijven en risicorelevante bedrijven.
- Uitvoeren van de gezamenlijke agenda omgevingsveiligheid 2021-2024 met Rijk en gemeenten.
- In het kader van de Omgevingswet bijdragen aan een uitvoerbare invulling van de Modernisering Omgevingsveiligheid voor zogenoemde aandachtsgebieden en het Register Externe Veiligheid (REV).
- Integreren van de informatie producten Externe Veiligheid en de Risicokaart in één interbestuurlijk afgestemde informatievoorziening Omgevingsveiligheid.
- Verder professionaliseren van de samenwerking van de Brzo-toezichthouders in het samenwerkingsverband BRZO+ en borgen van adequate Rijksfinanciering, in het kader van het convenant BRZO+.

2.4.2. Doorkijk 2024-2026

- Als bevoegd gezag voor complexe risicovolle bedrijven (Brzo-bedrijven) met de Brzo-Omgevingsdiensten inzetten op excellente uitvoering door provincies van VTH-taken.
- Coördinatie en monitoring van de uitvoering van de interprovinciale meerjarenagenda van de zes Brzo-Omgevingsdiensten gericht op verbetering van de uitvoeringspraktijk; goede coördinatie van Brzo-taken door het geformaliseerde BRZO+-samenwerkingsverband; investeren in kennis- en informatieproducten, waaronder de Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) en een geïntegreerde informatievoorziening Omgevingsveiligheid.
- Coördinatie en monitoring op de uitvoering van de gezamenlijke agenda omgevingsveiligheid 2021-2024 van Rijk, provincies en gemeenten.
- Implementeren van Omgevingswet-onderdelen die niet beleidsneutraal zijn, waaronder implementatie van het instrument aandachtsgebieden (in plaats van groepsrisico) en met Rijk en decentrale partners investeren in instrumentarium en verantwoordelijkheidsverdeling van nieuwe ontwikkelingen, zoals cybersecurity bij majeure risicovolle bedrijven.
- Borgen dat de bestuurlijke agenda MTH zijn doorwerking heeft gekregen in het Nationaal Milieuprogramma (NMP), als uitwerking van het Nationaal Milieubeleidskader.

2.4.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	82	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	96	100	75	76	75	75	-25	1	0	0
Overige apparaatslasten	51	61	35	39	40	40	-25	4	5	5
Totaal	**230**	**161**	**110**	**115**	**116**	**116**	**-51**	**5**	**6**	**6**

x € 1.000

Toelichting verschillen

2021 was het laatste jaar waarin wordt ingezet op de ontwikkeling van het portaal Risicokaart. Vanaf 2023 verlagen we onze inzet bij deze beleidsopgave.

2.5. VTH-stelsel en Omgevingswet

Heeft relatie met
P7. KOB

2.5.1. Output 2023

- Vullen van de instrumentenkoffer met operationele instrumenten, waaronder uitwerking bestuurlijke boete en handreiking financiële zekerheidsstelling waarvoor IPO heeft gelobbyd. Met name uitwerking van het instrument financiële zekerheidstelling vergt vanwege complexe regelgeving veel inzet.
- Bijdragen aan de uitwerking van het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (uitwerking advies commissie Van Aartsen), waarvoor door de gezamenlijke provincies commitment is uitgesproken hier stevig op in te zetten gezien het belang voor de rol en positie van de provincies, zodat dit in lijn is met de provinciale visie op een robuust en toekomstbestendig stelsel: trekker van de pijler onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving en leveren van input aan de andere pijlers.
- Borgen dat de aanbevelingen van de projecten waarvoor IPO-trekker was in het kader van de Uitvoeringsagenda VTH/aanpak Milieucriminaliteit worden uitgewerkt via het interbestuurlijk programma: professionalisering van de beleids- en uitvoeringscyclus (big 8), onafhankelijkheid en implementatie van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS; verbinding tussen bestuurs- en strafrecht).
- Onderzoeken op welke wijze de effecten van inzet en beleid meetbaar kunnen worden gemaakt voor het sturen op outcome voor het VTH-beleid.

2.5.2. Doorkijk 2024-2026

- Bijdragen aan de uitwerking van het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (uitwerking advies commissie Van Aartsen), waarvoor door de gezamenlijke provincies commitment is uitgesproken hier stevig op in te zetten gezien het belang voor de rol en positie van de provincies, zodat dit in lijn is met de provinciale visie op een robuust en toekomstbestendig stelsel.
- Waarmaken van afgesproken provinciale inzet (w.o. trekkerschap) op het interbestuurlijk programma en borgen dat de aanbevelingen van de projecten waarvoor IPO-trekker was in het kader van de Uitvoeringsagenda VTH/aanpak Milieucriminaliteit worden uitgewerkt via het interbestuurlijk programma.
- De instrumentenkoffer voor uitvoering van de VTH-taken onder de Omgevingswet verder invoeren en monitoren waaronder: bestuurlijke boete, een handreiking voor financiële zekerheidsstelling voor Brzo- en afvalbedrijven met bijbehorend uitvoeringsprogramma, dat gezien de complexe regelgeving inzet vergt en de afdwingbare revisievergunning.
- Bijdragen aan het sturen op outcome van het VTH-stelsel, zodat de effecten van inzet en beleid meetbaar kunnen worden gemaakt.
- Borgen dat de bestuurlijke agenda MTH zijn doorwerking heeft gekregen in het Nationaal Milieuprogramma (NMP), als uitwerking van het Nationaal Milieubeleidskader.

2.5.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	100	101	201	201	51	51	100	0	-150	-150
Directe personeelslasten	216	225	254	256	255	255	29	3	1	1
Overige apparaatslasten	114	136	119	133	137	137	-17	13	18	18
Totaal	**431**	**462**	**575**	**590**	**443**	**443**	**113**	**16**	**-131**	**-131**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In 2023 en 2024 nemen we (ten opzichte van de meerjarenraming) € 150.000 extra programmalasten op voor de uitwerking van complexe regelgeving in de uitvoeringspraktijk (opstellen handreiking,

opstellen van uitvoeringsprogramma, afstemming met bedrijfsleven, etc.). Tot 2023 verliep dit buiten de IPO begroting om hetgeen niet aansluit op de begrotingsuitgangspunten.

2.6. Abonnementen/Kennisdeling/Internationaal

Heeft relatie met
7.6 Europa

2.6.1. Output 2023

- IMPEL (European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law): Cofinanciering van projecten met Inspectie Leefomgeving en Transport, Omgevingsdienst.nl, ministerie I&W en EU-partners. Gericht op kwaliteit en slagkracht van provincies op het gebied van toezicht en handhaving.

2.6.2. Doorkijk 2024-2026

- IMPEL: cofinanciering van projecten met Inspectie Leefomgeving en Transport, Omgevingsdienst.nl, ministerie I&W en EU-partners. Gericht op kwaliteit en slagkracht van provincies op het gebied van toezicht en handhaving.

2.6.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	34	21	21	21	21	21	0	0	0	0
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**34**	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**0**	**0**	**0**	**0**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Niet van toepassing

2.7. Coördinatie uitvoering Klimaatakkoord/Beleidsprogramma

Heeft relatie met
P1 – P2 - P3 – P4 – 7.2
Transities fysieke leefomgeving

2.7.1. Output 2023

- Coördinatie van de uitvoering bestuurlijke afspraken naar aanleiding van Beleidsprogramma (mei/juni 2022); verwerken voortschrijdende inzichten en organiseren randvoorwaarden.
- Blijvend monitoren en in gesprek over voldoende uitvoeringslasten en investeringsmiddelen.
- Signaleren, adviseren en standpunt bepalen in AAC en BAC en uitvoeren belangbehartiging via consultaties, position papers, webinars etc.
- Organiseren van afgestemde lobby en communicatie-activiteiten met provincies, ook ten aanzien van EU-voorstellen zoals Fitfor55 en Repower EU.
- Organiseren van kennisvergaring en -deling rondom innovaties.
- Onderhouden samenwerking met ministeries, VNG, Unie van Waterschappen (UvW) en andere partners verbonden aan het Klimaatakkoord/Beleidsprogramma.
- Organiseren wisselwerking met andere ruimtelijke transities.
- Doorontwikkeling data en monitoring.

2.7.2. Doorkijk 2024-2026

- Coördinatie van de uitvoering bestuurlijke afspraken naar aanleiding van Beleidsprogramma (mei/juni 2022); verwerken voortschrijdende inzichten en organiseren randvoorwaarden.
- Voorbereiden en uitvoering herijking ROB-advies m.b.t. uitvoeringslasten (conform bestuurlijke afspraken mei/juni 2022).
- Signaleren, adviseren en standpunt bepalen in AAC en BAC en uitvoeren belangbehartiging via consultaties, position papers, webinars etc.
- Organiseren van afgestemde lobby en communicatie-activiteiten met provincies ook ten aanzien van EU-voorstellen zoals Fitfor55 en Repower EU.
- Organiseren van kennisvergaring en -deling rondom innovaties.
- Onderhouden samenwerking met ministeries, VNG, Unie van Waterschappen (UvW) en andere partners verbonden aan het Klimaatakkoord/Beleidsprogramma. Onder meer invulling geven aan een regulier interbestuurlijk Directeurenoverleg ter voorbereiding van een regulier BO Klimaat en Energie. Organiseren wisselwerking met andere ruimtelijke transities.
- Doorontwikkeling data en monitoring.

2.7.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	174	211	239	241	240	240	27	2	1	1
Overige apparaatslasten	92	128	112	125	129	129	-16	13	17	17
Totaal	**267**	**339**	**351**	**366**	**369**	**369**	**12**	**15**	**18**	**18**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Vanaf 2022 is de inzet met 0,25 fte verhoogd voor coördinatie van de belangenbehartiging en de samenwerking. Dit werkt door in de toerekening van de overige apparaatslasten.

2.9. Regionale Energie Strategie 2.0

Heeft relatie met
P1 – P2 - P3 – P4 – 7.2
Transities fysieke leefomgeving

2.9.1. Output 2023

- Bijdragen aan het halen van de ambities om via de regionale energiestrategieën (RES'en) 35 terrawattuur (TWh) grootschalige elektriciteitsproductie op land in 2030 te realiseren door deel te nemen in het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NP RES) en als belangenbehartiger knelpunten en kansen inbrengen namens de provincies als liaison, in het Interbestuurlijk Managementteam en het Opdrachtgevend Beraad.
- Herijking RES-ambitie (najaar 2022) laten landen, werkzaamheden afhankelijk van uitkomsten proces.
- Bijdragen aan en analyseren van RES-monitor en provincies adviseren omtrent de uitkomsten.
- Agenderen casuïstiek bij betrokken ministeries en koepels, gericht op invulling afspraak uit RES'en.
- Adviseren over diverse randvoorwaarden, zoals afstandsnormen (planmer), SDE, kwaliteitsbudget, ruimtelijke inbedding en nieuwe thema's zoals groen gas.
- Bijdragen aan het kennisnetwerk Shine en Blow waarvoor tevens facilitering door RVO op kosten van IPO.
- Voorbereiden uitvoeringstafel elektriciteit.

2.9.2. Doorkijk 2024-2026

- Bijdragen aan het halen van de ambities om via de regionale energiestrategieën (RES'en) 35 terrawattuur (TWh) grootschalige elektriciteitsproductie op land in 2030 te realiseren door deel te nemen in het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NP RES) en als belangenbehartiger knelpunten en kansen inbrengen namens de provincies als liaison, in het Interbestuurlijk Managementteam en het Opdrachtgevend Beraad.
- Analyseren RES-monitor en provincies adviseren omtrent de uitkomsten.
- Agenderen casuïstiek bij betrokken ministeries en koepels, gericht op invulling afspraak uit RES'en.
- Adviseren over diverse randvoorwaarden, zoals afstandsnormen (plan mer), SDE, kwaliteitsbudget, ruimtelijke inbedding en nieuwe thema's zoals groen gas.
- Voorbereiden uitvoeringstafel elektriciteit.
- Financiële bijdragen aan het kennisnetwerk Shine en Blow, waarvoor tevens facilitering door RVO op kosten van IPO.

2.9.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	52	41	41	0	0	0	0	-41	-41	-41
Directe personeelslasten	326	302	341	262	261	261	39	-79	-80	-80
Overige apparaatslasten	172	183	160	136	140	140	-22	-25	-21	-21
Totaal	**549**	**525**	**542**	**397**	**400**	**400**	**17**	**-145**	**-142**	**-142**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In 2022 en 2023 ramen we jaarlijks € 41.000 voor de bijdrage aan RVO voor geleverde ondersteuning voor Shine en Blow.
Vanaf 2024 wordt de inzet met 0,6 fte verlaagd.

2.11. Industrie en bedrijventerreinen

Heeft relatie met
P1 – P2 - P3 – P4 – 7.2
Transities fysieke leefomgeving

2.11.1. Output 2023

- Bijdragen aan het halen van de ambities om via de regionale energiestrategieën (RES'en) 35 terrawattuur (TWh) grootschalige elektriciteitsproductie op land in 2030 te realiseren door deel te nemen in het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NP RES) en als belangenbehartiger knelpunten en kansen inbrengen namens de provincies als liaison, in het Interbestuurlijk Managementteam en het Opdrachtgevend Beraad.
- Analyseren RES-monitor en provincies adviseren omtrent de uitkomsten.
- Agenderen casuïstiek bij betrokken ministeries en koepels, gericht op invulling afspraak uit RES'en.
- Adviseren over diverse randvoorwaarden, zoals afstandsnormen (planmer), SDE, kwaliteitsbudget, ruimtelijke inbedding en nieuwe thema's zoals groen gas.
- Voorbereiden uitvoeringstafel elektriciteit.
- Bijdragen aan het kennisnetwerk Shine en Blow, waarvoor tevens facilitering door RVO op kosten van IPO.

2.11.2. Doorkijk 2024-2026

- Bijdragen leveren aan en provincies adviseren over de PIDI/MIEK richting het jaarlijks beslismoment investeringen energie-infrastructuur (dat wordt verbreed van industrie naar meer sectoren).
- Gezamenlijke inzet op en standpuntbepaling ten aanzien van de regionale backbone waterstof
- Bijdragen leveren aan en provincies adviseren over de nationale routekaart waterstof en de uitvoering van het nationaal waterstofprogramma
- Ondersteunen en adviseren provincies bij uitvoering van de clusters energiestrategie (CES'en) inclusief zesde cluster en daarbij zorgen dat CES-kaders aansluiten bij provinciale wensen/behoeften.
- Organiseren afstemming omtrent offshore windparken over aanlandlocaties en transport op land van energie.

2.11.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58	60	181	183	69	69	121	2	-113	-113
Overige apparaatslasten	31	37	85	95	37	37	49	10	-49	-49
Totaal	**89**	**97**	**267**	**278**	**105**	**105**	**170**	**11**	**-161**	**-161**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Bij de Kaderbrief 2023 is aangekondigd dat we onze inzet in 2023 eenmalig willen verhogen met 0,8 fte. Sindsdien is er naar aanleiding van het verhogen van de klimaatambities, de noodzaak tot vernieuwing van het energienet en de noodzaak tot versnelling van verduurzaming, extra urgentie ontstaan. Om die reden wordt de hogere inzet verlengd tot en met 2024. In de eerste helft van 2024 is herijking van het ROB-rapport over uitvoeringslasten voorzien. Op basis van die herijking kan ook de meerjarige IPO inzet op deze thema's worden bepaald.

2.12. Warmtetransitie

Heeft relatie met
P1 – P2 - P3 – P4 – 7.2
Transities fysieke leefomgeving

2.12.1. Output 2023

- Als belangenbehartiger standpunten inbrengen bij de totstandkoming van de warmtewet, waarbij oog is voor de betaalbaarheid van de warmte/energietransitie.
- Landelijk ondersteunen, adviseren en organiseren randvoorwaarden voor de implementatie van de Warmtewet
- Invullen van liaison-rol in het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (daarbij landelijk ondersteunen, adviseren en organiseren randvoorwaarden).
- Landelijk ondersteunen en adviseren ten aanzien van verduurzaming maatschappelijk en bedrijfsmatig vastgoed
- Standpuntbepaling en advisering over groen gas en ondersteunen van eventuele provinciale rol bij de implementatie/ruimtelijke inpassing.
- Voorbereiden uitvoeringstafel gebouwde omgeving.

2.12.2. Doorkijk 2024-2026

- Als belangenbehartiger standpunten inbrengen bij de totstandkoming van de warmtewet, waarbij oog is voor de betaalbaarheid van de warmte/energietransitie.
- Landelijk ondersteunen, adviseren en organiseren randvoorwaarden voor de implementatie van de Warmtewet
- Invullen van liaison-rol in het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (daarbij landelijk ondersteunen, adviseren en organiseren randvoorwaarden).
- Landelijke ondersteunen en adviseren ten aanzien van verduurzaming maatschappelijk een bedrijfsmatig vastgoed
- Standpuntbepaling en advisering over groen gas en ondersteunen van eventuele provinciale rol bij de implementatie.
- Voorbereiden uitvoeringstafel gebouwde omgeving.

2.12.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	116	121	307	310	137	137	186	3	-170	-170
Overige apparaatslasten	61	73	144	161	74	74	71	16	-71	-71
Totaal	**178**	**194**	**451**	**471**	**211**	**211**	**258**	**19**	**-241**	**-241**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In de Kaderbrief 2023 is aangegeven dat de verhoogde klimaatambitie mogelijk tot extra inzet kan leiden. Na het opstellen van de kaderbrief zijn afspraken gemaakt over een in te richten Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie, waar IPO mede-opdrachtgever is. Provincies hebben een belangrijke rol bij de bronnenstrategie en ondersteuning van gemeenten. Verder is er een programma gestart over het Versnellen van de verduurzaming gebouwde omgeving, waarin naast de wijkaanpak van de NP LW ook landelijke ondersteuning plaatsvindt gericht op specifieke sectoren. Ook voor dit programma is inzet van IPO noodzakelijk. Voor 2023 en 2024 is hiervoor flexibele formatie benodigd. Op basis van die herijking kan ook de meerjarige IPO inzet op deze thema's worden bepaald.

2.13. Energie-infrastructuur

Heeft relatie met
P1 – P2 - P3 – P4 – 7.2
Transities fysieke leefomgeving

2.13.1. Output 2023

- Landelijk ondersteunen en organiseren randvoorwaarden voor de per provincie op te stellen MIEK-en.
- Invulling geven aan een landelijke, interbestuurlijke cockpit waarin regie wordt gevoerd op alle korte en lange termijn activiteiten.
- Inbreng leveren in diverse beleidsontwikkelingen en kamerbrieven ten aanzien van energieinfrastructuur, waaronder het landelijk Programma Energie Hoofdstructuur.
- Uitwisseling organiseren met andere ruimtelijke transities (vroegtijdig inzicht in en programmeren van energiebehoefte; in beeld brengen en landelijke acties mbt het versnellen vergunningverlening en ruimtelijke procedures; ruimteclaim energie-infra).
- Voorbereiden uitvoeringstafel elektriciteit.

2.13.2. Doorkijk 2024-2026

- Landelijk ondersteunen en organiseren randvoorwaarden voor de per provincie op te stellen MIEK-en.
- Invulling geven aan een landelijke, interbestuurlijke cockpit en onderliggend werkverband waarin regie wordt gevoerd op alle korte (netcongestie) en lange termijn (programmeren) activiteiten; daarbij inspelen op behoeften en knelpunten vanuit de provincies.
- Inbreng leveren in diverse beleidsontwikkelingen en kamerbrieven ten aanzien van energieinfrastructuur, waaronder het landelijk Programma Energie Hoofdstructuur.
- Uitwisseling organiseren met andere ruimtelijke transities (vroegtijdig inzicht in en programmeren van energiebehoefte; in beeld brengen en landelijke acties mbt het versnellen vergunningverlening en ruimtelijke procedures; ruimteclaim energie-infra).
- Voorbereiden uitvoeringstafel elektriciteit.

2.13.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93	97	109	110	110	110	13	1	1	1
Overige apparaatslasten	49	58	51	57	59	59	-7	6	8	8
Totaal	**142**	**155**	**160**	**167**	**169**	**169**	**5**	**7**	**8**	**8**

x € 1.000

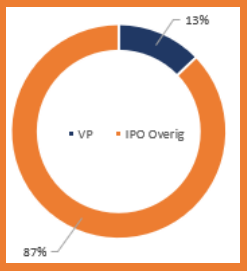
Toelichting verschillen

Niet van toepassing

3. Vitaal platteland

In het landelijk gebied komen veel transities bij elkaar, zoals verduurzaming van de landbouw, voedselzekerheid, biodiversiteitsherstel en de klimaatopgave en stikstof. Veel van deze ontwikkelingen vallen binnen of sluiten aan bij de provinciale kerntaken. Een gebiedsgerichte aanpak, zoals beschreven in 'Krachtig Groen Herstel' en in de provinciale propositie voor landelijk gebied en stikstof is noodzakelijk om deze opgaven in samenhang tot uitvoering te brengen. Vanuit de kerntaak Vitaal Platteland draagt het IPO bij als belangenbehartiger bij de totstandkoming van wetgevingstrajecten, beleidsvorming in het landelijke gebied, zoals bijvoorbeeld van het Gemeenschappelijke Landbouw Beleid en voert het IPO regie op de gezamenlijke invulling van bestuurlijke afspraken omtrent het natuurdossier. Ook zal het perspectief voor de landbouw tot versterking van de inzet op dit dossier leiden.

Aandeel in begroting

3.1. Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Heeft relatie met
P1 – P2 – P5
Transities fysieke leefomgeving

3.1.1. Output 2023

- Ondersteunen proces van de implementatie van het GLP-NSP in de provincies, en de voorbereiding van het gezamenlijk programmeren vanaf 2023, door het organiseren van het netwerk van provinciale betrokkenen.
- Bewaken van de voortgang van de bestuurlijke afspraken die in 2022 zijn gemaakt over het GLB.
- Nadere concretisering van GLB agenderen in en uitwerken met betrokken AAC-werkgroepen.

3.1.2. Doorkijk 2024-2026

Vanaf 2023 is de opdracht van het tot stand brengen van het GLB-NSP afgerond. De werkzaamheden van IPO zullen zich vanaf dat moment richten op het volgen en regulier in beeld brengen van aandachtspunten in het gezamenlijk aansturen. Deze punten zullen worden voorgelegd aan de BACVP. Hierna zijn voorzien:

- 2025 evaluatie moment (mogelijk aanvullende financiering noodzakelijk)
- 2026/2027 start voorbereiding nieuwe periode GLB (2028-2035).

3.1.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	205	30	0	0	0	0	-30	0	0	0
Directe personeelslasten	326	338	109	110	110	110	-229	1	1	1
Overige apparaatslasten	172	205	51	57	59	59	-153	6	8	8
Totaal	**703**	**573**	**160**	**167**	**169**	**169**	**-413**	**7**	**8**	**8**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In 2022 hebben we nog € 30.000 geraamd voor proceskosten GLB-NSP. Daarna komt de raming te vervallen.
Vanaf 2023 blijft 0,8 fte inzet noodzakelijk voor belangenbehartiging.

3.2. Duurzame landbouw

Heeft relatie met
P1 –P3 – P5

3.2.1. Output 2023

- Behartigen belangen bij realisatie perspectief landbouw van LNV en afstemmen beleidsontwikkelingen met andere beleidsopgaven zoals stikstof, de realisatie van een gunstige staat van instandhouding natuur en de opgaven uit Klimaatakkoord.
- Behartiging belangen provincies bij inbrengen van dossier duurzame landbouwdossier perspectief landbouw in het NPLG en in verschillende IPO-programma's. Voor provincies is het voor transitie landelijk gebied noodzaak dat perspectief landbouw goed uitgewerkt en geïnstrumenteerd wordt.
- Inbrengen van het dossier perspectief landbouw in wetgevingstrajecten, zoals herziening mestwetgeving, pachtwet.
- Organiseren kennisuitwisseling tussen provincies op het vlak van verduurzaming van de landbouw. Hierbij ligt een belangrijke agendazettende rol bij de provinciale deskundigen.
- Ondersteuning van provinciale uitwerking instrumenten gericht op verduurzaming landbouw.

3.2.2. Doorkijk 2024-2026

- Behartigen provinciale belangen bij realisatie landbouwbeleid van LNV en beleidsontwikkelingen afstemmen met andere beleidsopgaven zoals stikstof, de realisatie van een gunstige staat van instandhouding natuur en de opgaven uit Klimaatakkoord.
- Gesprekspartner zijn voor het Rijk voor vraagstukken op het landbouwdossier die voor meerdere, of alle, provincies van belang zijn. De keuze van vraagstukken gebeurt binnen de BAC.
- De concrete inzet zal afhankelijk zijn van de ontwikkelingen op het vlak van het Landbouwakkoord en op de landbouwmaatregelen in het kader van de stikstofaanpak.
- Afstemming dossier landbouw met de grote transities (landelijk gebied, energie, woningbouw) zal noodzakelijk zijn.
- Gezien de grote diversiteit in de aard van de landbouw in de 12 provincies dient een overweging te worden gemaakt op welke vraagstukken provincies interprovinciaal acteren, aansluitend op de eigen provinciale inzet die provincies leveren.

3.2.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	35	36	211	214	213	213	175	2	1	1
Overige apparaatslasten	18	22	99	111	114	114	78	11	15	15
Totaal	**53**	**58**	**311**	**324**	**327**	**327**	**253**	**13**	**16**	**16**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Conform de Kaderbrief 2023 nemen de lasten vanaf 2023 toe.

3.3. Klimaatakkoord landbouwgebruik

Heeft relatie met
P2 – P3
Transities fysieke leefomgeving

3.3.1. Output 2023

- Voorbereiden afronding bestuurlijke afspraken, voor zover nog niet vervat in het klimaatakkoord over o.a. regelgeving, instrumenten, middelen en provinciale rol met betrekking tot bossenstrategie, natuur en de structurele aanpak van het veenweidedossier. Inhoudelijke inbreng op deze dossiers wordt door provincies zelf geleverd.
- Inbrengen dossier in het traject van het NPLG
- Signaleren, adviseren en voorbereiden standpuntbepaling over de activiteiten waar in het klimaatakkoord ook een trekkende of regierol voor provincies is benoemd (met name veenweide en natuurbeleid/bomen, bos en natuur) en bevorderen dat deze ook in samenhang met andere beleidsopgaven wordt opgepakt.
- Inbreng leveren in uitwerking afspraken over groen gas/biogas, vanuit landbouwperspectief (zie ook 3.2).

3.3.2. Doorkijk 2024-2026

- Signaleren, adviseren en voorbereiden standpuntbepaling over de activiteiten waar in het klimaatakkoord ook een trekkende of regierol voor provincies is benoemd (met name veenweide en natuurbeleid) en bevorderen dat deze ook in samenhang met andere beleidsopgaven wordt opgepakt.

3.3.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58	24	27	28	27	27	3	0	0	0
Overige apparaatslasten	31	15	13	14	15	15	-2	1	2	2
Totaal	**89**	**39**	**40**	**42**	**42**	**42**	**1**	**2**	**2**	**2**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In 2022 hebben we de inzet teruggebracht naar 0,2 fte voor belangenbehartiging. De bestuurlijke afspraken voor implementatie van het bestuursakkoord zijn in 2020 en 2021 gemaakt. Onze inzet is wel verbonden met de aanname dat er ook een trekkende of regierol voor provincies is vormgegeven.

3.4. Programma Natuur

Heeft relatie met
1.1 RO - 1.2 Water – 2.3 K&E - P3

3.4.1. Output 2023

- Gezamenlijk volgen voortgang eerste fase programma natuur, en waar nodig aanvullende bestuurlijke afspraken maken over de voortgang.
- Uitvoering lerende evaluatie programma natuur (als onderdeel van lerende evaluatie Natuurpact) en maken afspraken over meenemen aanbevelingen
- Zorgdragen voor afstemming met en integratie van natuurherstelmaatregelen met de structurele aanpak stikstof. Borgen van de samenhang met het reguliere natuurbeleid. Voor deze inzet is aanvullende inzet randvoorwaardelijk.
- Voorbereiden van het gezamenlijke proces voor de totstandkoming van bestuurlijke afspraken die gericht zijn op de uitwerking van de tweede fase van het programma natuur, voor de periode 2023 tot 2030.
- Samen met het Rijk en partners uit relevante sectoren verder uitwerken van een groei-agenda natuurinclusief met die partijen die het verschil willen maken en hierop al energie zetten (meevaren op de boeggolf van bijvoorbeeld Bouwend Nederland), die kansen benoemt en benut én kaders meegeeft aan de andere maatschappelijke opgaven op het gebied van landbouw, energie, wonen en klimaat.

3.4.2. Doorkijk 2024-2026

- Een versterking van de inzet op en de integraliteit van de aanpak van natuurmaatregelen en stikstof is randvoorwaardelijk voor het bereiken van de natuurdoelstellingen en voor de stikstofaanpak. Onder het onderdeel stikstof worden hiertoe voorstel voor aanvullende financiering gedaan.
- Gezamenlijk met rijk en provincies wordt verder uitwerking en invulling gegeven aan programma natuur, met een interbestuurlijk uitvoeringsprogramma gericht op zaken als programmering, monitoring en rapportage en evaluatie. In 2022/2023 worden nadere afspraken gemaakt met het rijk over de verdere invulling van het programma in de periode 2024 tot 2030.
- Ondersteunen van het proces van totstandkoming van de tweede fase van het programma natuur, de integratie daarvan in de provinciale gebiedsplannen en de daaropvolgende integratie in het nationale programma onder de wet stikstof en natuurherstel.
- Samen met het Rijk en relevante partners ontwerpen van een robuuste organisatie voor de uitrol en verdere ontwikkeling van de Agenda Natuurinclusief.

3.4.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	100	105	53	53	53	53	-53	0	0	0
Directe personeelslasten	185	192	217	219	218	218	25	2	1	1
Overige apparaatslasten	98	116	102	113	117	117	-14	11	15	15
Totaal	**383**	**413**	**372**	**385**	**388**	**388**	**-42**	**14**	**16**	**16**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Vanaf 2023 halveren we de programmalasten structureel. Dit houdt in dat geen budget beschikbaar is voor de tweejaarlijkse natuurtop die in 2024 weer gehouden wordt en waar eventueel aan bijgedragen wordt.

3.5. Natuurwetgeving

Heeft relatie met
1.4 Impl. Omg.Wet –
2.3 K&E – P3

3.5.1. Output 2023

- Belangen behartigen bij beleidsontwikkelingen Rijk op deze wettelijke provinciale taak en o.a. inzetten op beleidsneutraliteit implementatie natuur in omgevingswet.
- Provincies en Rijk adviseren over beleidsontwikkelingen over stijgende faunaschades (medio 2023), juridische ontwikkelingen faunabeheer (zie ook hierna) en gezamenlijke aanpak ontheffingverlening Wet Natuurbescherming/Omgevingswet, onder meer ten aanzien van windturbineprojecten.
- Toetsen gedragscodes op de provinciale uitvoeringspraktijk en uitvoerbaarheid.

3.5.2. Doorkijk 2024-2026

- Uitvoeren van de reguliere taken belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding:
- Provinciale belangen inbrengen bij beleidsontwikkelingen Rijk op deze wettelijke provinciale taak;
- Provincies en Rijk adviseren over beleidsontwikkelingen, waaronder mogelijk implementatie van nieuwe benadering faunaschadevergoedingen, een gezamenlijke aanpak ontheffingverlening Omgevingswet, onder meer ten aanzien van windturbineprojecten en mogelijk meer aandacht voor (actieve) soortbeschermingsplannen (onder andere in het kader van Europese Biodiversiteitsstrategie);
- Gedragscodes toetsen op de provinciale uitvoeringspraktijk en handhaafbaarheid.

3.5.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58	60	68	69	69	69	8	1	0	0
Overige apparaatslasten	31	37	32	36	37	37	-4	4	5	5
Totaal	**89**	**97**	**100**	**105**	**105**	**105**	**3**	**4**	**5**	**5**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Niet van toepassing

3.6. Faunabeheer

Heeft relatie met
3.2 Landbouw
3.7 Natuurbeleid

3.6.1. Output 2023

- Adviseren over en ontwikkelen van innovatief en waar mogelijk maatschappelijk gedragen faunabeleid en zorgen voor standpuntbepaling dat leidt tot minder kosten voor provincies voor faunaschade.
- Afstemmen lijst met invasieve soorten (waarvoor provincies verantwoordelijkheid dragen) met provincies om haalbaarheid en uitvoerbaarheid te kunnen toetsen.
- Gezamenlijke inzet formuleren op rijksbeleid ten aanzien van de jacht, en de verwachte bijbehorende kosten.

3.6.2. Doorkijk 2024-2026

- Adviseren over en ontwikkelen van innovatief en waar mogelijk maatschappelijk gedragen faunabeleid en zorgen voor standpuntbepaling dat leidt tot minder kosten voor provincies voor faunaschade.
- Afstemmen lijst met invasieve soorten (waarvoor provincies verantwoordelijkheid dragen) met provincies om haalbaarheid en uitvoerbaarheid te kunnen toetsen.

3.6.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58	60	68	69	69	69	8	1	0	0
Overige apparaatslasten	31	37	32	36	37	37	-4	4	5	5
Totaal	**89**	**97**	**100**	**105**	**105**	**105**	**3**	**4**	**5**	**5**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Niet van toepassing

3.7. Natuurbeleid

Heeft relatie met
1.2 – 2.3 – 3.4 – 3.10
Transities fysieke leefomgeving

3.7.1. Output 2023

- Provinciale belangen behartigen bij beleidsontwikkelingen Rijk en hierover afstemmen via werkgroepen met de provincies.
- Implementeren van afspraken taskforce versnelling Natuurpact.
- Uitwerken derde lerende evaluatie Natuurpact, en gezamenlijke uitwerking van een aanpak van de aanbevelingen
- Opleveren jaarlijkse voortgangsrapportage natuur. Dit betreft een rapportage voor Provinciale Staten over de voortgang van de afspraken in het natuurpact.
- Afstemmen nieuwe beleidsontwikkelingen met provincies.

3.7.2. Doorkijk 2024-2026

- Provinciale belangen behartigen bij beleidsontwikkelingen Rijk en hierover afstemmen via werkgroepen met de provincies.
- Opleveren jaarlijkse voortgangsrapportage natuur. Dit betreft een rapportage voor Provinciale Staten over de voortgang van de afspraken in het natuurpact. Integratie of samenhang verder vormgeven met andere rapportages over natuur.
- Gezamenlijk volgen mogelijke knelpunten bij tijdige realisatie afspraken Natuurpact.
- Nieuwe beleidsontwikkelingen afstemmen met provincies

3.7.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	18	11	211	11	11	11	200	-200	-200	-200
Directe personeelslasten	47	48	55	55	55	55	6	1	0	0
Overige apparaatslasten	25	29	26	29	29	29	-4	3	4	4
Totaal	**89**	**88**	**291**	**94**	**95**	**95**	**203**	**-197**	**-196**	**-196**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Voor 2023 is voor de lerende evaluatie, incidenteel een bedrag opgenomen van € 200.000 voor de provinciale inbreng in de uitvoering van deze evaluatie.

3.8. EU-Biodiversiteit en Natura2000

Heeft relatie met
1.2 – 2.3 – 3.4 – 3.9
Transities fysieke leefomgeving

3.8.1. Output 2023

- Als belangenbehartiger van provincies input inbrengen in EU-besluitvorming biodiversiteit. EU-kaders zijn van grote impact op provinciale beleidsinvulling.
- Inbreng leveren in nieuwe beleidsstukken, waaronder het strategische plan Natura2000 (N2000) en het beleidskader doelwijziging, wordt mede beleid bepaald over N2000 en doelbereik.
- Organiseren gezamenlijke processen ter afstemming en vaststelling van de beleidsstukken voortkomende uit de actualisatie van doelensysteem N2000.
- Inbrengen van resultaat in NPLG.
- Faciliteren kennisuitwisseling over voortgang en voert regie op verbetering van de afstemming van de provincies met andere voortouwnemers van N2000-beheerplannen.
- Voor LNV het aanspreekpunt zijn voor de afstemming rondom N2000-issues.
- Faciliteren en initiëren pilots tot het opstellen van natuurdoelanalyses.
- Op gebied van monitoring wordt centraal invulling gegeven aan verantwoording waar alle provincies baat bij hebben.

3.8.2. Doorkijk 2024-2026

- Als belangenbehartiger van provincies input inbrengen in EU-besluitvorming biodiversiteit. EU-kaders zijn van grote impact op provinciale beleidsinvulling.
- Inbreng leveren in nieuwe beleidsstukken, de handreiking voor beheerplannen en de handreiking voor vergunningverlening die voortvloeien uit actualisatie van het N2000-doelensysteem.
- Faciliteren kennisuitwisseling over voortgang en voert regie op verbetering van de afstemming van de provincies met andere voortouwnemers van N2000-beheerplannen.

3.8.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	26	26	26	26	26	0	0	0	0
Directe personeelslasten	81	121	136	138	137	137	16	1	1	1
Overige apparaatslasten	43	73	64	71	74	74	-9	7	9	9
Totaal	**124**	**220**	**227**	**235**	**237**	**237**	**7**	**9**	**10**	**10**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In 2022 hebben we de inzet verhoogd tot 1,0 fte vanwege de impact op de provinciale taakuitoefening, waarvoor de ontwikkelingen op Natura2000 kaderstellend is.

3.9. Interprovinciale Programmaorganisatie Stikstof en Natuur (IPSN)

Heeft relatie met
P1 – P2 – P3 – P4 – P5

3.9.1. Output 2023

- Het IPSN programmaplan, vastgesteld door het MT van de IPO vereniging op 21 maart 2022 en door de Bestuurlijke Commissie Stikstof op 19 mei 2022, bevat een verdere invulling van het besluit dat in juli 2021 door het IPO Bestuur werd genomen om de ambtelijke organisatie door te ontwikkelen naar een programmaorganisatie stikstof en natuur.
- In 2022 wordt dit programmaplan geïmplementeerd, waarbij de organisatie wordt ingericht naar vier programmalijnen die bijdragen aan het hoofddoel van IPSN: *"Provincies zijn beter in staat om aan hun integrale opgave voor stikstofreductie en natuurverbetering te voldoen, de hiervoor benodigde beleidskeuzes te maken, maatregelen uit te voeren en hier duidelijke (samenwerkings)afspraken over te maken met het Rijk."*.
  De vier programmalijnen betreffen:
  - Uitvoeringsbeleid VTH en ondersteunend instrumentarium
  - Beleidsontwikkeling gebiedsgerichte aanpak
  - Strategie en visie landelijk gebied
  - Ondersteunen (inter)bestuurlijke besluitvorming

  De begroting 2023 is zodanig opgesteld dat structureel invulling gegeven kan worden aan het uitvoeren van de taken van IPSN t.a.v. bovengenoemd hoofddoel en bijbehorende programmalijnen.

  Hieronder een overzicht van de vier programmalijnen en de output in 2023:
  - <u>Uitvoeringsbeleid VTH en ondersteunend instrumentarium</u>
    - Ondersteunen bij de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van het beleid, regelgeving en instrumentarium voor VTH;
    - Zorgdragen voor een proactieve toetsing en inbreng op uitvoerbaarheid en juridische houdbaarheid in de voorbereiding op bestuurlijke besluitvorming;
    - Programma-brede ondersteuning bij kennisontwikkeling, -deling en -borging over Monitoring & Data Stikstof;
    - Zorgen voor programma-brede provinciale inbreng in de doorontwikkeling en optimalisering van AERIUS als instrument voor toestemmingsverlening.
  - <u>Beleidsontwikkeling gebiedsgerichte aanpak</u>
    - Ondersteunen bij de ontwikkeling van de gebiedsgerichte aanpak en bij de implementatie en uitvoering hiervan in de gebiedsprocessen (zoals het ontwikkelen en opleveren van gebiedsplannen);
    - Bevorderen van kennisdeling en -borging tussen Rijk en provincies over de gebiedsaanpak;
    - Delen van actuele en relevante data in opdracht van provincies met de buitenwereld;
    - Voorbereiden van bestuurlijke afspraken over doelen, instrumenten en middelen in het kader van het NPLG en de bijbehorende regieorganisatie.
  - <u>Strategie en visie landelijk gebied</u>
    - Leveren van een proactieve bijdrage, samen met betrokken IPO-commissies, aan de ontwikkeling van het NPLG en bijbehorende regieorganisatie;
    - Ontwikkelen van een strategische agenda waarmee we anticiperen op aankomende bestuurlijke keuzes. Met ontwikkelde scenario's duiden we daarbij ook de consequenties en risico's van deze keuzes;

        - Ondersteunen bij het opstellen van visies en scenario's voor de toekomstige ontwikkelingen op het gebied van stikstof en natuur in de bredere context van het landelijk gebied;
        - Verzorgen van beleidsadvies en proactief signaleren van de samenhang met andere beleidsopgaven (klimaat, water, wonen, etc.) en doen voorstellen voor regie op de samenhang;
    - Ondersteunen (inter)bestuurlijke besluitvorming
        - In positie brengen van bestuurders en hen in staat stellen om keuzes te maken;
        - Regie voeren op het proces van afstemming tussen de agenda van de AC/BC Stikstof en die van de AAC/BAC VP en het leggen van de verbinding met het IPO-bestuur;
        - Bevorderen van een actieve samenwerking tussen de AC Stikstof, de AAC VP en de IPSN met meer eigenaarschap voor de AC Stikstof en de AAC VP;
        - Faciliteren van effectieve en goed voorbereide interbestuurlijke besluitvorming;
        - Zorgen voor goed afgestemde stukken van goede kwaliteit;
        - Tijdig signaleren van knelpunten en zorgen voor escalatie.

- De komst van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de bijbehorende regieorganisatie (RTLG) leiden tot aanvullende inzet van IPSN en daarmee extra kosten, hetgeen nog niet werd voorzien tijdens het bestuursbesluit in juli 2021. Tijdens de Voorjaarsnota 2023 wordt ingevuld hoeveel extra kosten daadwerkelijk gemaakt worden door IPSN in 2023 vanwege deze benodigde aanvullende inzet voor NPLG en RTLG. Op initiatief van IPO heeft ministerie van LNV in de VJN van het Rijk een eerste reservering voor uitvoeringskosten voor provincies opgenomen. Deze reservering voor uitvoeringskosten loopt vooruit op de uitkomsten van een te starten artikel 2 onderzoek naar compenseerbare kosten die samenhangen met NPLG. De genoemde aanvullende inzet voor IPO die gerelateerd is aan NPLG en RTLG zal gedekt moeten worden uit deze bijdrage.
- Per 2023 is een extra formatieplek gecreëerd voor de functie van Strateeg Landelijk Gebied.
- De afgelopen jaren waren provincies medeopdrachtgever voor de opdracht aan het RIVM voor het beheer en de ontwikkeling van het AERIUS instrumentarium. Met vaststelling van het interbestuurlijke Meerjarenprogramma AERIUS door de BC in mei is ervoor gekozen om vanaf 2023 deze rol te beëindigen en is gekozen voor de rol van zgn. key-user. Omtrent de consequenties van deze nieuwe rol als key-user voor de financiële bijdrage van provincies moet nog (inter)bestuurlijke besluitvorming in het najaar 2022 plaatsvinden. Dan is op basis van de door het RIVM uitgebrachte offerte ook meer inzicht in de precieze omvang van de totale kosten en in welke mate aanvullende financiering bovenop de door BIJ12 begrootte € 1.637.000 noodzakelijk is. De uitkomst hiervan zal zo nodig worden meegenomen in de voorjaarsnota.

3.9.2. Doorkijk 2024-2026

Op basis van het IPSN programmaplan is de begroting opgesteld voor 2023 en verder. Hiermee wordt structureel invulling gegeven aan de vier programmalijnen t.b.v. het behalen van de doelen. De komst van het NPLG en RTLG brengen mogelijk ook in de jaren 2024-2026 aanvullende kosten met zich mee die op het moment van opstellen van deze begroting 2023 nog niet kunnen worden voorzien. Daarnaast leidt de dynamiek in het stikstofdossier de komende jaren mogelijk nog tot aanpassingen en aanvullingen in doelen, werkwijze en inrichting van de programmaorganisatie.

3.9.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	6.712	75	75	75	75	-6.637	0	0	0
Directe personeelslasten	116	121	1.383	1.398	1.391	1.391	1.263	14	7	7
Overige apparaatslasten	61	73	651	724	747	746	578	73	96	96
Totaal	**178**	**6.905**	**2.109**	**2.196**	**2.212**	**2.212**	**-4.796**	**87**	**103**	**103**

x € 1.000

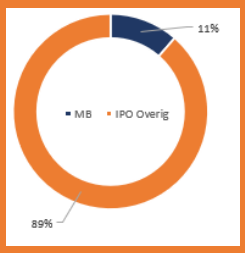
Toelichting verschillen

In de Begroting 2022 was een structurele stelpost ad € 7,65 miljoen opgenomen voor het programma stikstof en natuur (IPSN). Deze stelpost betreft kosten die zowel door de IPO-organisatie als door BIJ12 worden gemaakt. Hiervan is bij de Voorjaarsnota 2022 structureel € 0,94 miljoen overgeheveld naar de begroting van BIJ12, waarmee een bedrag van € 6,71 miljoen resteert. In de Voorjaarsnota 2022 is al aangegeven dat deze stelpost zal worden gespecificeerd naar een IPO, en een BIJ12 deel. Als gevolg van deze specificatie is bij de Begroting 2023 € 5,14 miljoen overgeheveld naar de begroting van BIJ12. Dit betreft een budgetneutrale herverdeling en leidt daarmee niet tot een wijziging in de begroting van de IPO-vereniging.
Van het bedrag dat resteert voor IPO Den Haag is € 75.000 geraamd voor programmalasten. Het restant is toegevoegd aan de personeelsformatie en -begroting van IPO-Den Haag.

4. Mobiliteit

De ambitie is gericht op een ‘duurzame en zorgeloze mobiliteit’. Majeure inzet is het opvolgen van de afspraken uit het Klimaatakkoord, Nationaal Toekomst Beeld OV 2040, Nationaal Toekomstbeeld Fiets en het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030.
Hierbij gaat het om een ‘netwerkaanpak’ waarbij wordt gewerkt met akkoorden met medeoverheden en partners in de keten. In het kader van de focus op de drie grote transities is in de propositie Wonen & Bereikbaarheid de inzet op bereikbaarheid meegenomen. Woon- en werklocaties moeten bereikbaar zijn, klimaatbestendig, natuurinclusief en energieneutraal/ leverend zijn. Mobiliteitshubs met een breed scala aan voorzieningen en woningbouwlocaties zijn wederzijds randvoorwaardelijk. De IPO-inzet richt zich op o.a. het maken van de hiervoor benodigde afspraken met het rijk.
Betalen naar Gebruik is een financieringsarrangement gerelateerd aan de agenda Duurzame Mobiliteit, maar wordt gedomineerd door de bovenliggende transitie van de complete set aan financiële verhoudingen.

Aandeel in begroting

4.1. Duurzame Mobiliteit

Heeft relatie met
P1 – 2.1 – 2.2 – 2.3 - P3 – 7.2 – 7.4 - 7.6 – 8.3 – 9 – Transities fysieke leefomgeving

4.1.1. Output 2023

- Positie houden bij realisatie van de afspraken uit het Klimaatakkoord alsmede de aanvullende bestuurlijke afspraken via:
  - uitvoering Klimaatakkoord Mobiliteit (SUM) en bijbehorende monitor inclusief bestuurlijk ambassadeurschap;
  - integratie van laadinfra en waterstof infra via de provinciale regierol Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL)/Regionale Agenda Laadinfrastructuur (RAL);
  - actieagenda duurzaam Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW) in de nationale agenda's Klimaat neutrale en Circulaire Infrastructuur en Schoon en Emissieloos Bouwen;
  - regie, coördinatie en support op de voortgang/realisatie van de Regionale Mobiliteitsprogramma's (RMP's) - gebiedsopgave 3.0 - inclusief de monitor.
- Lessen uit de coronapandemie doorzetten en vertalen naar ambities van de bestuurlijke agenda mobiliteit in het algemeen en werkgeversaanpak in het bijzonder: zakelijk reizen op duurzame manier via o.a. Coalitie Anders Reizen.
- Inzet van provincies vanuit Klimaatakkoord verbinden met de Europese Green Deal en het op te stellen Europese programma 'Duurzame en Slimme Mobiliteit'.
- Realiseren van een nationale aanpak Betalen naar Gebruik, conform het standpunt van de gezamenlijke provincies tevens in de context van de brede aanpak Financiële Verhoudingen 2025.

4.1.2. Doorkijk 2024-2026

- Invulling blijven geven aan belangenbehartiging van de aanvullende afspraken Klimaatakkoord en onderliggende acties (SUM, RMP's, actieagenda GWW, NAL/RAL).
- Inzet van provincies vanuit Klimaatakkoord verbinden met de Europese Green Deal en het op te stellen Europese programma 'Duurzame en Slimme Mobiliteit'.
- Realiseren van een nationale aanpak Betalen naar Gebruik, conform het standpunt van de gezamenlijke provincies tevens in de context van de brede aanpak Financiële Verhoudingen 2025.

4.1.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	69	171	211	166	166	166	40	-45	-45	-45
Directe personeelslasten	407	314	355	358	357	357	41	4	2	2
Overige apparaatslasten	215	190	167	186	191	191	-23	19	25	25
Totaal	**691**	**675**	**733**	**710**	**714**	**714**	**58**	**-23**	**-19**	**-19**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Conform de Voorjaarsnota 2022 en de Kaderbrief 2023 verhogen we de programmalasten voor de monitor Regionale Mobiliteitsprogramma's.

4.2. Openbaar vervoer

Heeft relatie met
1.1 – 1.3 - 2.3 – 3.9 - P5 – 7.2 – 7.4 -7.6 – 8.3 - Transities fysieke leefomgeving

4.2.1. Output 2023

Openbaar vervoer (OV)

- Zeker stellen van transitie van OV (publieke mobiliteit) waarbij vertaling van ervaring uit coronapandemie op OV-gebruik naar OV-ambities wordt meegenomen.

Toekomst concessies (NOVB)

- Zeker stellen van bestuurlijke afspraken via NOVB ten aanzien van garantie met het Rijk, ten aanzien van aanbestedingskalender, sociale veiligheid, toegankelijkheid en Mobility-as-a-Service (MaaS).

Toekomstbeeld Openbaar Vervoer (TBOV)

- Verder uitwerken TBOV 2040 met ontwikkelagenda, onderzoeksprogramma 2021 en doorontwikkelen als programma met uitwerking voor knooppunten, ontwikkelen van BRT als een volwaardig alternatief, standpuntbepaling ten aanzien van vervoersarmoede en agenderen omvorming mobiliteitsaanbod in dunbevolkte(re) regio's.

Spoor(ordening)

- Monitoren en evalueren van (aanvullende) bestuurlijke afspraken afsprakenkader werken voor derden.
- Standpunt bepalen op meerdere (in)formele consultaties op wetgevingstrajecten en nieuw beleid vanuit de rijksoverheid, invloed uitoefenen op Hoofdrailnet-concessie vanaf 2025 en realiseren innovatie aanpak exploitatiekosten Fietsparkeren bij stations.

4.2.2. Doorkijk 2024-2026

- Agenderen (boven)regionale thema's in het kader van TBOV.
- Standpuntbepaling voor inbreng naar landsdelige en landelijke OV- en Spoortafels en monitoren afspraken bestuurlijke ontwikkelagenda, onderzoeksprogramma 2021 en meerjarig programma.
- Monitoren en evalueren afsprakenkader werken voor derden en actieagenda knooppunten.
- Standpunt bepalen bij onderzoeken, voorbereiden en indienen van diverse (in)formele consultaties op wetgevingstrajecten en nieuw beleid vanuit de rijksoverheid.
- Behartigen van belangen bij de Hoofdrailnet-concessie vanaf 2025 en verder.
- (Mede) werken aan realisatie van lagere regelgeving voor de gemoderniseerde Spoorwegwet.

4.2.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93	169	191	193	192	192	22	2	1	1
Overige apparaatslasten	49	102	90	100	103	103	-12	10	13	13
Totaal	**142**	**271**	**281**	**293**	**295**	**295**	**10**	**12**	**14**	**14**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Niet van toepassing.

4.3. Verkeersveiligheid

Heeft relatie met
1.3 - 1.4 – P4 – 7.6 – 9.1

4.3.1. Output 2023

- Belangenbehartiging in relatie tot een herijking van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) met een financieringsstrategie en ten aanzien van investeringen innovatie/vernieuwende middelen SPV.
- Belangenbehartiging rondom de tranches SPV waar het gaat om de inhoud en verdeelsleutels.
- Belangenbehartiging ten behoeve van datataskforce verkeersveiligheid en landelijke implementatie van 5 SPI's.
- Belangenbehartiging ten behoeve van het toelatingskader Licht Elektrische Voertuigen (LEV-Kader) en het RVV 1990.
- (mede) implementeren van de richtlijn betreffende het beheer van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur (Road Infrastructure Safety Management, hierna: RISM II).

4.3.2. Doorkijk 2024-2026

- Belangen behartigen in relatie tot herijking/herijkte Startakkoord Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 inclusief de financieringsstrategie (huidige middelen zijn t/m 2025).
- Belangenbehartiging ten behoeve van datataskforce verkeersveiligheid en landelijke implementatie van 5 SPI's.
- Standpunt bepalen en belangen behartigen ten behoeve van wetsvoorstel APK, registratie en kentekenplicht voor landbouwvoertuigen.

4.3.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	170	188	149	150	149	149	-40	2	1	1
Overige apparaatslasten	90	114	70	78	80	80	-44	8	10	10
Totaal	**259**	**302**	**219**	**228**	**230**	**230**	**-84**	**9**	**11**	**11**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Vanaf 2023 verlagen we voor deze beleidsopgave onze inzet op gebied van kennisdeling hetgeen resulteert in een lagere inzet van bijna 0,5 fte.

4.4. Fiets

Heeft relatie met
1.1 – 1.3 - 1.4 – 2.1 - 2.3 – 7.6

4.4.1. Output 2023

- Standpunt bepaling inzet op Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF) en financieringsstrategie.
- Formaliseren van rollen, verantwoordelijkheden en financiën in het addendum op het bestuursakkoord Fiets parkeren bij Stations.
- Provinciale inbreng zeker stellen in de 'Normen fietsparkeren bij nieuwe ontwikkelingen'.
- Belangen behartigen ten aanzien van fiets en fietsparkeren bij (OV-)knooppunten en woningbouwlocaties.
- Standpunt bepalen en belangen behartigen binnen het netwerk Tour de Force.

4.4.2. Doorkijk 2024-2026

- Actualiseren en uitvoeren van het Bestuursakkoord Fietsparkeren.
- Belangen behartigen ten aanzien van fietsparkeren bij (OV-)knooppunten.
- Richting geven en belangenbehartiging NTF richting I&W/bestuurlijk overleg MIRT's. en monitoren van de voortgang op de uitwerking van het NTF.
- Standpunt bepalen en belangen behartigen binnen het netwerk Tour de Force.
- Belang behartigen ten aanzien van systeemverantwoordelijkheid en financiering fiets bij rijk.

4.4.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	79	151	99	99	99	99	-52	0	0	0
Directe personeelslasten	105	121	68	69	69	69	-53	1	0	0
Overige apparaatslasten	55	73	32	36	37	37	-41	4	5	5
Totaal	**239**	**345**	**199**	**204**	**205**	**205**	**-145**	**4**	**5**	**5**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Vanaf 2023 verlagen we voor deze beleidsopgave onze inzet hetgeen resulteert in een lagere inzet van 0,5 fte. Ook verlagen we de programmalasten met € 52.000.

4.5. Kennisplatform Verkeer en Vervoer

Heeft relatie met
1.1 – 1.3 - P4 – P5

4.5.1. Output 2023

Het KpVV-programma levert een bijdrage aan kennisontwikkeling in aanvulling op de prioritaire ambities van het programma Mobiliteit. Het IPO vult het opdrachtgeverschap namens de gezamenlijke provincies zo in, dat het programma goed aansluit op de prioriteiten van de provincies.

4.5.2. Doorkijk 2024-2026

Doorontwikkelen kennisagenda en leerplatform (o.a. opdrachtgeverschap/programmering KpVV). In 2023 wordt er een nieuwe overeenkomst opgesteld ten behoeve van toekomstige opdrachtgever opdrachtnemer relatie. Het opdrachtgeverschap wordt zo ingevuld dat het programma goed aansluit op prioriteiten van provincies.

4.5.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	1.832	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	0	0	0	0
Directe personeelslasten	12	12	14	14	14	14	2	0	0	0
Overige apparaatslasten	6	7	6	7	7	7	-1	1	1	1
Totaal	**1.850**	**1.819**	**1.820**	**1.821**	**1.821**	**1.821**	**1**	**1**	**1**	**1**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Niet van toepassing

4.6. Goederenvervoer & Logistiek

Heeft relatie met
1.1 – 2.2 – 2.3 – P5 – 7.6

4.6.1. Output 2023

- Standpunt bepalen, belangen behartigen en stimuleren van (de verduurzaming) modal shift van weg naar water en spoor.
- Verduurzamen goederenvervoer en logistiek (o.a. binnenvaart, wegtransport, clean energy hubs).
- Belangenbehartiging t.a.v. de uitvoering van Vrachtwagenheffing en de terugsluis.
- Standpunt bepalen en belangen behartigen ten aanzien van 'ruimtelijke sturing logistiek' (verdozing/verloodsing).
- Belangenbehartiging in verbinding met de Europese Green Deal en het Europese programma 'Duurzame en Slimme Mobiliteit'.

4.6.2. Doorkijk 2024-2026

- Verder stimuleren modal shift van weg naar water en spoor.
- Verder realiseren van verduurzaming goederenvervoer.
- Netwerk onderhouden met I&W en transportsector ten behoeve van samenwerking.
- Public affairs goederencorridors en Trans-European Transport Network (Europese Green Deal (Duurzame en Slimme Mobiliteit)) en monitoring vrachtwagenheffing.
- Verbinden goederenvervoer en logistiek met opgaven bedrijventerrein en logistieke knooppunten.
- Stimuleren van innovatie ten behoeve van doorontwikkeling logistiek/digitalisering.

4.6.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	52	66	75	76	75	75	9	1	0	0
Overige apparaatslasten	28	40	35	39	40	40	-5	4	5	5
Totaal	**80**	**107**	**110**	**115**	**116**	**116**	**4**	**5**	**6**	**6**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Niet van toepassing

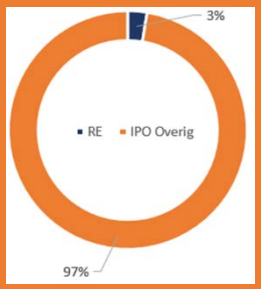
5. Regionale economie

De IPO-inzet voor het programma Regionale Economie is gericht op het bijdragen aan ontwikkelkracht, innovatie en duurzaam verdienvermogen van de regionale economie in de provincies. Dit gebeurt door belangenbehartiging, kennisdeling, innovatie, verduurzaming én netwerken. De samenwerking met Rijk, VNG, ROM's en MKB die is opgestart tijdens de coronacrisis, is daartoe uitgebouwd en waar kansrijk geïntensiveerd.

Binnen de opgaves ligt de focus op de grote maatschappelijke opgaves en transities. Dit vertaalt zich dan ook in de samenhang met de drie majeure transities in de aanpak van de opgaven waar de gezamenlijke provincies zich in het kader van RoI in de Ruimte aan verbonden hebben.

De beleidsopgaven van het programma RE zijn mede gebaseerd op het IPO Herstelplan RE van september 2020 en de uitwerking daarvan in de dynamische uitvoeringsagenda in 2021. De samenwerking met Rijk, VNG, ROM's en MKB die is opgestart tijdens de coronacrisis in 2020, is uitgebouwd en waar kansrijk geïntensiveerd. Het Herstelplan is inmiddels vertaald in een samenhangende stevige opgave, benoemd als "Samenhangend Investeren". Hierin hebben de successen van het Herstelplan een plek gekregen en geeft identiteit voor samenwerking met (participatie) de partners. Voor de Begroting 2023 betekent dat er enige herschikking in de opgaves plaatsvindt om de focus en inzet als opdracht van de samenwerkende provincies scherper te duiden. Dit vertaalt zich dan ook in de samenhang met de drie majeure transities in de aanpak van de opgaven waar de gezamenlijke provincies zich in het kader van RoI in de Ruimte aan verbonden hebben.

Aandeel in begroting

5.1. Agenda Samenhangend Investeren

Heeft relatie met
2.2 - 2.3 – 4.1 – P9
Transities fysieke leefomgeving

5.1.1. Output 2023

- Het opstellen en uitwerken van een Samenhangend Investeringsstrategie. Dit leidt tot het verder intensiveren van de (economische) samenwerking, gericht op ontwikkelkracht en innovatie in de regio's, tussen provincies onderling én met het Rijk op onderdelen van de transitiethema's (EZK).
- De gerichte doorontwikkeling van de programmeringstafels om (boven)regionale innovatieprogramma's op te schalen en te versnellen; inclusief de herziening van het projectenboek, uitmondend in de eerste 'innovatiedeals'.
- Komen tot een samenwerkings- en afsprakenkader tussen Rijk, provincies, ROM's, MKB en VNG op het gebied van breed en innovatief MKB, met speciale aandacht voor het co-financieringsvraagstuk en de invulling van gezamenlijk opdrachtgeversschap met EZK ten aanzien van de bovenregionale agenda van de ROM's. (ROM 3.0).
- Inzet op regionale verankering en sterke positionering van de rol van de provincies bij de herijking van het missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid van het Rijk, wat zich ondermeer vertaalt in de herziening van de KIC en KIA's.

5.1.2. Doorkijk 2024-2026

- Doorontwikkelen Samenhangend Investeren gericht op ontwikkelkracht en innovatie in de regio's, tussen provincies onderling én met het Rijk op onderdelen van de transitiethema's.
- Inzet programmeringstafels en innovatiedeals richten op prioriteiten in nieuwe collegeperiode bij provincies.
- Bovenregionale programmering ROM's richten op prioriteiten in nieuwe collegeperiode bij provincies.

5.1.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	100	100	0	0	100	0	-100	-100
Directe personeelslasten	93	85	164	165	165	165	79	2	1	1
Overige apparaatslasten	49	51	77	86	88	88	26	9	11	11
Totaal	**142**	**136**	**341**	**351**	**253**	**253**	**205**	**10**	**-88**	**-88**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Conform de Kaderbrief 2023 verhogen we de programmalasten in 2023 en 2024 met € 100.000 voor de Agenda Samenhangend Investeren.
Voor betere aansluiting op de praktijk is binnen programma 5. de formatietoerekening gewijzigd.

5.2. Regionale Arbeidsmarkt, Human Capital

Heeft relatie met
Transities fysieke leefomgeving

5.2.1. Output 2023

- Invulling van de coördinerende en ondersteunende rol van provincies richting de eerst verantwoordelijke partijen (Rijk, gemeenten, sociale partners), en in nauwe samenspraak met de VNG.
- Belangenbehartiging voor erkenning voor de regionale HCA-aanpakken als waardevolle aanvulling op het traditionele arbeidsmarktbeleid, waarmee deze regionale structuren meer benut worden bij het opstellen en de uitvoering van het arbeidsmarktbeleid.
- Belangenbehartiging voor meer integrale financiering en regionale fondsvorming voor talentontwikkeling.
- Belangenbehartiging richting een skillsgerichte benadering en het bieden van ondersteuning bij het inzichtelijk maken van de benodigde skills op de arbeidsmarkt van de toekomst.
- Belangenbehartiging richting het vergroten van de mogelijkheden om verenigbare steun (EU) te kunnen verlenen aan HCA-initiatieven.

5.2.2. Doorkijk 2024-2026

- Doorlopende inzet op ontwikkelen en benutten van regionale HCA's.
- Doorlopende inzet op invullen randvoorwaarden voor optimale effectiviteit van de regionale HCA's, waaronder een skillsgerichte benadering.
- Doorlopende inzet op nauwe samenwerking met de VNG, Rijk en andere maatschappelijke partners.

5.2.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93	85	82	83	82	82	-3	1	0	0
Overige apparaatslasten	49	51	39	43	44	44	-13	4	6	6
Totaal	**142**	**136**	**120**	**126**	**126**	**126**	**-15**	**5**	**6**	**6**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Niet van toepassing.

5.3. Circulaire economie

Heeft relatie met
2.2 – 2.3 – 4.1
Transities fysieke leefomgeving

5.3.1. Output 2023

- Inzet op de realisatie van de 5 actielijnen van de Krachtenkaart Circulaire Economie (CE) waaraan de gezamenlijke provincies zich verbonden hebben, waaronder het samen met VNG, UvW en I&W komen tot een aanpak voor circulair inkopen en aanbesteden.
- Middels coördinatie en begeleiding zorgen dat door provincies uitvoering gegeven wordt aan de afspraken tussen Rijk en provincies om het MKB te ondersteunen in de transitie naar Nederland Circulair in 2050, door op basis van de Krachtenkaart Circulaire Economie o.a. regionale circulaire ecosystemen te versterken.
- Belangenbehartiging op inzet van het Rijk gericht op de intensivering van de samenwerking en ondersteuning van de in de Krachtenkaart geformuleerde ambities, en de inzet van gezamenlijke instrumentarium.
- Belangenbehartiging op positie en rol van provincies als regisseurs van de regionale economie bij het Rijk, gezien de meer prioritaire positie van het beleid gericht op CE bij het kabinet.

5.3.2. Doorkijk 2024-2026

- Blijvende inzet op de realisatie van de 5 actielijnen van de Krachtenkaart CE en betrokkenheid van het Rijk daarbij.
- Blijvende inzet en belangenbehartiging op positie en rol van provincies als regisseur van de regionale economie en het belang daarvan voor de ambitie om te komen tot een circulaire economie in 2050.

5.3.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	101	76	51	0	0	-25	-25	-76	-76
Directe personeelslasten	35	36	82	83	82	82	46	1	0	0
Overige apparaatslasten	18	22	39	43	44	44	17	4	6	6
Totaal	**53**	**160**	**197**	**177**	**126**	**126**	**37**	**-20**	**-70**	**-70**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Voor de handreikingen Krachtenkaart zetten wij tijdelijk extra middelen in.
Voor betere aansluiting op de praktijk is binnen programma 5. de formatietoerekening gewijzigd.

5.4. Europees regionaal beleid

Heeft relatie met
1.3 – 2.3 – P5
Transities fysieke leefomgeving

5.4.1. Output 2023

- Monitoring door IPO/HNP van de implementatie nieuwe financieringsinstrumenten en programma's die inmiddels van start zijn gegaan. (REACT-EU, JTF, BAR, RRF, Operationele Programma's (2021-2027). Waarbij met name aandacht is voor de regionale uitvoering in maatwerk programma's.
- Belangenbehartiging door IPO/ HNP om post-2027 tot een zo groot mogelijke nationale envelop structuurfondsen voor Nederland te komen, alsmede meer middelen voor grensoverschrijdende en transnationale programma's (Interreg) en voldoende investeringsmiddelen voor klimaat en groene transitie.
- Belangbehartiging door IPO/HNP gericht op het keren van de centralisatietrend bij het cohesiebeleid, alsmede het realiseren dat er voldoende middelen beschikbaar blijven voor ontwikkelde regio's binnen het cohesiebeleid. Ook ontwikkelde regió's moeten van innovatie-instrumenten gebruik kunnen blijven maken.

5.4.2. Doorkijk 2024-2026

- Doorlopende inzet op belangenbehartiging door IPO/ HNP in de voor 2023 benoemde doelstellingen.

5.4.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	35	36	41	41	41	41	5	0	0	0
Overige apparaatslasten	18	22	19	21	22	22	-3	2	3	3
Totaal	**53**	**58**	**60**	**63**	**63**	**63**	**2**	**3**	**3**	**3**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Niet van toepassing.

5.5. Digitalisering Regionale Economie

Heeft relatie met
2.2 – 2.3 – 4.1 – P9
Transities fysieke leefomgeving

5.5.1. Output 2023

- Bijdragen aan de versnelling van de digitale transformatie in het MKB. Hiertoe is een actieagenda opgesteld door EZK, provincies, gemeenten en MKB NL die zich richt op het beter ontsluiten van de vraagarticulatie in de regio, kennisdeling en kennisontwikkeling en beter ontsluiten van het digitaliseringsaanbod en evt. ontwikkelen van nieuw instrumentarium.
- Uitvoering geven aan de vastgestelde (dynamische) werkagenda digitalisering, waarin kennisdeling en belangenbehartiging ten aanzien van voor regionale economie relevante thema's zijn opgenomen, zoals het versnellen van de connectiviteit van het platteland en kleine gemeenten, cyberweerbaarheid van het MKB en sleuteltechnologieën
- Regie op de ruimtelijke regionale inpassing van initiatieven, zoals datacenters, en hierover afspraken maken met het Rijk. Hierbij staat een integrale afweging van belangen (wonen, natuur, stikstof, energie, water, economie) centraal.

5.5.2. Doorkijk 2024-2026

- Doorlopende inzet op de actieagenda opgesteld door EZK, provincies, gemeenten en MKB NL gericht op versnelling van de digitale transformatie in het MKB
- Doorlopende inzet op het uitvoeren van de (dynamische) werkagenda digitalisering.

5.5.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	30	30	30	30	30	0	0	0	0
Directe personeelslasten	150	144	67	68	67	67	-77	1	0	0
Overige apparaatslasten	79	87	31	35	36	36	-56	4	5	5
Totaal	**229**	**261**	**129**	**133**	**134**	**134**	**-132**	**4**	**5**	**5**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Voor betere aansluiting op de praktijk is binnen programma 5. de formatietoerekening gewijzigd.

5.7. Ruimtelijke economie

Heeft relatie met
1.1 Ruimtelijke ontw.

5.7.1. Output 2023

- Belangenbehartiging op de rol en positie van provincies op het onderwerp ruimtelijke economie-werklocaties, met de focus op bedrijventerreinen. Daarmee wordt het economisch perspectief ingebracht in de opgaven en transities in het ruimtelijk domein, onder meer middels specifieke stapelkaarten.
- Belangenbehartiging en coördinatie ten aanzien van de uitvoering door provincies van de bestuurlijke afspraken Grip op grote bedrijfsvestigingen en het vervolg daarop. Afgesproken is het omgevingsbeleid voor grootschalige bedrijfsvestigingen met name op het gebied van clustering, sturen op regionale en nationale meerwaarde én selectiviteit, te versterken. Hiervoor zijn 6 actielijnen ontwikkeld.
- Lichte samenwerking in IPO-verband gericht op kennisdeling van best practices, ten behoeve van de invulling van de Retailagenda door provincies.

5.7.2. Doorkijk 2024-2026

- Doorlopende inzet op belangenbehartiging en uitwerking van bestuurlijke afspraken ten aanzien van bedrijvenlocaties en Grip op grote bedrijfsvestigingen.

5.7.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	0	36	82	83	82	82	46	1	0	0
Overige apparaatslasten	0	22	39	43	44	44	17	4	6	6
Totaal	**0**	**58**	**120**	**126**	**126**	**126**	**62**	**5**	**6**	**6**

x € 1.000

Toelichting verschillen

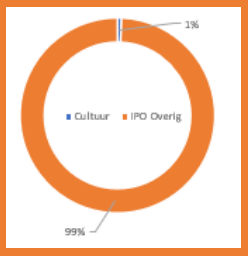
Sinds 2022 zetten we 0,3 fte in op deze nieuwe beleidsopgave. Voor betere aansluiting op de praktijk is binnen programma 5. de formatietoerekening gewijzigd.

6. Cultuur en erfgoed

De strategische agenda formuleren vanuit position papers
Het IPO-bestuur heeft op 11 februari 2021 een strategische agenda geformuleerd door het vaststellen van position papers voor cultuur en erfgoed als basis voor inzet belangenbehartiging op o.a. actualisering Rijkscultuurbestel en kaders voor erfgoed. Gelet op deze ambitie is bij de kaderbrief 2022 de noodzaak van een intensivering van de inzet voor cultuur en erfgoed vastgesteld.
Het effect op de culturele sector van de coronacrisis is groot geweest en er wordt gewerkt aan maatregelen om de culturele sector weer overeind te krijgen. De culturele sector verkeert na een lange stilstand door corona in een opbouwfase waarbij zowel de meerjarige subsidieverplichtingen - als ware er geen corona - en een nieuwe werkelijkheid naast elkaar bestaan.

In het kader focus van de samenwerking kiest het IPO-bestuur ervoor om vanaf 2024 op deze kerntaak de samenwerking via de vereniging af te schalen. De samenwerking wordt in 2023 nog in stand gehouden, hangende het onderzoek naar de ‘focus in de samenwerking’.

Aandeel in begroting

6.1. Cultuur

Heeft relatie met
5 Regionale economie

6.1.1. Output 2023

- Via belangenbehartiging pro-actief inzetten op de rol van provincies waarbij conform het positionpaper Cultuur wordt ingezet op heldere positionering en wettelijke verankering van de rol van provincies in het landelijk cultuurbeleid.
- Adviseren over het Rijkscultuurstelsel met aandacht voor de regionale component, werking subsidieregelingen, stedelijke cultuurregio's en faciliteert standpuntbepaling.
- Inzetten op een proactieve en agenderende rol van de gezamenlijke provincies richting de partners in het cultuurbestel, waaronder de Raad voor Cultuur
- Inzetten op een actieve belangenbehartiging in bijvoorbeeld de actuele voorbereiding van het rijkscultuurbestel na 2024.

6.1.2. Doorkijk 2024-2026

In het kader focus van de samenwerking kiest het IPO-bestuur ervoor om vanaf 2024 op deze kerntaak de samenwerking via de vereniging af te schalen.

6.1.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	47	48	55	0	0	0	6	-55	-55	-55
Overige apparaatslasten	25	29	26	0	0	0	-4	-26	-26	-26
Totaal	**71**	**78**	**80**	**0**	**0**	**0**	**3**	**-80**	**-80**	**-80**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In het kader focus van de samenwerking kiest het IPO-bestuur ervoor om vanaf 2024 op deze kerntaak de samenwerking via de vereniging af te schalen. De samenwerking wordt in 2023 nog in stand gehouden, hangende het onderzoek naar de 'focus in de samenwerking'.

6.2. Erfgoed

Heeft relatie met
1. ROWW en 5. RE-Propositie Wonen-Bereikbaarheid/Klimaat

6.2.1. Output 2023

- De interprovinciale position paper erfgoed en het uitvoeringsprogramma zijn de leidraad voor de onderhandelingen met het Rijk over rol en middelen voor provincies; waaronder middelen voor de grote restauraties bij voorkeur via een gemeenschappelijk programma Rijk en provincies.
- Inzetten op versterking van de verbinding van erfgoed met ruimtelijke opgaven met een vervolg op de Erfgoed Deal (waaronder vrijkomende monumenten als kerken).
- Inzetten op belangenbehartiging, voldoende middelen/rol van provincies in het nieuw op te stellen Rijkskader Erfgoed Telt.
- Borgen van de provinciale belangen in de nieuw vast te stellen bestuurlijke afspraken over restauraties en de uitvoeringsorganisatie met Rijk en VNG.
- Aansluiting van erfgoed borgen bij de agenda (brief) Ruimtelijke Ordening, inzake de grote transitieopgaven Wonen en Bereikbaar, Klimaat- en energie zoals bij verduurzaming, landschappen en natuur en kwaliteit van de leefomgeving. Zoals benoemd in de Kamerbrief over nationale regie in de ruimtelijke ordening van 17 mei 2022 waarin de borging van erfgoed bij de transitie-opgaven is benoemd.

6.2.2. Doorkijk 2024-2026

In het kader focus van de samenwerking kiest het IPO-bestuur ervoor om vanaf 2024 op deze kerntaak de samenwerking via de vereniging af te schalen.

6.2.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	23	42	48	0	0	0	5	-48	-48	-48
Overige apparaatslasten	12	26	22	0	0	0	-3	-22	-22	-22
Totaal	**36**	**68**	**70**	**0**	**0**	**0**	**2**	**-70**	**-70**	**-70**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In het kader focus van de samenwerking kiest het IPO-bestuur ervoor om vanaf 2024 op deze kerntaak de samenwerking via de vereniging af te schalen. De samenwerking wordt in 2023 nog in stand gehouden, hangende het onderzoek naar de ‘focus in de samenwerking’.

6.3. Cultuureducatie

Heeft relatie met
N.v.t.

6.3.1. Output 2023

- Voor OCW aanspreekpunt zijn voor programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024 en alleen een rol vervullen voor faciliteren kennisuitwisseling.
- In 2023 betrokken worden bij de herijking van bestuurlijke afspraken cultuur en onderwijs.
- Participeren in de opbouw van een nieuw Rijkskader voor cultuur waar cultuureducatie een onderdeel van is.

6.3.2. Doorkijk 2024-2026

In het kader focus van de samenwerking kiest het IPO-bestuur ervoor om vanaf 2024 op deze kerntaak de samenwerking via de vereniging af te schalen.

6.3.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	12	12	14	0	0	0	2	-14	-14	-14
Overige apparaatslasten	6	7	6	0	0	0	-1	-6	-6	-6
Totaal	**18**	**19**	**20**	**0**	**0**	**0**	**1**	**-20**	**-20**	**-20**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In het kader focus van de samenwerking kiest het IPO-bestuur ervoor om vanaf 2024 op deze kerntaak de samenwerking via de vereniging af te schalen. De samenwerking wordt in 2023 nog in stand gehouden, hangende het onderzoek naar de ‘focus in de samenwerking’.

6.4. Bibliotheekstelsel en innovatie

Heeft relatie met
N.v.t.

6.4.1. Output 2023

- Op basis van het Bibliotheekconvenant 2020-2023 voor het bibliotheekstelsel , waarin duidelijk staat dat de provincies rol en positie hebben in de innovatie, samenwerken met netwerkpartners OCW, VNG, Koninklijke Bibliotheek, SPN en VOB, zodat bibliotheken beter in staat zijn om bij te dragen aan maatschappelijke opgaven en focus wordt gegeven aan de uitvoering van de Wet stelsel openbare bibliotheken.
- Partijen stemmen op basis van een netwerkagenda af en werken aan concrete acties om het convenant uit te voeren en inzet in belangenbehartiging en advisering over vervolg convenant na 2023.
- Bij Rijk als stelselpartner aandacht claimen voor helderheid rollen ,beleidsvrijheid, (rijks) middelen en positionering provincies in het Bibliotheekstelsel
- Samen met VNG en andere stelselpartners inzetten op de opgave uit het regeerakkoord, dat in iedere gemeente een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening aanwezig is en daartoe nodige lobby-inzet en belangenbehartiging.

6.4.2. Doorkijk 2024-2026

In het kader focus van de samenwerking kiest het IPO-bestuur ervoor om vanaf 2024 op deze kerntaak de samenwerking via de vereniging af te schalen.

6.4.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	12	18	20	0	0	0	2	-20	-20	-20
Overige apparaatslasten	6	11	10	0	0	0	-1	-10	-10	-10
Totaal	**18**	**29**	**30**	**0**	**0**	**0**	**1**	**-30**	**-30**	**-30**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In het kader focus van de samenwerking kiest het IPO-bestuur ervoor om vanaf 2024 op deze kerntaak de samenwerking via de vereniging af te schalen. De samenwerking wordt in 2023 nog in stand gehouden, hangende het onderzoek naar de ‘focus in de samenwerking’.

7. Kwaliteit Openbaar Bestuur

Bij de kerntaak Kwaliteit van het Openbaar Bestuur gaat het om het verrichten van wettelijke taken voor consultaties en wetgevingstrajecten namens de gezamenlijke provincies, inclusief deelname aan daartoe voorbereidende en agendasettende interbestuurlijke activiteiten. Ook gaat het om het versterken van de strategische kennisfunctie en het betrekken van de wetenschap bij vraagstukken in het openbaar bestuur en het middenbestuur in het bijzonder. In het kader focus van de samenwerking kiest het IPO-bestuur ervoor om vanaf 2024 op deze kerntaak de samenwerking via de vereniging af te schalen.

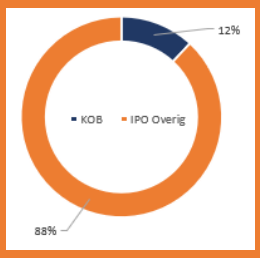
De realisatie van het kabinetsaanbod ‘naar een Krachtig Groen Herstel’, de doorontwikkeling naar de drie grote transities in de fysieke leefomgeving (en de daarbij horende gebiedsgerichte aanpak), en daarbij de focus in de samenwerking tussen de twaalf provincies is opgenomen in deze kerntaak.

Een andere invalshoek betreft de overheidsfinanciën. Het is belangrijk dat de belangen van het midden bestuur goed worden behartigd in dit domein.

Het IPO is een vereniging die vitaal moet zijn. Dit vraagt om ontmoeting en inspiratie voor en door leden.

Tot slot is de kwaliteit van het openbaar bestuur niet alleen op (inter)provinciale of nationale schaal van belang, maar moet deze ook gezien worden in de Europese context.

Aandeel in begroting

7.1. Consultaties en wetgevingstrajecten

Heeft relatie met
7.2 Gebiedsopgaven 3.0
Transities fysieke leefomgeving

7.1.1. Output 2023

- Wettelijke taken uitvoeren bij consultaties en wetgeving die zich in 2023 aandienen.
- Proactief signaleren en, desgewenst, lobbyen bij de Staten-Generaal.

7.1.2. Doorkijk 2024-2026

- Wettelijke taken uitvoeren bij consultaties en wetgeving die zich in 2024-2026 aandienen.

7.1.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	21	21	21	21	21	0	0	0	0
Directe personeelslasten	151	338	382	248	247	247	44	-134	-135	-135
Overige apparaatslasten	80	205	180	128	133	132	-25	-51	-47	-47
Totaal	**231**	**563**	**582**	**397**	**400**	**400**	**19**	**-185**	**-182**	**-182**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In het kader focus van de samenwerking kiest het IPO-bestuur ervoor om vanaf 2024 op deze kerntaak de samenwerking via de vereniging af te schalen. De samenwerking wordt in 2023 nog in stand gehouden, hangende het onderzoek naar de ‘focus in de samenwerking’.

7.2. Provinciale rol in de ruimte

Heeft relatie met
Transities fysieke leefomgeving

7.2.1. Output 2023

- De drie grote transities in de fysieke leefomgeving in samenwerking en samenhang realiseren – mede in samenwerking met VNG en UvW, inclusief de gebiedsgerichte aanpak.
- Zorgdragen en oog hebben voor de noodzakelijke interbestuurlijke en financiële verhoudingen.
- Binnen het kader van de grote transities het versterken van de interprovinciale kennisfunctie: versterken van de uitwisseling van 'best practices' tussen de provincies, en ook tussen de provincies en andere partners, en versterken van het onderlinge en gezamenlijke leerproces rondom de gebiedsgerichte aanpak.

7.2.2. Doorkijk 2024-2026

- De 'verbouwing' van Nederland in de fysieke leefomgeving is een langjarig perspectief waarbij de realisatie van de transities, het daarbij en daarvan leren en ervaringen uitwisselen en waarborgen van de benodigde bestuurlijke en financiële verhoudingen onverkort aandacht en inzet van de gezamenlijke provincies vraagt.

7.2.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	44	152	132	132	132	132	-20	0	0	0
Directe personeelslasten	233	579	655	138	137	137	75	-517	-518	-518
Overige apparaatslasten	123	351	308	71	74	74	-43	-237	-234	-234
Totaal	**400**	**1.082**	**1.095**	**341**	**343**	**343**	**13**	**-754**	**-752**	**-752**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Conform de Kaderbrief 2022 zetten wij voor 2022 en 2023 3,8 fte in op deze nieuwe beleidsopgave.

7.4. Financiële verhoudingen

Heeft relatie met
Alle beleidsopgaven

7.4.1. Output 2023

In het Coalitieakkoord Rutte IV (december 2021) is het volgende opgenomen over de gewijzigde financiële verhoudingen met ingang van 2026: *"Om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten, wordt in de komende jaren een nieuwe financieringssystematiek voor de periode na 2025 uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Daarbij worden ook alternatieven voor de OZB en MRB in de beschouwing betrokken. In de huidige kabinetsperiode zal de financiering van de medeoverheden grotendeels worden vormgegeven via de accres systematiek."*
De aangekondigde nieuwe financieringssystematiek heeft een ingrijpende aard en vergt een zorgvuldige uitwerking. De uitwerking hiervan zal in 2023 plaatsvinden op basis van de aanbevelingen uit het rapport van de verkenner (2022) en de contourenbrief van de minister van BZK (2022).

Aandachtspunten hierbij zijn:
- besluit over en daarbij inzet op een stabiel, robuust belastinggebied m.i.v. 2030 vanwege de introductie van Betalen naar Gebruik
- gezamenlijke uitwerking met het rijk van een nieuwe financieringssystematiek die na 2025 operationeel zal gaan worden
- besluit over een mogelijk groter belastinggebied
- een voor de uitvoering van de transities geëigende uitkeringsstelsel, met minimale uitvoeringslasten en maximale beleidsvrijheid, en geen verplichte cofinanciering
- voldoende financiële middelen voor de grote opgaven en transities – betrokkenheid bij de artikel 2- wet Financiële verhoudingenonderzoeken die hiervoor zullen worden uitgevoerd.

Overige onderwerpen
- de implementatie van het geactualiseerde verdeelmodel Provinciefonds die gezamenlijk met BZK wordt uitgevoerd;
- implementeren aanbevelingen beleidsdoorlichting BTW-compensatiefonds (2021) gericht op verbeterde werking van het fonds voor de provincies;
- monitoren en daarbij beperken fiscale risico's verzelfstandiging Prorail;
- lid begeleidingsgroep onderzoek naar uniforme methodiek bepaling rente stortplaatsen, waardoor elke provincie dezelfde berekeningsmethodiek hanteert.
- Instelling van een gezamenlijke leerstoel financiële verhoudingen (€ 25.000 per jaar)
- Herijken van de EMU-saldonorm voor de komende jaren

De AAC Financien en de BAC Financien geven hierbij sturing aan de ontwikkelingen. Voorbereiding van de Bestuurlijke Overleggen Financiële verhoudingen (BOFv).

7.4.2. Doorkijk 2024-2026

- Verdere implementatie van een geactualiseerd uitkeringsstelsel
- Verdere implementatie van de nieuwe financieringssystematiek voor provincies en gemeenten die na 2025 wordt geïmplementeerd
- Verder onderzoek/besluitvorming provinciaal belastinggebied
- Verdere implementatie van de herijkte verdeelsystematiek Provinciefonds
- Betrokkenheid bij actualisering artikel 2 FVw-onderzoek uitvoeringslasten Klimaatakkoord
- Betrokkenheid bij implementatie uitkomsten artikel 2 FVw-onderzoeken grote opgaven en transities

- Coördineren van de overleggen AAC Financiën en BAC Financiën
- Voorbereiden Bestuurlijke Overleggen Financiële verhoudingen.

7.4.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	35	105	105	105	105	105	0	0	0	0
Directe personeelslasten	220	228	258	260	259	259	30	3	1	1
Overige apparaatslasten	116	138	121	135	139	139	-17	14	18	18
Totaal	**371**	**471**	**484**	**501**	**504**	**504**	**13**	**16**	**19**	**19**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Niet van toepassing

7.5. Vitale vereniging

Heeft relatie met
7.2 Provinciale rol in de ruimte

7.5.1. Output 2023

- Evenementen (waaronder jaarcongres, AV-bijeenkomsten, technische briefings).
- Netwerk-functie (waaronder versterken relatie met Staten, themabijeenkomsten, gezamenlijke bijeenkomsten met rijk en decentrale overheden).
- Aandacht voor de Statenverkiezingen 2023, en de daaruit voortvloeiende ontwikkelingen zoals nieuw bestuur, nieuwe AV, nieuwe adviescommissies, informeren Provinciale Staten, extra bijeenkomsten, etc.

7.5.2. Doorkijk 2024-2026

- Na de Statenverkiezingen van 2023 is het belangrijk alle leden van de vereniging langs verenigingslijnen, en inhoudelijke/thematische lijnen bijeen te laten komen, dit zowel binnen de vereniging als met externe partners en betrokkenen.

7.5.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	7	263	213	213	213	213	-50	0	0	0
Directe personeelslasten	135	140	158	160	159	159	18	2	1	1
Overige apparaatslasten	71	85	74	83	85	85	-10	8	11	11
Totaal	**213**	**488**	**445**	**455**	**457**	**457**	**-42**	**10**	**12**	**12**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Vanaf 2023 verlagen we de programmalasten structureel met € 50.000, waardoor de frequenties van bijeenkomsten lager zijn en deze ook een soberder karakter zullen hebben dan voorheen.

7.6. Europa

Heeft relatie met
Alle beleidsopgaven

7.6.1. Output 2023

- Met HNP belangen behartigen op dossiers agrofood, klimaat en energie, regionale economie, gezonde en duurzame leefomgeving, circulaire economie, mobiliteit, digitalisering én leveren bij EU-instellingen input gericht op de provinciale agenda, een gebiedsgerichte aanpak en voldoende EU-budget.
- Met HNP zorgdragen voor afstemming en inbreng voor de BNC-fiches (Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen) met provincies. Samen met de VNG en UvW de positie van decentrale overheden verstevigen in de fase van Nederlandse standpuntbepaling en de interbestuurlijke samenwerking op Europese dossiers met het Rijk optimaliseren.
- KED en HNP publiceren de wekelijkse Europese Ster en het KED beheert de online EU-fondsenwijzer 2021-2027 (initiatief HNP/IPO) en verleent juridisch advies inzake staatssteunvraagstukken.

7.6.2. Doorkijk 2024-2026

- De kennis, expertise en inzet van het HNP en IPO versterken de positie van provincies op zowel nationaal als Europees niveau in de nieuwe Europese programmaperiode 2021-2027.
- De agenda van Europa met grote doorsnijdende opgaven als de Green Deal, Fitfor55 en RePowerEU vraagt van het IPO en HNP om een verdere multidisciplinaire, integrale aanpak van Europese dossiers.
- Kennis delen en verder samenwerken tussen het IPO Den Haag, BIJ12 en HNP voor het bepalen van en de uitvoering van inhoudelijke lobby-agenda's. Voor de uitvoering en inzet in Brussel wordt samengewerkt met Europese partners, waaronder Permanente Vertegenwoordiging (PV), EP, CEMR, Europees Comité van de Regio's (CvdR) en partnerregio's.

7.6.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	265	259	259	259	259	259	0	0	0	0
Directe personeelslasten	372	386	437	441	439	439	50	4	2	2
Overige apparaatslasten	197	234	205	228	236	236	-28	23	30	30
Totaal	**833**	**879**	**901**	**928**	**934**	**933**	**22**	**27**	**33**	**32**

x € 1.000

Toelichting verschillen

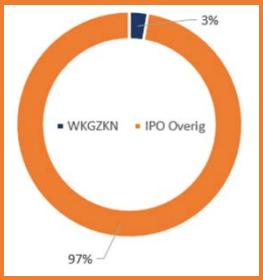
Niet van toepassing

8. Werkgeverszaken

Werkgeverszaken richt zich op 3 opgaven:
1. CAO
2. Rechtspositie en integriteit politiek ambtsdragers
3. Doorontwikkelen en borgen goed provinciaal en publiek werkgeverschap.

In 2023 en de jaren daarna is sprake van een aantal belangrijke, complexe en omvangrijke transities, o.a. naar een nieuw pensioenstelsel en naar een nieuwe inrichting van de arbeidsmarkt. Daarnaast zal invulling worden gegeven aan het realiseren van de Werkgeversvisie 2025. Voor het realiseren van de continue opgaven en de vermelde transities is voor twee jaar 1,2 fte extra inzet vereist. Deze is opgenomen in de formatie t/m 2023. In de volgende kadernota zal worden aangegeven of deze formatie langer c.q. structureel is benodigd. Voor de begroting 2023 en de doorkijk naar 2024-2026 is bij de programmalasten uitgegaan van kalenderjaren zonder een cocreatieproces voor de cao. Indien sociale partners besluiten tot cocreatie is hiervoor een hoger budget noodzakelijk.

Aandeel in begroting

8.1. CAO

Heeft relatie met
N.v.t.

8.1.1. Output 2023

- Implementeren, monitoren en doorontwikkelen cao-afspraken.
- Ondersteunen Bestuurlijke Onderhandelingsdelegatie voor nieuwe cao.

8.1.2. Doorkijk 2024-2026

- Namens de provincies en partijen bij de cao (als werkgeversvereniging) collectief arbeidsvoorwaarden/cao afspreken met vakbonden: nieuwe cao's voor de kalenderjaren 2024, 2025 en 2026 onder de huidige aanname dat dit zonder co-creatieproces wordt vormgegeven.
- Implementeren, monitoren en doorontwikkelen cao-afspraken.
- Realiseren Werkgeversvisie 2025 en voorbereiden en opstellen Werkgeversvisie 2030.
- Meenemen stakeholders bij ontwikkelingen in werkveld en toekomstige besluitvorming hierover met 'actualiteiten werkgeverszaken'.

8.1.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	164	202	202	202	202	202	0	0	0	0
Directe personeelslasten	116	217	246	152	151	151	28	-94	-95	-95
Overige apparaatslasten	61	132	116	78	81	81	-16	-37	-35	-35
Totaal	**342**	**550**	**563**	**432**	**433**	**433**	**12**	**-131**	**-129**	**-129**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Vanwege enkele complexe transities en het realiseren van de continue processen zetten we tot en met 2023 0,8 fte aanvullende capaciteit in en zal in 2023 bezien worden wat hiervoor nodig is voor 2024 en verder.

8.2. Rechtspositie en integriteit politiek ambtsdragers

Heeft relatie met
7. KOB

8.2.1. Output 2023

- Belangen behartigen voor rechtspositie politiek ambtsdragers (provinciale sector).
- Bijdragen leveren aan consultatie wetgeving en beleid politiek ambtsdragers (met name voor pensioen).
- Voorbereiden aanbestedingen en contractbeheer (o.a. uitvoering APPA).

8.2.2. Doorkijk 2024-2026

- Namens de provincies bij het ministerie van BZK de belangen behartigen van onze politiek ambtsdragers. BZK ontwikkelt wet- en regelgeving waarin de rechtspositie van politiek ambtsdragers, inclusief pensioen, is vastgelegd.
- Bijdragen leveren aan consultatie wetgeving, beleid en arbeidsvoorwaardelijke aspecten, o.a. op het gebied van Integriteit, veiligheid (weerbaar bestuur), (evaluatie geharmoniseerd) rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, pensioenstelsel Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA).
- Voorbereidingen aanbestedingen en contractbeheer (o.a. uitvoering APPA).

8.2.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	38	48	55	41	41	41	6	-13	-13	-13
Overige apparaatslasten	20	29	26	21	22	22	-4	-4	-4	-4
Totaal	**59**	**78**	**80**	**63**	**63**	**63**	**3**	**-17**	**-17**	**-17**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In 2022 en 2023 rekenen we 0,1 fte meer toe aan deze beleidsopgave.

8.3. Doorontwikkelen en borgen goed provinciaal en publiek werkgever

Heeft relatie met
N.v.t.

8.3.1. Output 2023

- Lobbyen/belangen behartigen namens de samenwerkende provincies voor goed publiek werkgeverschap binnen en met zelfstandige publieke werkgevers (ZPW).
- Afstemmen met medeoverheden ter voorbereiding cao- en pensioenonderhandelingen en consultatie wetgeving.
- Consultatie wetgeving (wettelijke taak).
- Afstemmen met AAC Werkgeverszaken voor ontwikkeling provinciale organisaties en goed werkgeverschap.
- Borgen werking van en bemensing gezamenlijke inter- respectievelijk bovensectorale geschillenbeslechting.

8.3.2. Doorkijk 2024-2026

- Namens de provincies in de Stichting ZPW lobbyen en belangen behartigen voor goed publiek werkgeverschap. Doel: kennis delen, krachten bundelen en gesprekspartner vormen voor pensioenfonds ABP, Kabinet en andere werkgeversorganisaties zoals VNO/NCW en MKB Nederland. Portefeuilles: pensioenen, banenafspraak, arbeidsmarkt(beleid) en diversiteit. In 2023-2025 o.a. strategisch adviseren over het inrichten van het arbeidsmarktstelsel en het inrichten van het nieuwe pensioenstelsel en pensioenvraagstukken.
- Ambtelijk afstemmen ontwikkelingen aan werkgeverszijde met BZK (als coördinerend ministerie) en collegae decentrale overheden ten behoeve van onderhandelingen.
- Ambtelijk afstemmen met AAC Werkgeverszaken voor de ontwikkeling van de provinciale organisaties en goed werkgeverschap. In 2023-2025 o.a. voor arbeidsmarktprofilering en ontwikkeling strategische HRM-visie.
- Borgen werking van en bemensing van de gezamenlijke (inter- respectievelijk bovensectorale) geschillenbeslechting.

8.3.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	25	63	63	63	63	63	0	0	0	0
Directe personeelslasten	116	157	177	124	123	123	20	-53	-54	-54
Overige apparaatslasten	61	95	83	64	66	66	-12	-19	-17	-17
Totaal	**203**	**315**	**324**	**251**	**252**	**252**	**9**	**-73**	**-71**	**-71**

x € 1.000

Toelichting verschillen

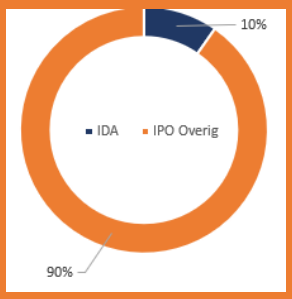
In 2022 en 2023 rekenen we 0,3 fte meer toe aan deze beleidsopgave.

9. Digitalisering

Bij de vaststelling van de Kaderbrief heeft het IPO-bestuur besloten het programma Interprovinciale Digitale Agenda (IDA) te beëindigen aan het einde van de huidige coalitieperiode (mei 2023). Dit brengt met zich mee dat het grootste deel van de activiteiten in het huidige programma worden afgebouwd in de periode tot mei 2023. Een aantal van de activiteiten in het programma IDA blijven vanwege meerjarige verplichtingen doorlopen in de komende coalitieperiode. Een ander deel van de activiteiten past in het profiel van BIJ12 en kan indien uw bestuur daartoe besluit op termijn worden ondergebracht bij BIJ12. Tenslotte zijn er activiteiten die passen bij het kernprofiel (belangenbehartiging) van het IPO en daarom een structurele plek krijgen in een nieuw programma “Digitalisering”. In dit kader wordt nadrukkelijk aansluiting gezocht bij de Interbestuurlijke Datastrategie, de Nederlandse Digitaliseringsstrategie en de Werkagenda Digitalisering van het kabinet Rutte-IV.

Lasten 2023-2026
Het programma Digitalisering kent vanaf 2023 drie onderdelen: Afhechting Interprovinciale Digitale Agenda, Activiteiten passend in profiel BIJ12 en Belangenbehartiging Digitalisering. Het wijzigen van deze indeling werkt door in de lasten per beleidsopgave.

Aandeel in begroting

9.1. Afhechting programma Interprovinciale Digitale Agenda (IDA)

Heeft relatie met
1.3 – 2.3 – 2.8 – 2.9 – 2.10 – 2.12 - 3.9 – 3.10 – 7.2 – 7.6

9.1.1. Output 2023

In de afgelopen jaren werkten de gezamenlijke provincies samen aan het programma Interprovinciale Digitale Agenda (IDA). Dit programma loopt af in mei 2023. Een deel van de activiteiten uit het IDA-programma moet nog worden afgehecht vanwege bestaande meerjarige afspraken of (wettelijke) verplichtingen:

- Uit Programmalijn Data:
    - implementatie van een algoritmeregister bij de provincies (uitvoering in 2023).
    - Leveren van bijdrage aan uitvoering van de doelen in het nog op te stellen Programmaplan Interbestuurlijke Datastrategie (IBDS) voor 2023;
- Uit Programmalijn Dienstverlening:
    - Ontwikkelen van een modelaanpak voor de implementatie van provincies van Annex II (procedures) en Annex III (ondersteuning) van de Europese Single Digital Gateway verordening (uitvoering in 2023);
    - Ontwikkelen van een modelaanpak voor en ondersteuning van provincies bij implementatie van Europese en Nederlandse wetten en richtlijnen op het gebied van digitale dienstverlening. Dit betreft o.a. de Wet digitale overheid, Archiefwet 2021 en de herziening van de Wet hergebruik overheidsinformatie in het kader van de Europese Open Datarichtlijn (uitvoering in 2023/2024)
    - Uit Programmalijn Bedrijfsvoering:
    - Coördinatie van inspanningen provincies voor invoering Wet open overheid in het kader van het interbestuurlijke programma Woo, inclusief aansluiting op Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) in het kader van actieve openbaarmaking. Voor dit project ontvangt het IPO tot en met 2026 een jaarlijkse subsidie van € 187.500 inclusief btw vanuit het Ministerie van BZK;
- Uit Programmalijn Innovatie:
    - Dutch Societal Innovation Hub (Nederlandse innovatiehub op het gebied van publieke dienstverlening), met Europese co-financiering (looptijd t/m 2026, met twee opties voor verlenging met nog eens 2 jaar)
    - Uitvoering interprovinciale innovatiestrategie bij provincies, vanuit de drie uitgangspunten: we treden vol in de digitale transformatie, we voeren regie op onze eigen veranderingen en we sluiten aan bij de brede beweging binnen de overheid. Bij aanvang van de nieuwe coalitieperiode wordt de innovatiestrategie herijkt op basis van de ambities van het nieuwe IPO-bestuur (looptijd 2023-2025).
    - Programmatische aanpak Ethiek, met onder andere aandacht voor begeleidingsethiek, vaardigheidsontwikkeling en advisering door een onafhankelijke ethische commissie.

9.1.2. Doorkijk 2024-2026

De doorlooptijd van de genoemde activiteiten hangt af van gemaakte afspraken en is aangegeven bij de beschrijving van de activiteiten hierboven.

9.1.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	100	532	620	620	620	620	87	0	0	0
Directe personeelslasten	443	399	409	413	411	411	10	4	2	2
Overige apparaatslasten	234	242	193	214	221	221	-49	22	28	28
Totaal	**777**	**1.173**	**1.221**	**1.247**	**1.252**	**1.252**	**48**	**26**	**31**	**30**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Niet van toepassing.

9.2. Activiteiten passend in profiel BIJ12

Heeft relatie met
1.5 DSO

9.2.1. Output 2023

- Inrichting benodigde datavoorzieningen voor de grote transities in de fysieke leefomgeving ("Rol in de Ruimte"): Wonen (interbestuurlijke woonmonitor), Energietransitie (kernset indicatoren energietransitie) en Stikstof (stikstofanalyses etc. m.b.v. AERIUS);
- Beheer van koppelvlak tussen nationale portalen Ondernemersplein en Rijksoverheid.nl en de Producten- en Dienstencatalogi van afzonderlijke provincies;
- Beheer van Provinciale Producten Catalogus (PPC);
- Gezamenlijke aanbestedingen van ICT-(raam)contracten namens de twaalf provincies, IPO en BIJ12 van grote aanbestedingstrajecten met een duidelijke business case, vanuit een nieuw in te richten centrale inkoop- en contractmanagementfunctie bij BIJ12 (mits IPO-bestuur hiertoe besluit);
- Contractmanagement en -beheer voor gezamenlijk aanbestede ICT-(raam)contracten;
- Opstart informatieknooppunt Cyber Security provincies: de aansluiting van de gezamenlijke provincies op het Landelijk Dekkend Stelsel, waarmee provincies directe toegang krijgen tot dreigingsinformatie over cybercrime vanuit het Nationaal Cyber Security Centre bij het ministerie van JenV.
- Beheer van een platform voor trainingsmateriaal op het gebied van digitale vaardigheden voor de gezamenlijke provincies.

9.2.2. Doorkijk 2024-2026

De taken in deze paragraaf landen indien het IPO-bestuur hiermee instemt op termijn in het takenpakket en de begroting van BIJ12. Tot dat moment worden ze opgepakt vanuit dit programma in de begroting bij het IPO-bureau. Concreet hebben de volgende aspecten een blijvend karakter:

- Goede informatiepositie van de gezamenlijke provincies t.b.v. hun majeure maatschappelijke opgaven en de grote transities in de fysieke leefomgeving;
- Gezamenlijke inkoop van ICT-(raam)contracten met een duidelijke business case;
- Aansluiting van provincies op het Landelijk Dekkend Stelsel (LDS) voor cyber security.

9.2.3. Lasten en baten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	213	254	650	650	650	650	397	0	0	0
Directe personeelslasten	443	399	396	400	398	398	-3	4	2	2
Overige apparaatslasten	234	242	186	207	214	213	-55	21	27	27
Programmabaten		-413	-450	-450	-450	-150	-37	0	0	300
Totaal	**890**	**481**	**782**	**807**	**811**	**1.111**	**301**	**25**	**30**	**329**

x € 1.000

Toelichting verschillen

In de kaderbrief was rekening gehouden met maximaal € 300.000 als baten vanuit de Europese Commissie voor co-financiering Dutch Societal Innovation Hub. De beschikking hiervoor is inmiddels binnen en hiervoor ontvangt het IPO € 188.000. Inmiddels is er ook een beschikking ontvangen van het Ministerie van BZK voor bijdrage projectkosten Wet open overheid (geraamd binnen programmalasten IDA/programmalijn Bedrijfsvoering van Digitalisering) € 187.000 voor de jaren 2022-2026. Deze beide beschikkingen zijn daarmee hoger dan waarmee rekening is gehouden in de kaderbrief. Tot slot is samen met VNG, BZK en UvW een aanvraag ingediend voor een bijdrage Single Digital Gateway in 2023 en verder. Het aandeel van IPO hierin bedraagt € 363.000 in 2023, € 363.000 in 2024 en € 181.000 in 2025. Dit is een aanvraag voor de zogenaamde "investeringspost" binnen de centrale financiering van de GDI. We hebben kunnen zien dat deze in principe zodanig is beoordeeld dat hij mogelijk gehonoreerd wordt, maar het Programmeringsplan GDI is nog niet definitief en dit is

dus nog niet hard. Vooruitlopende op de beschikking begroten we deze baten conservatief op € 75.000. Dat betekent dat ten opzichte van de Kaderbrief 2023 het financiële beeld met € 150.000 verbetert.

9.3. Belangenbehartiging digitalisering

Heeft relatie met
N.v.t.

9.3.1. Output 2023

Digitalisering is een onmisbare randvoorwaarde voor de maatschappelijke opgaven van de gezamenlijke provincies. De belangenbehartigingsagenda op het gebied van digitalisering is in 2022 geïdentificeerd in een onderzoek waarbij alle kernopgaven binnen IPO zijn geraadpleegd. De belangenbehartigingsagenda op het gebied van digitalisering kent vanaf 2023 drie pijlers: digitalisering voor de regionale economie, digitalisering voor “Rol in de Ruimte” en “Eén digitale overheid”.

De Europese strategie Europes Digital Decade, de Nederlandse Digitaliseringsstrategie, de Interbestuurlijke Datastrategie en de Werkagenda Digitalisering van het kabinet Rutte-IV hebben consequenties en brengen verplichtingen met zich mee voor provincies. Vanuit de genoemde pijlers behartigt het Interprovinciaal Overleg de belangen van de gezamenlijke provincies in deze interbestuurlijke samenwerkingsverbanden.

9.3.2. Doorkijk 2024-2026

De hierboven genoemde strategieën van de Europese Commissie en het Nederlandse kabinet kennen een horizon tot uiterlijk 2030. Om die reden wordt de belangenbehartiging op het gebied van digitalisering vanaf 2023 structureel onderdeel van de IPO-begroting.

9.3.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	532	634	150	150	150	150	-484	0	0	0
Directe personeelslasten	347	312	450	455	453	453	138	5	2	2
Overige apparaatslasten	183	189	212	235	243	243	23	24	31	31
Totaal	**1.062**	**1.135**	**812**	**840**	**846**	**845**	**-323**	**28**	**34**	**33**

x € 1.000

Toelichting verschillen

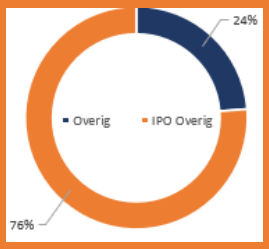
Niet van toepassing.

10. Overig

Het programma 'Overig' bestaat uit de volgende onderdelen:

- Werkbudget & budget voor nieuw beleid
- Stelpost loon- en prijscompensatie (indexering)
- Compensatie Zeeland

Aandeel in begroting

10.1. Werkbudget & budget voor nieuw beleid

10.1.1. Toelichting

- Sinds de Begroting 2021 zijn de werkbudgetten binnen de afzonderlijke programma's gecentraliseerd en gehalveerd.
- Vanaf de Begroting 2023 nemen we in de begroting een vierjarig perspectief op voor alle beleidsopgaven, dat qua hoogte aansluit op de Kaderbrief 2023 (excl. autonome ontwikkelingen). Voor 2024 en verder gaan de bestuurlijke adviescommissies voor alle beleidsopgaven het gesprek aan te gaan over de afweegbaarheid en horizonbepaling, vanuit de focus in de samenwerking. De ruimte in de meerjarenraming 2024-2026 tussen de Kaderbrief 2023 en de Begroting 2024 is als stelpost 'Ruimte voor nieuw beleid' opgenomen binnen deze beleidsopgave.

10.1.2. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Werkbudget	218	235	225	265	265	266	-10	40	40	41
Budget voor nieuw beleid	0	0	0	414	868	818	0	414	868	818
Totaal	**218**	**235**	**225**	**679**	**1.133**	**1.084**	**-10**	**454**	**908**	**859**

x € 1.000

Toelichting verschillen

- Van het oorspronkelijk beschikbare werkbudget uit 2021 ad € 300.000 resteert in de Begroting 2023 € 225.000.
- De ruimte voor nieuw beleid bedraagt in 2024 € 414.000, in 2025 € 868.000 en in 2026 € 818.000.
- In de Begroting 2022 hadden we in de jaarschijf 2023 een negatieve stelpost van € 0,5 miljoen opgenomen vanwege lagere lasten als gevolg van de verkiezingen. In de Begroting 2023 hebben we via ombuigingen bij diverse beleidsopgaven deze stelpost ingevuld waardoor deze is komen te vervallen.

10.2. Stelpost L&P-compensatie

10.2.1. Toelichting

Voor de indexatie maken we gebruik van de ramingen van het Centraal Planbureau (CPB), zoals opgenomen in de kerngegevenstabel raming maart 2022 (CEP 2022). Op basis hiervan hadden we in de Kaderbrief 2023 de personele budgetten met 3,6% geïndexeerd. Bij het doorrekenen van de nieuwe CAO is gebleken dat deze indexatie onvoldoende hoog is geweest. Per saldo was sprake van een tekort van € 582.000 in 2023.
De materiële budgetten zijn incidenteel in 2023 niet verhoogd, met uitzondering van de bedrijfsvoeringsbudgetten. Daar passen we een indexatie van 2,3% toe.

10.2.2. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	0	0	0	664	1.362	1.711	0	664	1.362	1.711
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**	**664**	**1.362**	**1.711**	**0**	**664**	**1.362**	**1.711**

x € 1.000

Toelichting verschillen

De indexatie over 2023 en de gevolgen van de nieuwe CAO is verwerkt bij de diverse programma's. Voor de meerjarenraming is de indexatie (met dezelfde percentages) als stelpost opgenomen.

10.4. Compensatie Zeeland

10.4.1. Toelichting

- Vanwege een weeffout in het verdeelmodel provinciefonds ontving de provincie Zeeland van de overige 11 provincies € 6,7 miljoen ter aanvulling op de uitkering uit het Provinciefonds.
- In de BAC Financiën van 27 maart 2020 is besloten om deze afspraak te verlengen tot aan de implementatie van de herijking van het Provinciefonds.
- De weeffout heeft betrekking op het peiljaar (2008) dat gehanteerd is voor de bepaling van het veronderstelde rendement op dividend. Dividendinkomsten zijn onderdeel van de Overige Eigen Middelen die ingehouden worden op de provinciefondsuitkering. Sinds 2016 zijn de dividendinkomsten voor Zeeland nihil.
- De financiële afhandeling verloopt vanwege het administratieve karakter via de IPO-kassiersfunctie.

10.4.2. Doorkijk 2024-2026

Er is in 2018 in het IPO-bestuur afgesproken dat de provincies over de periode 2018-2020 (oftewel voor een periode van 3 jaar) jaarlijks in totaal € 6,7 miljoen bijdragen aan de provincie Zeeland. Het IPO-bestuur heeft in 2020 besloten deze bijdrage te verlengen voor de boekjaren 2021 en 2022 omdat de actualisatie van het verdeelmodel van het Provinciefonds nog niet is afgerond. Het IPO-bestuur heeft op 12 mei 2022 besloten de bijdrage aan de provincie Zeeland met maximaal 1 jaar te continueren. Uitgangspunt is dat de compensatie wordt voortgezet totdat de 12 provincies akkoord zijn met een aangepast verdeelmodel waarin de weeffout Zeeland is opgelost.

10.4.3. Lasten

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Verschil t.o.v. 2023			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2024	2025	2026
Programmalasten	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700	0	0	0	0
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**6.700**	**6.700**	**6.700**	**6.700**	**6.700**	**6.700**	**0**	**0**	**0**	**0**

x € 1.000

Toelichting verschillen

Wij hebben - voor het creëren van een reëel begrotingsbeeld – de lasten rekenkundig structureel doorgetrokken.

Bijlagen

1. Uitgangspunten

Bij de begroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

a) De IPO-begroting is opgebouwd uit programma's die aansluiten op de kerntaken uit IPO- Kompas 2020.
b) Ieder programma kent één of meer beleidsopgaven.
c) Iedere beleidsopgave kent één of meer resultaatgebieden. De resultaatgebieden bestaan uit: Belangenbehartiging, Kennisdeling-Innovatie, Netwerken en Uitvoeren
    I. Belangenbehartiging bestaat uit vijf activiteiten (kan heen en weer switchen): Signalering, (Strategische) Advisering, Standpuntbepaling, Lobby en Programmering. De inzet wordt getypeerd maar er vindt geen kostenverfijning plaats.
    II. Kennisdeling-Innovatie betreft activiteiten gericht op gezamenlijke kennis en innovaties. Bijvoorbeeld de financiering van onderzoek(sinstituten).
    III. Netwerken bestaat uit interne (bac's, aac's, jaarconferenties etc) netwerkactiviteiten en externe netwerkactiviteiten. Hiervan vindt geen kostenverfijning plaats.
    IV. Uitvoeringsactiviteiten zijn in de begroting van BIJ12 ondergebracht.
d) Er worden drie bijzondere programma's gehanteerd, te weten Werkgeverszaken, Digitalisering en Overig.
    I. Een programma 'Overig' is nodig voor het ramen van werkbudget, budget voor nieuw beleid, het meerjarig ramen van de stelpost loon- en prijscompensatie (indexering) en het ramen van kassiersfuncties waarbij het IPO enkel als doorgeefluik fungeert.
    II. De hoogte van de indexering wordt vastgesteld bij de kaderbrief (op basis van de Macro Economische Verkenningen). Vervolgens wordt de indexering verwerkt (d.w.z. toegerekend aan de ramingen binnen de programma's) in de begroting voor het komend jaar. Voor de meerjarenraming wordt gewerkt met een stelpost binnen het programma 'Overig'.
e) De onderwerpen die voorheen onderdeel waren van de Kassiersfunctie, worden opgenomen in de IPO-begroting.
    I. Uitgangspunt is dat de onderwerpen waar IPO-activiteiten uit voortvloeien ondergebracht worden binnen de inhoudelijke programma's, tenzij het hierbij gaat om middelen waarbij het IPO uitsluitend als doorgeefluik fungeert. In dat geval wordt gebruik gemaakt van het programma 'Overig'.
    II. Ook onderwerpen waar niet alle provincies aan bijdragen, worden ondergebracht binnen de programma's. In de begroting wordt een bijlage opgenomen waaruit de specificatie van de bijdragen per provincie blijkt.
    III. Bij onderwerpen die een structureel karakter krijgen, verdwijnt het label 'Kassiersfunctie' en is het betreffende onderwerp onderdeel geworden van de IPO-begroting.
f) Bedragen zijn afgerond in duizendtallen, formatie op 1 decimaal.
g) De programmalasten zijn binnen de programma's toegerekend naar de resultaatgebieden binnen de beleidsopgaven.
h) Werkbudgetten (zoals onderzoeken) zijn ondergebracht binnen het programma 'Overig'.
i) Inhuur is onderdeel van de personele lasten.
j) Verdeling personele lasten
    Gekozen is voor een zo eenvoudig mogelijke, transparante methodiek. De personele lasten bestaan uit:
    I. Directe personeelslasten:
        a. Salarislasten incl. sociale lasten
        b. Inhuurlasten incl. BTW
        c. Detacheringslasten incl. BTW
    II. Overige personeelslasten

k) De directe personele lasten worden verdeeld over de programma's, beleidsopgaven en resultaatgebieden. Dit geldt ook voor de activiteiten die vanuit de kassiersfunctie worden gefinancierd.
l) De verdeling van de directe personele lasten is gebaseerd op de formatie en maximum bedrag per schaal. Eén keer per jaar worden de geraamde personele lasten getoetst aan de werkelijke personele lasten (in voortraject richting de kaderbrief).
m) Bij de verdeling van de directe personele lasten maken we onderscheid in:
    I. Toerekenbare formatie aan de beleidsopgaven (gespecificeerd naar de resultaatgebieden).
    II. Overige apparaatslasten, die onderverdeeld is in:
        a. Ondersteuning: Te verdelen naar rato van de toerekenbare formatie over alle programma's. Ondersteuning bestaat uit: Bestuursbureau, Communicatie, Public affairs, financien, HR en Outsourcing
        b. Managementteam. Het MT wordt verdeeld over alle programma's.
        c. De overige apparaatslasten zijn verdeeld naar rato van de toerekenbare formatie over alle programma's.
n) De huisvestingslasten c.a. zijn verdeeld naar rato van de toerekenbare formatie over alle programma's.

2. Specificatie 2023 programmalasten en apparaatslasten

Programma	Beleidsopgave	Programma-lasten	Apparaats-lasten	Totaal
1. ROWW	1.1 Ruimtelijke ontwikkeling	0	181	181
	1.2 Water	587	642	1.229
	1.3 Wonen	0	441	441
	1.4. Implementatie Omgevingswet/Interprovinciale coördinati	102	201	303
	1.5 Digitaal Stelsel Omgevingswet	1.750	0	1.750
	1.6 Nederlands Hydrologisch Instrumentarium	232	0	232
	Totaal programma 1	**2.672**	**1.464**	**4.136**
2. Milieu, Energie en Klimaat	2.1 Gezonde leefomgeving	0	152	152
	2.2 Circulaire Economie	0	56	56
	2.3 Klimaat en Energie	0	152	152
	2.4 Omgevingsveiligheid	0	110	110
	2.5 VTH-stelsel en Omgevingswet	201	373	575
	2.6 Abonnementen/VTH-kennisdeling internationaal	21	0	21
	2.7. Coördinatie uitvoering Klimaatakkoord/ Beleidsprogram	0	351	351
	2.9. Regionale Energie Strategie 2.0	41	502	542
	2.11 Industrie en bedrijventerreinen	0	267	267
	2.12 Warmtetransitie	0	451	451
	2.13 Energie-infrastructuur	0	160	160
	Totaal programma 2	**263**	**2.576**	**2.839**
3. Vitaal Platteland	3.1 Gemeenschappelijk Landbouwbeleid	0	160	160
	3.2 Duurzame Landbouw	0	311	311
	3.3 Klimaatakkoord Landbouw Landgebruik	0	40	40
	3.4 Programma Natuur	53	319	372
	3.5 Natuurwetgeving	0	100	100
	3.6 Faunabeheer	0	100	100
	3.7 Natuurbeleid	211	80	291
	3.8 Natura 2000 en EU-Biodiversiteit	26	201	227
	3.9. Stikstof	75	2.034	2.109
	Totaal programma 3	**364**	**3.346**	**3.710**
4. Mobiliteit	4.1 Duurzame Mobiliteit	211	522	733
	4.2 Openbaar vervoer	0	281	281
	4.3 Verkeersveiligheid	0	219	219
	4.4 Fiets	99	100	199
	4.5 KpVV	1.800	20	1.820
	4.6 Goederenvervoer & Logistiek	0	110	110
	Totaal programma 4	**2.110**	**1.252**	**3.362**
5. Regionale Economie	5.1. Agenda Samenhangend Investeren	100	241	341
	5.2. Regionale Arbeidsmarkt, Human Capital	0	120	120
	5.3 Circulaire Economie	76	120	197
	5.4. Europees regionaal beleid	0	60	60
	5.5. Digitalisering Regionale Economie	30	98	129
	5.6 Vrijetijdseconomie	0	0	0
	5.7 Ruimtelijke economie	0	120	120
	Totaal programma 5	**207**	**760**	**967**
6. Cultuur	6.1. Cultuur	0	80	80
	6.2. Erfgoed	0	70	70
	6.3. Cultuureducatie	0	20	20
	6.4. Bibliotheekstelsel en innovatie	0	30	30
	Totaal programma 6	**0**	**201**	**201**
7. Kwaliteit Openbaar Bestuur	7.1 Consultaties en wetgevingstrajecten	21	562	582
	7.2 Provinciale rol in de ruimte	132	963	1.095
	7.4 Financiële verhoudingen	105	379	484
	7.5 Vitale vereniging	213	233	445
	7.6 Europa	259	642	901
	Totaal programma 7	**730**	**2.778**	**3.508**
8. Werkgeverszaken	8.1 CAO	202	361	563
	8.2 Rechtspositie en integriteit politiek ambtsdragers	0	80	80
	8.3 Doorontwikkelen en borgen goed provinciaal en publiek	63	261	324
	Totaal programma 8	**264**	**702**	**966**
9. Digitalisering	9.1. Afhechting programma IDA	620	602	1.221
	9.2. Activiteiten passend in profiel BIJ12	200	582	782
	9.3. Belangenbehartiging digitalisering	150	662	812
	Totaal programma 9	**970**	**1.846**	**2.815**
10. Overig	10.1 Werkbudget	225	0	225
	10.2 Stelpost L&P-compensatie	0	0	0
	10.4 Compensatie Zeeland	6.700	0	6.700
	Totaal programma 10	**6.925**	**0**	**6.925**
Totaal generaal		**14.505**	**14.925**	**29.430**

x € 1.000

3. Meerjarig overzicht beleidsopgaven

Programma	Beleidsopgave	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1. ROWW	1.1 Ruimtelijke ontwikkeling	588	223	181	188	190	190
	1.2 Water	1.161	1.465	1.229	1.257	1.262	1.262
	1.3 Wonen	183	477	441	460	464	464
	1.4. Implementatie Omgevingswet/Interprovinciale coördinati	-11	353	303	311	313	313
	1.5 Digitaal Stelsel Omgevingswet	1.650	1.700	1.750	1.800	1.850	1.900
	1.6 Nederlands Hydrologisch Instrumentarium	325	101	232	232	232	232
	Totaal programma 1	**3.895**	**4.319**	**4.136**	**4.249**	**4.310**	**4.360**
2. Milieu, Energie en Klimaat	2.1 Gezonde leefomgeving	135	228	152	159	160	160
	2.2 Circulaire Economie	190	269	56	59	59	59
	2.3 Klimaat en Energie	135	173	152	159	160	160
	2.4 Omgevingsveiligheid	230	161	110	115	116	116
	2.5 VTH-stelsel en Omgevingswet	431	462	575	590	443	443
	2.6 Abonnementen/Kennisdeling internationaal	34	21	21	21	21	21
	2.7. Coördinatie uitvoering Klimaatakkoord/ Beleidsprogram	267	339	351	366	369	369
	2.9 Regionale Energie Strategie 2.0	549	525	542	397	400	400
	2.11 Industrie en bedrijventerreinen	89	97	267	278	105	105
	2.12 Warmtetransitie	178	194	451	471	211	211
	2.13 Energie-infrastructuur	142	155	160	167	169	169
	Totaal programma 2	**2.379**	**2.624**	**2.839**	**2.783**	**2.214**	**2.214**
3. Vitaal Platteland	3.1 Gemeenschappelijk Landbouwbeleid	703	573	160	167	169	169
	3.2 Duurzame Landbouw	53	58	311	324	327	327
	3.3 Klimaatakkoord Landbouw Landgebruik	89	39	40	42	42	42
	3.4 Programma Natuur	383	413	372	385	388	388
	3.5 Natuurwetgeving	89	97	100	105	105	105
	3.6 Faunabeheer	89	97	100	105	105	105
	3.7 Natuurbeleid	89	88	291	94	95	95
	3.8 Natura 2000 en EU-Biodiversiteit	124	220	227	235	237	237
	3.9. Stikstof	178	6.905	2.109	2.196	2.212	2.212
	3.10. Nationale Database Flora en Fauna	900	0	0	0	0	0
	Totaal programma 3	**2.696**	**8.490**	**3.710**	**3.653**	**3.680**	**3.680**
4. Mobiliteit	4.1 Duurzame Mobiliteit	691	675	733	710	714	714
	4.2 Openbaar vervoer	142	271	281	293	295	295
	4.3 Verkeersveiligheid	259	302	219	228	230	230
	4.4 Fiets	239	345	199	204	205	205
	4.5 KpVV	1.850	1.819	1.820	1.821	1.821	1.821
	4.6 Goederenvervoer & Logistiek	80	107	110	115	116	116
	Totaal programma 4	**3.262**	**3.519**	**3.362**	**3.371**	**3.381**	**3.380**
5. Regionale Economie	5.1. Agenda Samenhangend Investeren	142	136	341	351	253	253
	5.2. Regionale Arbeidsmarkt, Human Capital	142	136	120	126	126	126
	5.3 Circulaire Economie	53	160	197	177	126	126
	5.4. Europees regionaal beleid	53	58	60	63	63	63
	5.5. Digitalisering Regionale Economie	229	261	129	133	134	134
	5.6 Vrijetijdseconomie	107	116	0	0	0	0
	5.7 Ruimtelijke economie	0	58	120	126	126	126
	Totaal programma 5	**727**	**924**	**967**	**975**	**829**	**829**
6. Cultuur	6.1. Cultuur	71	78	80	0	0	0
	6.2. Erfgoed	36	68	70	0	0	0
	6.3. Cultuureducatie	18	19	20	0	0	0
	6.4. Bibliotheekstelsel en innovatie	18	29	30	0	0	0
	Totaal programma 6	**142**	**194**	**201**	**0**	**0**	**0**
7. Kwaliteit Openbaar Bestuur	7.1 Consultaties en wetgevingstrajecten	231	563	582	397	400	400
	7.2 Provinciale rol in de ruimte	400	1.082	1.095	341	343	343
	7.4 Financiële verhoudingen	371	471	484	501	504	504
	7.5 Vitale vereniging	213	488	445	455	457	457
	7.6 Europa	833	879	901	928	934	933
	Totaal programma 7	**2.049**	**3.484**	**3.508**	**2.623**	**2.637**	**2.637**
8. Werkgeverszaken	8.1 CAO	342	550	563	432	433	433
	8.2 Rechtspositie en integriteit politiek ambtsdragers	59	78	80	63	63	63
	8.3 Goed provinciaal en publiek werkgeverschap	203	315	324	251	252	252
	Totaal programma 8	**604**	**943**	**966**	**745**	**749**	**749**
9. Digitalisering	9.1. Afhechting programma IDA	777	1.173	1.221	1.247	1.252	1.252
	9.2. Activiteiten passend in profiel BIJ12	890	481	782	807	811	1.111
	9.3. Belangenbehartiging digitalisering	1.062	1.135	812	840	846	845
	Totaal programma 9	**2.729**	**2.790**	**2.815**	**2.894**	**2.909**	**3.209**
10. Overig	10.1 Werkbudget	218	235	225	679	1.133	1.084
	10.2 Stelpost L&P-compensatie	0	0	0	664	1.362	1.711
	10.3 Informatiehuizen Natuur en Externe Veiligheid	1.897	0	0	0	0	0
	10.4 Compensatie Zeeland	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700
	10.5 Nog te verdelen apparaatslasten	0	-248				
	10.6 Saldo voorjaarsnota/najaarsnota	0	298				
	10.7 Afrekening Kassiersfuncties	-77	0				
	Totaal programma 10	**8.737**	**6.985**	**6.925**	**8.043**	**9.195**	**9.495**
Totaal generaal		**27.220**	**34.271**	**29.430**	**29.335**	**29.904**	**30.553**

x € 1.000

4. Meerjarig overzicht formatietoerekening

Programma	Beleidsopgave	REK 2021	BGR 2022	BGR 2023	BGR 2024	BGR 2025	BGR 2026
1. ROWW	1.1 Ruimtelijke ontwikkeling	3,00	1,15	0,90	0,90	0,90	0,90
	1.2 Water	2,10	3,20	3,20	3,20	3,20	3,20
	1.3 Wonen	0,60	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
	1.4. Implementatie Omgevingswet/Interprovinciale coördinati	0,50	0,25	1,00	1,00	1,00	1,00
	1.5 Digitaal Stelsel Omgevingswet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	1.6 Nederlands Hydrologisch Instrumentarium	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Totaal programma 1	**6,20**	**6,80**	**7,30**	**7,30**	**7,30**	**7,30**
2. Milieu, Energie en Klimaat	2.1 Gezonde leefomgeving	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76
	2.2 Circulaire Economie	0,76	0,76	0,28	0,28	0,28	0,28
	2.3 Klimaat en Energie	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76
	2.4 Omgevingsveiligheid	0,83	0,83	0,55	0,55	0,55	0,55
	2.5 VTH-stelsel en Omgevingswet	1,86	1,86	1,86	1,86	1,86	1,86
	2.6 Abonnementen/Kennisdeling internationaal	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2.7. Coördinatie uitvoering Klimaatakkoord/ Beleidsprogram	1,50	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75
	2.9. Regionale Energie Strategie 2.0	1,40	1,40	2,50	1,90	1,90	1,90
	2.11 Industrie en bedrijventerreinen	0,50	0,50	1,33	1,33	0,50	0,50
	2.12 Warmtetransitie	1,00	1,00	2,25	2,25	1,00	1,00
	2.13 Energie-infrastructuur	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	Totaal programma 2	**11,57**	**11,52**	**12,84**	**12,24**	**10,16**	**10,16**
3. Vitaal Platteland	3.1 Gemeenschappelijk Landbouwbeleid	2,80	2,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	3.2 Duurzame Landbouw	0,30	0,30	1,55	1,55	1,55	1,55
	3.3 Klimaatakkoord Landbouw Landgebruik	0,50	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
	3.4 Programma Natuur	1,59	1,59	1,59	1,59	1,59	1,59
	3.5 Natuurwetgeving	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
	3.6 Faunabeheer	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
	3.7 Natuurbeleid	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
	3.8 Natura 2000 en EU-Biodiversiteit	0,70	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
	3.9. Stikstof	1,00	1,00	10,14	10,14	10,14	10,14
	3.10. Nationale Database Flora en Fauna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Totaal programma 3	**8,29**	**8,29**	**16,68**	**16,68**	**16,68**	**16,68**
4. Mobiliteit	4.1 Duurzame Mobiliteit	3,50	2,60	2,60	2,60	2,60	2,60
	4.2 Openbaar vervoer	0,80	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
	4.3 Verkeersveiligheid	1,46	1,56	1,09	1,09	1,09	1,09
	4.4 Fiets	0,90	1,00	0,50	0,50	0,50	0,50
	4.5 KpVV	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
	4.6 Goederenvervoer & Logistiek	0,45	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
	Totaal programma 4	**7,21**	**7,21**	**6,24**	**6,24**	**6,24**	**6,24**
5. Regionale Economie	5.1. Agenda Samenhangend Investeren	0,80	0,70	1,20	1,20	1,20	1,20
	5.2. Regionale Arbeidsmarkt, Human Capital	0,80	0,70	0,60	0,60	0,60	0,60
	5.3 Circulaire Economie	0,30	0,30	0,60	0,60	0,60	0,60
	5.4. Europees regionaal beleid	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
	5.5. Digitalisering Regionale Economie	1,29	1,19	0,49	0,49	0,49	0,49
	5.6 Vrijetijdseconomie	0,60	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00
	5.7 Ruimtelijke economie		0,30	0,60	0,60	0,60	0,60
	Totaal programma 5	**4,09**	**4,09**	**3,79**	**3,79**	**3,79**	**3,79**
6. Cultuur	6.1. Cultuur	0,40	0,40	0,40	0,00	0,00	0,00
	6.2. Erfgoed	0,20	0,35	0,35	0,00	0,00	0,00
	6.3. Cultuureducatie	0,10	0,10	0,10	0,00	0,00	0,00
	6.4. Bibliotheekstelsel en innovatie	0,10	0,15	0,15	0,00	0,00	0,00
	Totaal programma 6	**0,80**	**1,00**	**1,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
7. Kwaliteit Openbaar Bestuur	7.1 Consultaties en wetgevingstrajecten	1,30	2,80	2,80	1,80	1,80	1,80
	7.2 Provinciale rol in de ruimte	1,00	3,80	4,80	1,00	1,00	1,00
	7.4 Financiële verhoudingen	1,89	1,89	1,89	1,89	1,89	1,89
	7.5 Vitale vereniging	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16
	7.6 Europa	3,20	3,20	3,20	3,20	3,20	3,20
	Totaal programma 7	**9,55**	**13,85**	**13,85**	**9,05**	**9,05**	**9,05**
8. Werkgeverszaken	8.1 CAO	1,00	1,80	1,80	1,10	1,10	1,10
	8.2 Rechtspositie en integriteit politiek ambtsdragers	0,33	0,40	0,40	0,30	0,30	0,30
	8.3 Goed provinciaal en publiek werkgeverschap	1,00	1,30	1,30	0,90	0,90	0,90
	Totaal programma 8	**2,33**	**3,50**	**3,50**	**2,30**	**2,30**	**2,30**
9. IDA	9.1. Afhechting programma IDA	2,65	2,30	3,00	3,00	3,00	3,00
	9.2. Activiteiten passend in profiel BIJ12	2,65	2,30	2,90	2,90	2,90	2,90
	9.3. Belangenbehartiging digitalisering	2,07	1,80	3,30	3,30	3,30	3,30
	Totaal programma 9	**10,60**	**9,20**	**9,20**	**9,20**	**9,20**	**9,20**
10. Overig	10.1 Werkbudget	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.2 Stelpost L&P-compensatie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	10.4 Compensatie Zeeland	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Totaal programma 10	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Totaal generaal		**60,64**	**65,46**	**74,40**	**66,80**	**64,72**	**64,72**

		1. ROWW	2. Milieu, Energie en Klimaat	3. Vitaal Platte-land	4. Mobili-teit	5. Regionale Economie	6. Cultuur	7. Kwaliteit Openbaar Bestuur	8. Werk-gevers-zaken	9. Digitali-sering	10. Overig			Totaal IPO Begroting
											10.1 Werk-budget	10.4 Compen-satie Zeeland	Totaal 10. Overig	
Te verdelen bedrag ->		**4.136**	**2.839**	**3.710**	**3.362**	**967**	**201**	**3.508**	**966**	**2.815**	**225**	**6.700**	**6.925**	**29.430**
Provincie	**Proc. aandeel**													
Groningen	7,7%	319	219	286	259	75	15	270	74	217	17	279	296	2.031
Fryslân	8,1%	335	230	301	272	78	16	284	78	228	18	501	519	2.343
Drenthe	7,2%	300	206	269	243	70	15	254	70	204	16	107	123	1.753
Overijssel	8,2%	338	232	303	275	79	16	287	79	230	18	912	930	2.769
Flevoland	6,6%	273	187	245	222	64	13	231	64	186	15	3	18	1.503
Gelderland	10,3%	424	291	380	345	99	21	360	99	289	23	1.809	1.832	4.140
Utrecht	9,0%	371	255	333	301	87	18	315	87	252	20	215	235	2.253
Noord-Holland	8,4%	349	239	313	284	82	17	296	82	237	19	579	598	2.496
Zuid-Holland	9,9%	412	282	369	335	96	20	349	96	280	22	79	101	2.340
Zeeland	6,7%	277	190	248	225	65	13	235	65	189	15		15	1.522
Noord-Brabant	9,9%	408	280	366	332	95	20	346	95	278	22	1.461	1.484	3.705
Limburg	8,0%	331	227	297	269	77	16	281	77	225	18	754	772	2.574
Totaal	**100,0%**	**4.136**	**2.839**	**3.710**	**3.362**	**967**	**201**	**3.508**	**966**	**2.815**	**225**	**6.700**	**6.925**	**29.430**

Ten opzichte van eerdere jaren zijn de provincies in dit overzicht in volgorde van Noord naar Zuid weergegeven.

x € 1.000

6. Doorkijk bijdragen per provincie 2023-2026

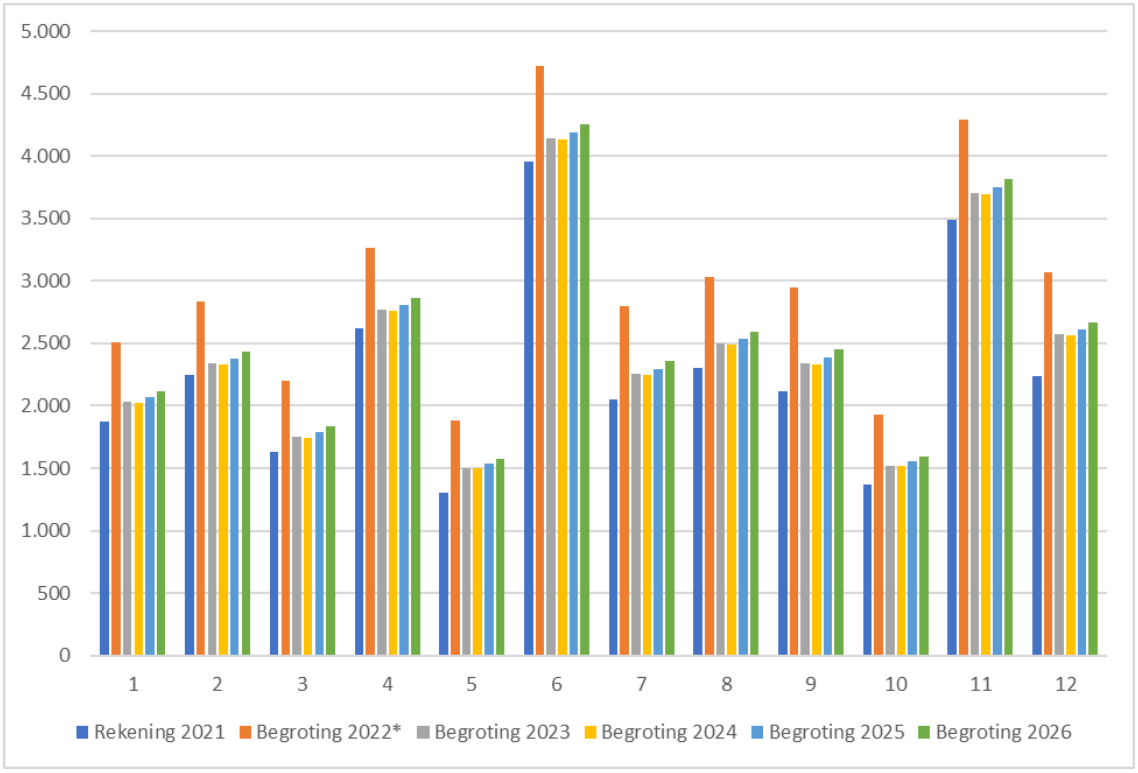
De meerjarige bijdragen zijn gebaseerd op de verdeelsleutel die gehanteerd is voor de Begroting 2023.

Provincie	Proc. aandeel	Rekening 2021	Begroting 2022*	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Groningen	7,7%	1.873	2.508	2.031	2.023	2.067	2.117
Fryslân	8,1%	2.249	2.836	2.343	2.335	2.381	2.434
Drenthe	7,2%	1.634	2.199	1.753	1.746	1.787	1.834
Overijssel	8,2%	2.624	3.264	2.769	2.762	2.808	2.861
Flevoland	6,6%	1.307	1.880	1.503	1.497	1.535	1.577
Gelderland	10,3%	3.958	4.716	4.140	4.130	4.189	4.255
Utrecht	9,0%	2.047	2.795	2.253	2.245	2.296	2.354
Noord-Holland	8,4%	2.304	3.027	2.496	2.488	2.536	2.591
Zuid-Holland	9,9%	2.118	2.951	2.340	2.331	2.387	2.452
Zeeland	6,7%	1.371	1.929	1.522	1.516	1.554	1.598
Noord-Brabant	9,9%	3.493	4.290	3.705	3.696	3.752	3.816
Limburg	8,0%	2.240	3.065	2.574	2.567	2.612	2.664
Totaal	**100,0%**	**27.220**	**35.459**	**29.430**	**29.335**	**29.904**	**30.553**

**Primitieve begroting*

Verschil t.o.v. 2023				**-95**	**475**	**1.123**

Bedragen x € 1.000

7. Was-wordt overzicht beleidsopgaven

Jaarlijks doen zich wijzigingen voor in het aantal beleidsopgaven. Zo worden nieuwe beleidsopgaven geïntroduceerd of worden bestaande beleidsopgaven samengevoegd of komen deze te vervallen. Ook kan de naamgeving van beleidsopgaven wijzigen. Voor de aansluiting met de voorafgaande begroting is in de onderstaande tabel een was-wordt overzicht opgenomen.

Was (Begroting 2022)	Wordt (Begroting 2023)
1.4. Implementatie Omgevingswet	1.4. Implementatie Omgevingswet/Interprovinciale coördinatie DSO
2.7. Coördinatie Klimaatakkoord	2.7. Coördinatie uitvoering Klimaatakkoord/ Beleidsprogramma
2.8. 6000 Megawatt op land	Vervalt; opgenomen in 2.9
2.9. Regionale Energie Strategie 1.0	2.9. Regionale Energie Strategie 2.0
2.10. Monitoring RES	Vervalt; opgenomen in 2.9
3.9 Stikstof	3.9 Interprovinciale Programmaorganisatie Stikstof en Natuur (IPSN)
5.1 Stimuleren innovatief en breed MKB	5.1. Agenda Samenhangend Investeren
5.2 Regionale Arbeidsmarkt, Circulair, digitalisering	5.2. Regionale Arbeidsmarkt, Human Capital
5.4 Cohesiebeleid	5.4. Europees regionaal beleid
5.5 Taskforce HRE en samenwerkingsagenda	5.5. Digitalisering Regionale Economie
5.6 Vrijetijdseconomie	Vervalt
7.2 Lerend netwerk en uitwisseling ‘best practices’	7.2 Provinciale rol in de ruimte
7.3 Strategische kennisfunctie	Vervalt; opgenomen in 7.2
9. Interprovinciale Digitale Agenda	9. Digitalisering
9.1. Programmalijn Data	9.1. Afhechting programma IDA
9.2. Programmalijn Dienstverlening	9.2. Activiteiten passend in profiel BIJ12
9.3. Programmalijn Bedrijfsvoering	9.3. Belangenbehartiging digitalisering
9.4. Innovatie	Vervalt; opgenomen in 9.1, 9.2 en 9.3
9.5. Digivaardige organisatie	

8. Afkortingenlijst

Afkorting	Volledige omschrijving
AAC	ambtelijke adviescommissie
AADV	Altijd Actuele Digitale Vergunning
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ACS	Ambtelijke Commissie Stikstof
AI	Articiële Intelligentie
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
APK	Algemene Periodieke Keuring
Appa	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
AV	Algemene Vergadering
AZ	ministerie van Algemene Zaken
BAC	bestuurlijke adviescommissie
BAR	Brexit Adjustment Reserve
BCS	Bestuurlijke Commissie Stikstof
BDU	brede doeluitkering
BLOW	bestuursovereenkomst landelijke ontwikkeling windenergie
BNC	beoordeling nieuwe commissievoorstellen
BNG	betalen naar gebruik
BOb	Bestuurlijk Omgevingsberaad
BOD	Bestuurlijke Onderhandelingsdelegatie
BOFv	Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen
BRB	Beraad Ruimtelijk Beleid
BRO	Basis Registratie Ondergrond
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen
BUZA	ministerie van Buitenlandse Zaken
BZK	ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BZPW	bestuurlijk Stichting Zelfstandige Publieke Werkgevers
CCU/CCS	Carbon Capture Utilization/Storage
CdK	Commissaris van de Koning
CE	circulaire economie
CEP	centraal economisch plan
CEMR	Council of European Municipalities and Regions
CES	cluster energiestrategie
CO2	koolstofdioxide
CPB	Centraal Planbureau
CvdR	Comité van de Regio's
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
EFRO	Europees Fonds voor Regionale economie
EP	Europees Parlement

ERIAFF	European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry
ESF	Europees Sociaal Fonds
ESIF	Europese structuur- en investeringsfondsen
EU	Europese Unie
EZK	ministerie van Economische Zaken en Klimaat
FTK	financieel toetsingskader
FVw	Financiële-verhoudingswet
GIR	Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte
GLB-NSP	gemeenschappelijk landbouwbeleid-nationaal strategisch plan
Grip	gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure
GWW	grond-, weg- en waterbouw
HCA	human capital agenda
HNP	Huis Nederlandse Provincies (in Brussel)
HRE	herstel regionale economie
I&W	ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
IBDS	interbestuurlijke datastrategie
IBP	interbestuurlijk programma
IDA	Interprovinciale Digitale Agenda
IFV	Interbestuurlijke en financiële verhoudingen
IHW	Informatiehuis Water
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
IMPEL	European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law
IPO	Interprovinciaal Overleg
IPS	interprovinciaal programma stikstof
IPSN	Interprovinciale Programmaorganisatie Stikstof en Natuur
J&V	ministerie van Justitie en Veiligheid
JTF	Just Transition Fund
KED	Kenniscentrum Europa Decentraal
KIA	kennis- en innovatieagenda
KIC	kennis- en Innovatieconvenant
KOB	kwaliteit openbaar bestuur
KpVV	Kennisplatform Verkeer en Vervoer
KRW	Kaderrichtlijn Water
LCW	Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling
LDS	landelijk dekkend stelsel
LEV	licht elektronische voertuigen
LGR	Landelijke Grondwater Register
LHS	landelijke handhavingsstrategie
LNV	ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
LV	landelijke voorziening
LVMB	Landelijk Verkeersmanagement Beraad
MAP's	EU-milieuactieprogramma's

MIEK	Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MJA/MEE	meerjarenafspraak energie-efficiëntie
MKB	midden- en kleinbedrijf
MTH	milieu, toezicht en handhaving
N2000	Natura2000
NAL	Nationale Agenda Laadinfrastructuur
NAP	Actieprogramma Nitraatrichtlijn
NAS	nationale klimaatadaptatiestrategie
NBTC	Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen
NGO	niet-gouvernementele organisatie
NGR	Nationaal Geo Register
NHI	Nederlands Hydrologisch Instrumentarium
NMP	Nationaal Milieuprogramma
NOVB	Nationaal Openbaarvervoerberaad
NOVI	Nationale Omgevingsvisie
NPLG	Nationaal Programma Landelijk Gebied
NP-RES	Nationaal Programma Regionale Energiestrategie
NSP	nationaal strategisch plan
NTF	Nationaal Toekomstbeeld Fiets
NOVEX	Nationale Omgevingsvisie Extra
OCW	ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OEM	overige eigen middelen
OGB	opdrachtgeversberaad
Olo	Omgevingsloket Online
OM	Openbaar Ministerie
OV	openbaar vervoer
PBL	Planbureau voor de Leefomgeving
PFAS	poly- en perfluoralkylstoffen
PHEV	plug in hybride elektrische voertuigen
PIDI/MIEK	Nationaal Programma Infrastructuur Duurzame Industrie / Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
PLOOI	Platform Open Overheidsinformatie
PPC	provinciale producten catalogus
PV	Permanente Vertegenwoordiging
RAL	Regionale Agenda Laadinfrastructuur
REACT-EU	Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe
REIS	regionale energie-infrastructuur
RES'en	regionale energiestrategieën
REV	Register Externe Veiligheid
RFF	Recovery and Resilience Facility
RISM	Road infrastructure safety management
RMP	regionaal mobiliteitsprogramma

ROM’s	regionale ontwikkelingsmaatschappijen
ROWW	ruimtelijke ontwikkeling, water en wonen
RTLG	Realisatie Transitie Landelijk Gebied
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RVV	Reglement verkeersregels en verkeerstekens
SDE	Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie
SDG's	Sustainable Development Goals
SDN	Safety Delta Nederland
Shine	sustainable houses in inclusive neighbourhoods
SLA	schoneluchtakkoord
SPI	prestatie-indicatoren voor verkeersveiligheid
SPN	Stichting Samenwerkende Provinciale Ondersteuningsinstellingen Nederland
SPUK	specifieke uitkering
SPV	Strategisch Plan Verkeersveiligheid
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer
SUM	stand van zaken uitvoering Klimaatakkoord Mobiliteit
TBOV	toekomstbeeld openbaar vervoer
TdF	Tour de Force
TWh	terrawattuur
UP CE	landelijk Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie
UvW	Unie van Waterschappen
VJN	Voorjaarsnota
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VOB	Vereniging Openbare Bibliotheken
VP	vitaal platteland
VSO	Verbond voor Sectorwerkgevers Overheid
VTE	vrijetijdseconomie
VTH	vergunningverlening, toezicht en handhaving
WKO	warmte- en koudeopslag
WKP	waterkwaliteitsportaal
Woo	Wet open overheid
WSOB	Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen
ZBO	zelfstandig bestuursorgaan
ZPW	zelfstandige publieke werkgevers
ZZS	zeer zorgwekkende stoffen

Jaarplan en begroting BIJ12 2023

20 september 2022

Inhoudsopgave

Samenvatting 3
Verwerking Voorjaarsnota 2022 en Kaderbrief 2023 in begroting 2023 4
Overzicht begrotingswijzigingen BIJ12 2023, inclusief meerjarenbegroting 5

1 Inleiding 7
1.1 Opzet jaarplan en begroting 2023 7
1.2 De rol en positie van BIJ12 7
1.3 BIJ12 en IPO-Den Haag 10
1.4 Belangrijke ontwikkelingen 10
1.5 Algemene uitgangspunten begroting 2023 14

2 Jaarplan en begroting 2023 en lange termijndoelstellingen 16
2.1 Expertiseteam Stikstof en Natura 2000 16
2.2 Natuurinformatie en Natuurbeheer 18
2.3 Faunazaken 25
2.4 AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG) 27
2.5 Drugsafvaldumpingen 29
2.6 Gemeenschappelijke beheer organisatie (GBO) 30
2.7 Interne organisatie 33

3 Totaaloverzicht begroting 2023 36
3.1 Lasten 2023 36
3.2 Baten 36

4 Meerjarenperspectief en verdeling provinciale bijdragen 37
4.1 Meerjarenperspectief van de begroting BIJ12 2023-2026 37
4.2 Verdeling provinciale bijdragen 2023 40
4.3 Indicatie provinciale bijdragen vanaf 2024 41
4.4 Historisch overzicht provinciale bijdragen vanaf 2019 43
4.5 Verloopoverzicht reserves BIJ12 44

5 Bijlage: Afkortingen overzicht 45

Samenvatting

BIJ12 voert structurele werkzaamheden uit en ondersteunt en verbindt de provincies met de uitvoering van wettelijke regelingen, voornamelijk op het domein van de transitie natuur en stikstof. We voeren in mandaat van de 12 provincies 2 wettelijke regelingen uit in het fysieke domein: de afhandeling van de faunaschades en van de drugsafvaldumpingen. We ondersteunen en verbinden de provincies met secretariaten en coördinatie van werkgroepen, en adviseren vanuit de uitvoering. Om onze taken goed uit te kunnen voeren halen we data op en verwerken dit tot betrouwbare informatie, op basis waarvan provincies besluiten kunnen nemen. Dit leidt tot de versterking van de collectieve kennis van provincies. De kracht van BIJ12 ligt in de uitvoering van regelingen enerzijds en in de uniformering en standaardisering van data en informatie voor de uitvoering van onze opdrachten anderzijds.

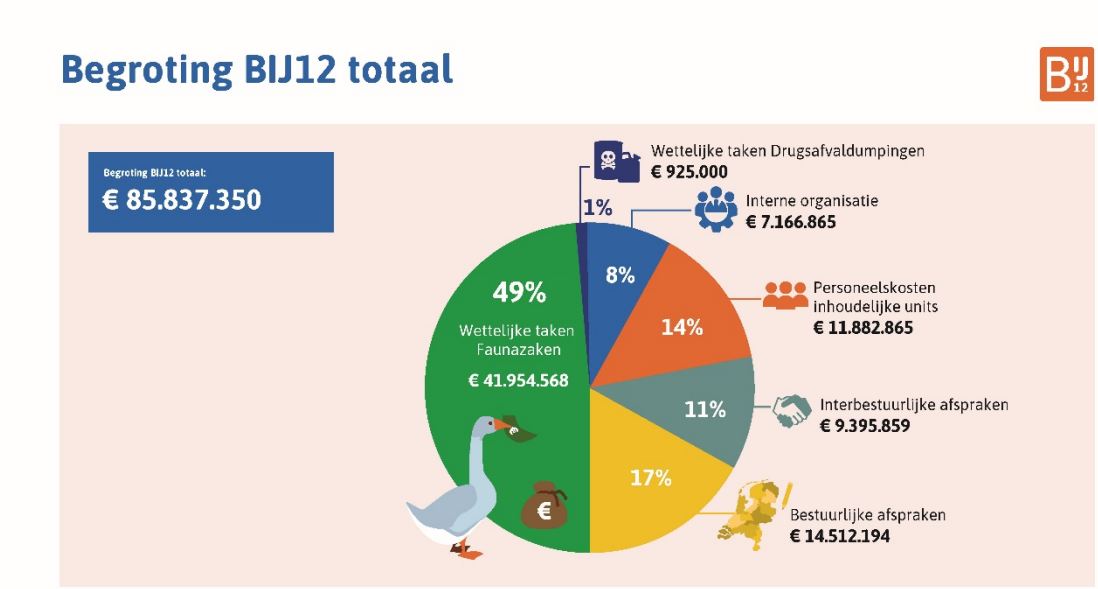
BIJ12 is georganiseerd in 4 inhoudelijke units: expertiseteam Stikstof en Natura 2000, Natuurinformatie en Natuurbeheer, Faunazaken (inclusief ACSG en Drugsafvaldumpingen) en Gemeenschappelijke beheer organisatie. Deze worden ondersteund door Interne organisatie (bedrijfsvoering).

De totale begroting beslaat 85.837 miljoen euro.
Wanneer de open-eind-regeling afhandelen faunaschades (41.955 miljoen euro) en de subsidieverlening voor drugsafvaldumping (0.925 miljoen euro) buiten beschouwing worden gelaten, beslaat de begroting 42.958 miljoen euro. Dit is inclusief de budgetneutrale overheveling van het IPO-bureau voor IPSN (5.136 miljoen euro).

Aan alle opdrachten en taken die door BIJ12 worden uitgevoerd liggen wettelijke taken of (inter)bestuurlijke afspraken ten grondslag. Dit betreft taken die (financiële en kwalitatieve) meerwaarde voor de provincies opleveren. De kosten op de begroting zijn als volgt gerubriceerd:
- Wettelijke taken provincies: BIJ12 handelt in mandaat van 12 GS'en de faunaschades en de drugsafvaldumpingen af.
- BIJ12 voert interbestuurlijke afspraken uit. Dit betreffen beleids- of uitvoeringsafspraken die gezamenlijke provincies met het Rijk hebben gemaakt, bijvoorbeeld voor AERIUS en het Nationaal Hydrologisch Instrumentarium.
- BIJ12 voert bestuurlijke afspraken uit. Dit betreffen afspraken over gezamenlijke taken, die zijn vastgelegd in het jaarplan/begroting.
- Deze taken en afspraken zijn grotendeels structureel van aard en worden gerealiseerd door het vaste personeel dat op de formatie staat.

De werkzaamheden bij Interne Organisatie zijn ondersteunend aan de uitvoering van de opdrachten aan geven invulling aan goed werkgeverschap en ontwikkeling van de medewerkers en de organisatie.

In de begroting 2023 worden per unit de wettelijke taken en de (inter)bestuurlijke afspraken aangegeven en de personeels- en uitvoeringskosten die nodig zijn om deze afspraken uit te voeren.

Verwerking Voorjaarsnota 2022 en Kaderbrief 2023 in begroting 2023

De begroting 2023 is gebaseerd op de Kaderbrief 2023. Daarbij zijn de meerjarige bijstellingen uit de Voorjaarsnota 2022 verwerkt in de begroting 2023. De kosten die niet konden worden voorzien ten tijde van de opstelling van de Kaderbrief 2023 zijn eveneens opgenomen in de begroting 2023. Deze kosten betreffen de kosten bedrijfsvoering, een bijstelling van de raming van de open-eind-regeling afhandelen faunaschades en de juridische versterking voor de afhandeling van bezwaren, de benodigde extra inzet voor de ondersteuning van het provincies voor het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL), voor het Interprovinciaal Wolvenplan en voor de begeleiding van de organisatieontwikkeling BIJ12.

Overzicht begrotingswijzigingen BIJ12 2023, inclusief meerjarenbegroting

Hieronder staat een overzicht van alle begrotingswijzigingen in de BIJ12-begroting 2023 (en verder). In de kolom “Voorjaarsnota 2022” is te zien welke wijzigingen voortkomen vanuit de Voorjaarsnota 2022, in de kolom Kaderbrief 2023 worden de wijzigingen zoals genoemd in de kaderbrief, en in de kolom begroting 2023 worden de afwijkingen ten opzichte van de kaderbrief aangeven. De kolommen opvolgend geeft de doorwerking in de meerjarenbegroting.

Organistaie onderdeel onderwerp	VJN 2022	Kaderbrief 2023	Begroting 2023	2024	2025	2026
Interne organisatie						
Gevolgen CAO		147	660	807	807	807
Materiele lasten (+2,3%)		59		59	59	59
Personele lasten (+3,6%)		127		127	127	127
POB-budget n.a.v. cao			53	53	53	53
Reis en verblijfkosten		110		110	110	110
Vorming en opleiding		57		57	57	57
Toename overige personele kosten en kantoorautomatisering	150	150	85	235	235	235
Budgetneutrale verschuiving FZ	47	47		47	47	47
Budgetneutrale verschuiving GBO	63-	63-		63-	63-	63-
Budgetneutrale verschuiving subsidieregeling drugsafvaldumpingen	30	30		30	30	30
Interprovinciaal Programma Stikstof en Natuur van IPO	215	215		215	215	215
Digitale toegankelijkheid	125					
Heroriëntatie op de organisatie en positionering van Bedrijfsvoering	248	248	31	279	279	279
Digitaal Stelsel Omgevingswet: Externe Veiligheid (DSO-EV)	61-		61-	61-	61-	61-
Organisatieontwikkeling BIJ12	150		100			
Stikstof en Natura 2000						
Landelijk informatiepunt Stikstof en Natura 2000	100	100		100	100	100
Structurele overheveling begroting ISPN (stelpost)			5.136	5.136	5.136	5.136
Structurele overheveling begroting ISPN	725	725		725	725	725
Personele lasten (+3,6%)		62		62	62	62
Materiele lasten (+2,3%)		64		64	64	64
Natuurinformatie en Natuurbeheer						
Materiele lasten (+2,3%)		103		103	103	103
Personele lasten (+3,6%)		137		137	137	137
Wolvenplan			250	250	250	250
Extra inzet Subsidiestelsel Natuur en Landschap			205	205	205	205
Digitaal Stelsel Omgevingswet: Externe Veiligheid (DSO-EV)	595-		595-	595-	595-	595-
Faunazaken						
Open-eind-regeling afhandelen faunaschades		10.508	1.104	11.612	11.612	11.612
(Budgetneutrale) interne verschuiving voor BIJ12 brede helpdesk	47-	47-		47-	47-	47-
Juridische versterking			155	155	155	155
Personele lasten (+3,6%)		45		45	45	45
Materiele lasten (+2,3%)		27		27	27	27
Gemeenschappelijke beheer organisatie (GBO-provincies)						
Rationalisatie Applicaties		1.200				
Europese aanbestedingen (ntb)	212	163		163	163	163
Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke voorziening (DSO-LV)		500	50	550	550	550
Coördinatie beheer BRO		60		60	60	60
Coördinatie ROR-taken		50		50	60	75
Budgetneutrale verschuiving Interne Organisatie	63	63		63	63	63
Materiele lasten (+2,3%)		85		85	85	85
Personele lasten (+3,6%)		104		104	104	104
Beheer raamovereenkomst Microsoft	62	62		62	62	62
Landelijk Grondwater Register (LGR)	185					
Archeodepot	50					
Digitaal Stelsel Omgevingswet: Externe Veiligheid (DSO-EV)	656		656	656	656	656
Landelijke Database Overstromingsgegevens (LDO)	125					
AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG)						
Personele lasten (+3,6%)		22		22	22	22
Materiele lasten (+2,3%)		8		8	8	8
Drugs Afval Dumpingen						
Budgetneutrale verschuiving subsidieregeling drugsafvaldumpingen	30-	30-		30-	30-	30-
Totaal effect	**2.347**	**15.138**	**7.829**	**21.666**	**21.676**	**21.691**
IPSN: Overheveling budget 8 fte naar BIJ12	940	940		940	940	940
Verschuiving budget Bedrijfsvoering naar BIJ12	248	248	31	279	279	279
Dekking uit bijdragen derden	100	100		100	100	100
Reserves						
Totaal effect ten laste van provincies	**1.059**	**13.850**	**7.798**	**20.348**	**20.357**	**20.372**

	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming 2024	2025	2026
Saldo BGR2023 en mjr 2024-2026	61.338	62.871	60.935	59.125	59.070
Bij: Saldo Voorjaarsnota	2.347				
Bij: Saldo Kaderbrief 2023		15.138	15.870	15.880	15.895
Vertrekpunt vastgestelde begroting	**63.685**	**78.009**	**76.805**	**75.005**	**74.965**
POB-budget n.a.v. cao		53	53	53	53
Toename overige personele kosten en kantoorautomatisering		85	85	85	85
Open-eind-regeling afhandelen faunaschades		1.104	1.104	1.104	1.104
Heroriëntatie op de organisatie en positionering van Bedrijfsvoering		31	31	31	31
Extra inzet Subsidiestelsel Natuur en Landschap		205	205	205	205
Wolvenplan		250	250	250	250
Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke voorziening (DSO-LV)		50	50	50	50
Juridische versterking		155	155	155	155
Organisatieontwikkeling BIJ12		100			
Effect begroting 2023		**2.033**	**1.933**	**1.933**	**1.933**
Saldo concept begroting	**63.685**	**80.041**	**78.738**	**76.938**	**76.898**
Overheveling restant stelpost IPSN naar BIJ12		5.136	5.136	5.136	5.136
Gevolgen nieuwe CAO		660	660	660	660
Verklaard verschil		**5.796**	**5.796**	**5.796**	**5.796**
Eindsaldo BGR 2023	**0**	**85.837**	**84.534**	**82.734**	**82.694**

1 Inleiding

1.1 Opzet jaarplan en begroting 2023

Voor u liggen – geïntegreerd – het jaarplan en de begroting van BIJ12 voor 2023. Hoofdstuk 1 geeft algemene informatie en uitgangspunten voor het jaarplan en de begroting van 2023. Het beschrijft ook de belangrijkste ontwikkelingen. Hoofdstuk 2 beschrijft per organisatieonderdeel de hoofdpunten voor 2023, de lange termijndoelstellingen en de vertaling naar de begroting van 2023. Hoofdstuk 3 geeft het totaalbeeld van de begroting en hoofdstuk 4 geeft het meerjarenperspectief, de verdeling 2023 per provincie en de ontwikkeling van de reservepositie.

1.2 De rol en positie van BIJ12

BIJ12 is als gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van de provincies in 2014 opgericht naar aanleiding van de decentralisatie van het natuurbeleid. Het Faunafonds en de toenmalige programma organisatie Vitaal Platteland werden ondergebracht bij BIJ12. Ook het beheer van gemeenschappelijke applicaties van de provincies, dat destijds al onderdeel was van het IPO-Den Haag werd ondergebracht bij BIJ12. Daarnaast werd een nieuwe unit gevormd voor ondersteuning van de PAS.

In deze tijd werden voorbereidingen getroffen om BIJ12 onder te brengen in een afzonderlijke gemeenschappelijke regeling. In 2017 besloot het IPO-Bestuur om BIJ12 als onderdeel van de vereniging IPO te houden. BIJ12 zou zich daarbij richten op gemeenschappelijke uitvoeringstaken in het fysieke terrein, en het IPO-Den Haag op de belangenbehartiging en lobbyactiviteiten. In 2021 is de governance van BIJ12 aangescherpt en is, mede naar aanleiding van de securitysituatie, gestart met een heroriëntatie op de organisatie.

BIJ12 voert sinds 2014 structurele werkzaamheden uit voor de gezamenlijke provincies en ondersteunt de provincies voornamelijk op het domein van de transitie natuur en stikstof. Hier liggen wettelijke taken, dan wel (inter)bestuurlijke afspraken aan ten grondslag. Om deze taken uit te kunnen voeren, worden uitvoeringskosten gemaakt.

In 2023 voeren we in mandaat van de 12 provincies 2 wettelijke regelingen uit in het fysieke domein: de afhandeling van de faunaschades en van de drugsafvaldumpingen.

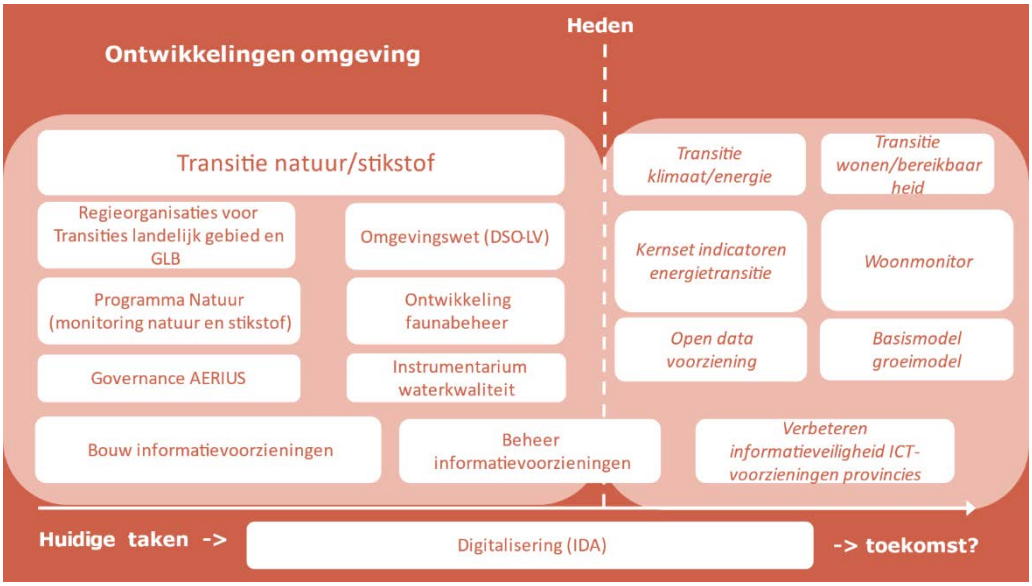
De overige taken hebben betrekking op (inter)bestuurlijke afspraken, zoals:
1. De uitvoering van de afspraken in het Natuurpact met de coördinatie van de uitvoering van het Subsidiestelsel Natuur en Landschap en de (proces)coördinatie van monitoring, dataopslag, informatie, analyse en rapportages van natuurgegevens, met name voor de verantwoording richting Rijk en EU.
2. De ondersteuning van de provincies bij de uitvoering van het stikstofbeleid, zoals opgenomen in het Interprovinciale Programma Stikstof en Natuur (IPSN) en het Programma Natuur.
3. Het beheer van gemeenschappelijke informatiesystemen, volgens de daarvoor geldende security-eisen.
4. Secretariële en inhoudelijke ondersteuning van de onafhankelijke AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG) en het opstellen van adviezen over schade door grondwateronttrekkingen en –winningen.

Om onze taken goed uit te kunnen voeren halen we data op en verwerken dit tot betrouwbare informatie, op basis waarvan provincies besluiten kunnen nemen. Dit leidt tot de versterking van de collectieve kennis van provincies. De kracht van BIJ12 ligt in de uitvoering van regelingen enerzijds en in de uniformering en standaardisering van data en informatie voor de uitvoering van onze opdrachten anderzijds.

De uitvoering van alle taken wordt ondersteund door de unit Bedrijfsvoering voor onder meer een rechtmatige inkoop, een gezonde financiële administratie en professionele communicatie.

De omgeving van BIJ12 is sterk in beweging. Niet alleen op de transitie natuur/stikstof, ook op het domein van de andere transities klimaat/energie en wonen/ruimte. BIJ12 voert in de laatste 2 domeinen geen taken uit. Maar de vraag of wij in de toekomst hieraan bij zullen dragen is actueel, met name omdat de transities in de gebieden met elkaar samenhangen.

BIJ12 zal op verzoek van provincies verkenningen uitvoeren, vergezeld met businesscases op basis waarvan de provincies kunnen besluiten om nieuwe taken al dan niet bij BIJ12 te beleggen. BIJ12 werkt altijd vraag gestuurd, en we voeren alleen taken uit die efficiency voor de provincies verhogen en meerwaarde realiseren. Daarbij zullen we voorstellen voor taken op andere domeinen altijd volgens de vastgestelde governance eerst aan het bestuur voorleggen voordat we ze gaan uitvoeren. In deze begroting is dan ook geen rekening gehouden met eventuele nieuwe taken of aanpassingen daarvan. Waar nodig zullen in de loop van de tijd begrotingswijzigingen worden voorgelegd middels de Voorjaarsnota 2023.

1.3 BIJ12 en IPO-Den Haag

De vereniging IPO bestaat uit IPO-Den Haag en BIJ12. BIJ12 heeft een eigen jaarplan/begroting die inhoudelijk is afgestemd op die van IPO-Den Haag en in samenhang daarmee wordt aangeboden. De vereniging IPO hanteert één verantwoordingsstructuur (P&C-cyclus).

1.4 Belangrijke ontwikkelingen

BIJ12 voert structurele werkzaamheden uit voor de gezamenlijke provincies. BIJ12 ondersteunt de provincies voornamelijk op het domein van de transitie natuur en stikstof. Een belangrijk onderdeel hierin is de ontsluiting van data, de verwerking hiervan tot betrouwbare informatie, op basis waarvan provincies besluiten kunnen nemen, en de ontsluiting en borging van collectieve kennis. Hierbij is al jaren sprake van een stabiele begroting waarbinnen nieuwe opgaven vaak budgetneutraal zijn opgevangen.

Inmiddels is de dynamiek in onze omgeving groot. Met het nieuwe kabinet staan de provincies voor complexe en grootschalige transities. BIJ12 voert op dit moment taken uit die bijdragen aan de transitie voor natuur en stikstof. Voor de andere twee transities voert BIJ12 geen taken uit, hiervoor hebben we geen opdracht. De vraag of wij in de toekomst hieraan bij zullen dragen is actueel, zeker omdat de transities in de gebieden met elkaar samenhangen.

De kracht van BIJ12 is de standaardisering en uniformering van data en de verwerking hiervan tot informatie. Deze kan eventueel ook worden ingezet voor de ondersteuning van de provincies op de andere domeinen (klimaat/energie, wonen/ruimte). Dit doen we nu niet en zullen we ook niet zomaar doen, want we werken altijd vraaggestuurd. We voeren alleen taken uit die efficiency voor de provincies verhogen, en we zullen eventueel nieuwe taken op andere domeinen altijd volgens de vastgestelde governance eerst aan het bestuur voorleggen.

Binnen de huidige taken van BIJ12 binnen het domein van de transitie natuur/stikstof doen zich momenteel ontwikkelingen voor, waartoe BIJ12 zich zal verhouden, en die op verzoek van de provincies leiden tot een herijking van de huidige opgaven van BIJ12. Deze zijn hieronder toegelicht en waar van toepassing, vertaald in voorliggende begroting. Op de onderdelen waarvoor die vertaling (nog) niet mogelijk is, is dat aangegeven en worden, waar nodig, in de loop van de tijd begrotingswijzigingen voorgelegd en opgenomen in de Voorjaarsnota 2023.

1.4.1 Organisatieontwikkeling

In 2021 is een organisatieontwikkelingstraject ingezet met als doel een flexibelere en efficiëntere organisatie in te richten en een aanzienlijke verlichting van de werkdruk te realiseren. In het 1ste kwartaal is hiervoor een programma opgezet waarin diverse trajecten in gang zijn gezet, zoals:

- Een heroriëntatie op de organisatie van GBO en op de informatievoorziening in het algemeen.
- Passende inrichting van de werkprocessen van het Expertiseteam Stikstof vanwege de aanzienlijke toename van de opgaven op het Stikstofdossier sinds 2020.
- Heroriëntatie op de organisatie en positionering van Bedrijfsvoering binnen de vereniging IPO (zie hieronder).

Hiermee wordt gezorgd dat op alle relevante ontwikkelingen bij BIJ12 voortgang wordt gehouden, waarbij ook rekening wordt gehouden met verschillende dynamieken en planningen, en waarmee ook de samenhang binnen BIJ12 wordt bewaakt. Dit programma loopt door in 2023 en hiervoor is een bedrag van € 100.000 opgenomen bij ‘interne organisatie’.

Zoals in de Voorjaarsnota 2022 is vermeld, vindt in 2022 een heroriëntatie op de organisatie en positionering van Bedrijfsvoering binnen de vereniging IPO plaats.

Hiervoor vindt, zoals opgenomen in de Kaderbrief 2023, een structurele overheveling van budget voor ontwikkeling support (€ 248.042) van het IPO-Den Haag naar BIJ12 plaats. In de meerjarenraming van de begroting van IPO-Den Haag was nog een restpost opgenomen die voortvloeit uit de reorganisatie die in de periode 2018 - 2021 heeft plaatsgevonden. Deze restpost van € 30.500 wordt, in aansluiting op de overheveling voor ontwikkeling support, structureel overgeheveld naar de begroting van BIJ12. Daarnaast geldt in het algemeen dat de interne organisatie meegroeit met de toename van de opgaven van BIJ12.

1.4.2 Digitaal Stelstel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO-LV)

In het bestuursakkoord Omgevingswet uit 2015 en het Financieel Akkoord uit 2016 is afgesproken dat provincies en gemeenten in de vorm van de koepels IPO, VNG en de UvW verantwoordelijk zijn voor het beheer van het Digitaal Stelstel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO-LV). De onderdelen die het programma DSO heeft opgeleverd, worden in opdracht van de koepels beheerd en de provincies dragen hier jaarlijks € 1,6 miljoen (prijspeil 2020, exclusief indexatie) aan bij.

De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1-1-2023 in werking. Ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben de gezamenlijke provincies een blijvende rol in de organisatie van het beheer en de doorontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke voorziening (DSO-LV). Als gebruiker én als medeopdrachtgever en -financier, samen met het Rijk, de gemeenten en de waterschappen. Het IPO zal de interprovinciale inbreng voor beheer en doorontwikkeling van het DSO-LV gaan coördineren.

Op 1-1-2023 zal het DSO-LV op *inwerkingtredingsniveau* functioneren. Dat wil zeggen dat het DSO-LV nog niet af is en het stelsel nog niet op alle fronten stabiel zal zijn. Dat betekent dat er na inwerkingtreding issues zullen moeten worden opgelost en dat er daarnaast een nieuwe ontwikkelfase van DSO-LV start. In deze fase is veel interbestuurlijke discussie te verwachten over scope, tijd en geld, temeer omdat de beheerorganisatie DSO-LV nog niet volledig is ingericht en er nog geen overeenstemming is over een sluitende meerjarenbegroting. De gezamenlijke provincies moeten zich gaan verhouden tot deze discussies en daarin op ambtelijk en bestuurlijk niveau standpunten en strategie bepalen: wat is ons eindbeeld bij het DSO als stelsel en hoe verhoudt het zich tot andere ontwikkelingen met betrekking tot digitalisering?

Daarnaast gaat het DSO na 1-1-2023 live. We gaan er in de praktijk mee werken. Er zullen calamiteiten zijn en dingen die niet goed werken. Calamiteiten en issues die samenhangen met het gebruik van het DSO na inwerkingtreding moeten snel worden opgepakt. Daarom is er bij de koepel capaciteit en expertise nodig om de provincies hierbij te ondersteunen en te zorgen voor snelle doorgeleiding naar de beheerorganisatie DSO-LV. Daarnaast moeten ervaringen met het dagelijks gebruik van het DSO worden gebundeld om als input te dienen richting de beheer- en ontwikkelteams van het DSO-LV. Tot slot is er provinciale technisch/inhoudelijke expertise nodig, om richting te geven aan de ontwikkeling van nieuwe DSO-functionaliteiten en om de strategische discussie te voeden.

Afhankelijk van het besluit van het bestuur van 7 juli 2022 zal in 2023 in de begroting van het IPO-Den Haag meerjarig € 250.000 worden opgenomen voor belangenbehartiging, coördinatie strategisch opdrachtgeverschap, financiële advisering, communicatie. In de begroting van BIJ12 wordt meerjarig € 550.000 opgenomen voor coördinatie tactisch opdrachtgeverschap, coördinatie van gebruikersinput en inhoudelijke expertise vanuit de provincies, ondersteuning kennisdeling, inhoudelijke expertise. De middelen die hiervoor in de kaderbrief zijn opgenomen in de vorm van een stelpost zullen bij positief besluit worden omgezet in de meerjarenbegroting. In de kaderbrief is uitgegaan van € 500.000. Het besluit van het bestuur betreft € 550.000. Dit is in de begroting 2023 gecorrigeerd.

1.4.3 Faunazaken

Het faunabeheer en faunabeleid wordt complexer en meer juridisch van aard. Besluiten en ontheffingen worden steeds vaker aangevochten. Versnippering van juridische capaciteit en expertise over de twaalf provincies en faunabeheereenheden maakt de onderbouwing van beleid en besluiten extra kwetsbaar. Met name hierdoor is de wens vanuit de BACVP naar voren gekomen om hier provinciaal (meer) collectief in op te trekken en de afstemming tussen provincies te verbeteren. Voor versterking van de juridische capaciteit is € 205.000 nodig. De middelen die vrijkomen door het niet continueren van de MARF, € 50.000, worden ingezet voor de juridische versterking van BIJ12. Het bedrag van € 155.000 wordt opgenomen in de begroting 2023.

1.4.4 Open-eind-regeling afhandelen faunaschades

De raming bestaat uit de vergoedingen die grondgebruikers krijgen op basis van het provinciale faunaschadebeleid (tegemoetkomingen faunaschade, edelherten- en ganzenregeling en dassenovereenkomsten). Ook vallen de taxatiekosten, om de hoogte van de faunaschade vast te stellen, onder deze post. De kosten zijn o.a. afhankelijk van het faunaschadebeleid, het aantal aanvragen, het aantal schadeveroorzakende dieren, de hoogte van de schade en de gewasprijs.
De begroting 2023 is op basis van de huidige inzichten en de raming van de open-eind-regeling geactualiseerd. Hierbij is gebruik gemaakt van de tegemoetkomingen van 2021. Voor vaststelling van de definitieve begroting is het actuele beeld van het aantal aanvragen en de droge stof prijs voor gras, die dit voorjaar bekend zijn, verwerkt in de definitieve raming voor de komende jaren. Het in de kaderbrief geschatte bedrag voor 2023 van € 41 miljoen is voor de begroting 2023 definitief vastgesteld op € 42 miljoen.

Prognose beleidsjaar 2023 obv werkelijke kosten 2021 en 2022							
Provincies	**Tegemoetkomingsschade**	**Taxatie**	**Leges**	**Leges retour**	**Ganzen-subsidies**	**Edelhert-regeling**	**Totaal**
Groningen	1.016.905	67.404	1.200	25.069	71.518	-	**1.131.952**
Fryslân	11.133.981	599.134	14.250	216.469	85.174	-	**11.616.065**
Drenthe	674.051	88.059	36.750	46.669	8.711	-	**760.896**
Overijssel	2.006.608	163.108	130.950	110.869	-	-	**2.189.792**
Gelderland	4.020.141	599.162	253.965	176.269	427.085	60.328	**5.184.406**
Utrecht	2.553.059	215.614	147.975	121.069	103.089	-	**2.898.662**
Noord-Hollanc	9.950.954	511.851	173.700	343.669	173.838	-	**10.466.669**
Zuid-Holland	4.124.911	273.555	163.800	190.969	25.051	-	**4.396.342**
Zeeland	1.309.148	146.783	84.900	91.669	58.239	-	**1.507.395**
Noord-Braban	537.049	123.120	4.650	40.369	7.688	-	**632.132**
Limburg	696.697	257.125	-	-	-	-	**953.816**
Flevoland	200.201	18.365	7.650	9.769	-	-	**216.441**
Totaal	**38.223.705**	**3.063.282**	**1.019.790**	**1.372.857**	**960.392**	**60.328**	**41.954.568**

Naar aanleiding van de ingediende aanvragen voor een tegemoetkoming in de faunaschade is de begroting voor Zuid-Holland ten opzichte van de kaderbrief aangepast. De tegemoetkoming voor voorjaarsgras is 40% hoger ingeschat omdat de schade in Zuid-Holland de laatste jaren toeneemt en in 2022 reeds 40% meer aanvragen zijn ontvangen ten opzichte van 2021. Voor alle andere provincies wordt de begrotingswijziging voorgesteld conform de kaderbrief.

1.4.5 Subsidiestelsel Natuur en Landschap en Catalogus Groenblauwe diensten

Het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) en de Catalogus Groenblauwe diensten (CGBD) zijn belangrijke instrumenten van de provincies voor realisatie van natuurdoelen. Onderhoud en verbreding van toepassing van het stelsel vragen in 2023 meer capaciteit dan waarvoor het team natuurbeheer destijds is ingericht. In 2023 en 2024 komen een aantal ontwikkelingen rond deze instrumenten samen:

- De 5-jaarlijkse evaluatie van het SNL-onderdeel standaardkostprijs systematiek.
- De brede verkenning naar de werking van het SNL waarbij onder andere het thema legitimiteit en verantwoording en het thema toekomstbestendigheid bekeken worden.
- De implementatie van het nieuwe Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer.
- De toenemende vragen over toepassing van SNL en CGBD in de (nieuwe) opgaven van provincies op het gebied van de transitie natuur en stikstof en de transitie klimaat en energie.

Om provincies voldoende te kunnen ondersteunen met deze instrumenten is aanvullende inhoudelijke en juridische inzet nodig. Om hieraan te kunnen voldoen, is € 205.000 nodig. Dit wordt toegevoegd aan NINB.

1.4.6 Organisatie en financiering Stikstof en Natura 2000

Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat het bestaande budget voldoende is om de taken uit te kunnen voeren. Momenteel wordt uitbreiding van de capaciteit binnen BIJ12 verkend. Dit zou een budgetneutrale verschuiving binnen de vereniging betekenen. Afhankelijk van de gesprekken met IPSN en de ontwikkelingen rondom de Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied bij LNV zal in de definitieve begroting 2023 of in de Voorjaarsnota 2023 een voorstel worden gedaan voor budgetneutrale aanpassingen binnen de vereniging IPO.

1.4.7 Beheer Interprovinciale raamcontract Microsoft

Het IPO sloot voor alle provincies in 2021 een raamcontract af met Microsoft. Alle provincies kunnen zo tegen gunstige juridische en commerciële voorwaarden gebruik maken van Microsoftdiensten, zoals Office365. Provincies realiseren hiermee een besparing op licentiekosten, zodra zij aansluiten op het raamcontract.

Microsoft kent een complexe licentiestructuur met meerdere producten, die door provincies kunnen worden gebruikt. Door het contract actief te beheren wordt een maximaal rendement uit het contract gehaald. Zo kan het slim inzetten van licenties leiden tot reductie van kosten. Op basis van het besluit van het bestuur over beheer van dit contract is in 2022 een bedrag van € 175.000 opgenomen. In de meerjarenbegroting 2023 is dit bedrag eveneens opgenomen. Op basis van een evaluatie na de zomer 2022 wordt een besluit over de voortzetting van het beheer en de kosten hiervoor in 2023 voorbereid. Afhankelijk van het besluit over het structurele beheer zal dit worden gecorrigeerd in de Voorjaarsnota 2023.

1.4.8 Interprovinciaal Wolvenplan

Vanuit de overheden zal onverminderd worden ingezet op informatieverstrekking en voorlichting over het ‘samenleven met wolven’. De verwachting is dat dit meer inzet zal vragen, zowel vanuit BIJ12 als landelijk aanspreekpunt, als voor het provinciale beleid vanuit de afzonderlijke provincies. De communicatie van BIJ12 richt zich naast algemene voorlichting onder andere op de website op schade en monitoring (aanbieden van informatie via website(s) en woordvoering via (digitale) media), uitbrengen van tussenrapportages, nieuwsbrieven vanuit provinciale wolvencommissies, (mede) bijdragen aan voorlichtingsbijeenkomsten en praktijk demonstraties. Provincies zijn verantwoordelijk voor de communicatie over het beleid rondom de wolf en over calamiteiten binnen de provincie, in onderlinge afstemming met BIJ2. De uitvoering van het Wolvenplan 2022 vraagt meer inzet van mensen en middelen. Door toename van de wolvenpopulatie zullen de kosten voor monitoring, schadeafhandeling en tegemoetkomingen en communicatie blijven toenemen. Op basis van het Interprovinciaal Wolvenplan (IPO, 2019) heeft BIJ12

van de 12 provincies de opdracht gekregen om invulling te geven aan een aantal uitvoeringstaken met betrekking tot de wolf. Als gevolg van de snelle opmars van de wolf in Nederland en de maatschappelijke aandacht die daarmee gepaard gaat, besteedt BIJ12 meer capaciteit aan de wolf dan is begroot. Een toename van het aantal wolven in Nederland zorgt voor een toename in monitoring, DNA-analyses, schademeldingen en -afhandeling en communicatie (vragen en reacties vanuit publiek en media). Bij ongewijzigd beleid ten aanzien van de informatievoorziening over het voorkomen van wolven zullen de kosten hiervoor in 2023 stijgen. Naar aanleiding van de vaststelling van het geactualiseerde Wolvenplan zullen de financiële gevolgen hiervan in de begroting 2023 worden opgenomen. Een besluitvormend verzoek voor extra financiering voor 2022 wordt meegenomen bij de besluitvorming over het Interprovinciale Wolvenplan 2022. Om hieraan te kunnen voldoen wordt in de begroting 2023 een bedrag van € 250.000 opgenomen. Dit bedrag wordt gecorrigeerd in de Voorjaarsnota 2023 op basis van het besluit van het bestuur over het Wolvenplan en de aanvullende taken voor BIJ12.

1.4.9 Informatievoorziening Natura 2000-beheerplannen

Goede procesinformatie over planvorming en uitvoering van Natura 2000-beheerplannen is in toenemende mate van belang. Met de AACVP werkgroep Natura 2000 onderzoekt BIJ12 daarom welke bijdrage zij kan hieraan kan leveren. Indien e.a. tot financiële consequenties leidt zullen die voorgelegd worden aan het IPO-bestuur.

1.4.10 Overige (toekomstige) ontwikkelingen

Van een aantal ontwikkelingen is nog niet duidelijk welke (financiële) gevolgen deze hebben voor het jaarplan en de begroting van BIJ12 in 2023. Zo verwachten we dat in de loop van 2022 de Bestuurlijke Kopgroep Digitalisering een voorstel zal voorleggen voor de blijvende borging van de resultaten van IDA in de verschillende transitieopgaven. Zie hoofdstuk 9 in de begroting van het IPO-Den Haag.
In de loop van 2022 wordt eveneens een voorstel uitgewerkt voor een brede gebruikersondersteuning AERIUS. Afhankelijk van het besluiten van het bestuur zal de begroting worden aangepast via de Voorjaarsnota 2023.

1.5 Algemene uitgangspunten begroting 2023

1.5.1 Indexatie

Voor de begroting 2023 wordt ten opzichte van 2022 in principe de nullijn aangehouden, met uitzondering van de jaarlijkse indexering. Er is aangesloten bij de uitgangspunten voor indexatie vanuit de Kaderbrief 2023 die door de hele vereniging IPO voor 2023 gehanteerd worden. Voor de indexatie maken we gebruik van de ramingen van het Centraal Planbureau (CPB), zoals opgenomen in de kerngegevenstabel raming maart 2022 (CEP 2022). Op basis hiervan indexeren we in 2023 de personele budgetten met 3,6% en de materiële budgetten met 2,3%.

Op 24 juni jl. is er een onderhandelaarsakkoord cao gesloten. Met dit akkoord is rekening gehouden in de Begroting 2023. In de Kaderbrief 2023 was al deels rekening gehouden met verhoging van de personele lasten (+3,6%), maar de financiële consequenties zijn uiteindelijk hoger gebleken.

De begroting wordt vervolgens enkel in het geval van wijziging van het takenpakket, na vaststelling door het IPO-bestuur, aangepast. Daarbij wordt ook steeds gekeken of dit binnen de basisbegroting kan worden opgelost.

1.5.2 Verdeelsleutels en bijdragen provincies

De systematiek van financiering door de provincies komt overeen met de begroting van 2022 en is verwerkt in de provinciale bijdragen voor 2023. Voor de uitvoeringskosten van de natuurtaken vindt bevoorschotting wederom volgens een gewogen percentage (berekend op basis van de verdelingen van de commissie Jansen) plaats. Voor de tegemoetkomingen faunaschade is de begroting opgesteld op basis van de tegemoetkomingen van voorgaand jaar. Hierbij is het actuele beeld

van het aantal aanvragen en de droge stof prijs voor gras, die in het voorjaar bekend zijn, verwerkt in de definitieve raming. Bij GBO is de afgesproken verdeling per applicatie toegepast. Bij de Jaarrekening 2023 vindt op basis van de realisatie een verrekening plaats met de betaalde voorschotten. In 2022 vindt een verkenning plaats voor een vereenvoudiging van de verdeelsleutelsystematiek. Een besluit hierover wordt na de zomer voorbereid voor het IPO-bestuur.

1.5.3 Dekking kosten Interne organisatie

Evenals in voorgaande jaren (sinds 2019) vindt intern geen doorbelasting naar de units meer plaats. De kosten voor de interne organisatie worden apart begroot. Indien er extra taken bijkomen bij de units en deze ook leiden tot meer werkzaamheden voor de interne organisatie (bedrijfsvoering), wordt hier in de raming rekening mee gehouden. De verdeling vindt plaats op basis van een gewogen percentage van de totale begroting van BIJ12.

1.5.4 Personele kosten

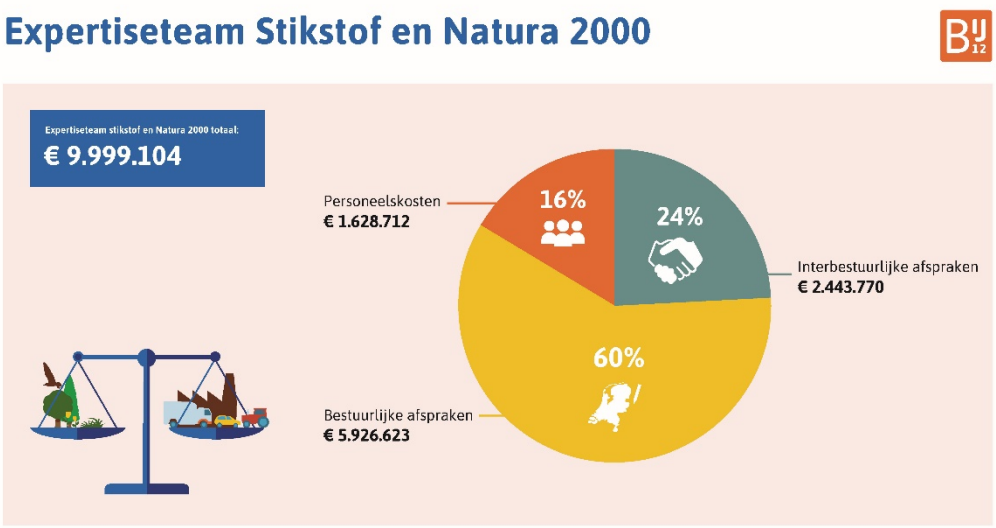
De personele kosten zijn bij elke unit gebaseerd op het aantal fte's in het formatieplan van BIJ12 en wijzigingen die per unit worden toegelicht. De raming van de salarissen is aangepast aan de CAO 2022. Voor het individuele POB-budget is 1,3% van de totale loonsom aangehouden (totaalbedrag € 207.925 opgenomen bij de deelbegroting Interne Organisatie).

In de begroting 2023 zijn de CAO-verhogingen van 2021 doorgevoerd. In de begroting 2022 zijn deze niet meegenomen omdat de verwachting was dit binnen de begroting op te kunnen vangen. De CAO-verhogingen verminderd met de indexering in 2022 resulteert in een extra benodigd budget voor 2023 van € 147.995.

2 Jaarplan en begroting 2023 en lange termijndoelstellingen

Dit hoofdstuk beschrijft per organisatieonderdeel eerst de hoofdpunten: Wat willen we bereiken in 2023? Veel taken van BIJ12 zijn reguliere taken en komen terug in de lange termijn doelstellingen die ook per onderdeel zijn beschreven. Daarna wordt een link gelegd met de begroting 2023 met de vraag: Wat mag het kosten?
Het jaarplan en de begroting geven kort de hoofdlijnen. Het jaarplan en de begroting worden in overleg met (ambtelijke) provinciale contactpersonen per dossier verder uitgewerkt in het werkplan BIJ12 voor 2023. Het werkplan beantwoordt in detail de vraag: Wat gaan we ervoor doen?

2.1 Expertiseteam Stikstof en Natura 2000

BIJ12 ondersteunt provincies bij de uitvoering van het stikstofbeleid, zoals opgenomen in het Interprovinciale Programma Stikstof en Natuur (IPSN). Het expertiseteam Stikstof en Natura 2000 voert de werkzaamheden voornamelijk uit in opdracht van IPSN. BIJ12 geeft hier invulling aan via haar kerntaken op het vlak van onder meer monitoring, data, advisering, campus, helpdesk, projectmatige ondersteuning en communicatie.

Interbestuurlijk is een afspraak tussen het ministerie van LNV, IenW en provincies gemaakt over de beheerkosten voor AERIUS door het RIVM. De bijdragen van provincies (€ 1.980.770) lopen via BIJ12. Ook over de uitvoering van het informatiepunt stikstof en natuur zijn tussen LNV en de provincies afspraken gemaakt. De bijdrage van het ministerie van LNV (€463.000) is onderdeel van de begroting.

2.1.1 Wat willen we bereiken in 2023?

Sinds het Interprovinciale Programma Stikstof en Natuur (IPSN) voert het Expertiseteam Stikstof de taken hoofdzakelijk uit voor de ondersteuning van het programma.
Eind maart 2022 is het programmaplan van de Interprovinciale Programma-organisatie Stikstof en Natuur (IPSN) vastgesteld met de volgende

programmalijnen: Uitvoeringsbeleid VTH en ondersteunend instrumentarium, Beleidsontwikkeling GGA, Strategie en visie landelijk gebied. Dit programmaplan geeft inzicht in de door de programmaorganisatie gewenste opdrachten en taken waarmee BIJ12 kan bijdragen aan de programmaorganisatie.

In de loop van 2022 heeft BIJ12 de werkzaamheden aangepast aan de behoeften van de 3 programmalijnen voor de ondersteuning van de provincies voor de uitvoering van de Wet stikstofreductie en natuurherstel en vanuit de kerntaken op het vlak van kennis en project- en procesondersteuning, in de gewenste ondersteuning voorzien. Hiervoor is in 2022 het bestaande werkplan aangepast en zijn de volgende ondersteuningslijnen ontwikkeld: capaciteit, producten en services. De indeling van de begroting 2022 is hierop aangepast, volgens de volgende uitgangspunten:

- Ontsluiten en verbinden van kennis, onderzoek en data ter versterking van de informatiepositie van provincies.
- Inhoudelijke projectondersteuning op het raakvlak van beleidsontwikkeling en uitvoering ter ondersteuning van het vervolg op de Interprovinciale Programmaorganisatie Stikstof (IPSN) en van de gezamenlijke provincies. Ontwikkelen en beheren van ondersteunende tooling en kaders.
- Aanvullende financiering vanuit het ministerie van LNV voor het landelijke Informatiepunt stikstof.
- Opdrachtverlening namens provincies voor de opdracht met het Rijk aan het RIVM ten aanzien van AERIUS.

BIJ12 geeft hier invulling aan via haar kerntaken op het vlak van onder meer monitoring, data, advisering, campus, helpdesk, projectmatige ondersteuning en communicatie. Deze zijn afgestemd op de nieuwe beleidsontwikkelingen en de politiek-bestuurlijke setting. Een voorbeeld hiervan vormt de structurele inbedding van de data- en informatievoorziening voor provincies op het stikstofdossier. Dit als uitvloeisel van het binnen het programma Interprovinciale Digitale Agenda (IDA) opgezette Living Lab Stikstof. BIJ12 fungeert hierbij als schakel tussen beleid en uitvoering en het via kennis en expertise namens en voor provincies ondersteunen van die uitvoering.

Vooralsnog wordt deze begroting ook voor de begroting 2023 aangehouden. In het geval ontwikkelingen in het stikstofdossier vragen om een aanpassing van de begroting, zal dit via de Voorjaarsnota 2023 worden voorgesteld. Opleiding van jong talent in combinatie met ervaring voor zowel BIJ12 zelf als provincies, vormt hierbij een belangrijke pijler in 2023.

Lange termijndoelstellingen 2023-2026

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2026 bereikt?
Versterking informatiepositie provincies	Middels structurele inzet voorzien in de voor de IPSN benodigde actuele kennis, informatie en rapportage. Dit ter versterking van de informatiepositie van provincies op het vlak van data, kennisdeling en -borging, zowel interprovinciaal als met de relevante stakeholders.
Ontwikkelen en beheren	Ontwikkeling en beheer van ondersteunende tooling, kaders en overig instrumentarium ter bevordering van de uniformiteit en samenwerking tussen provincies op het raakvlak van beleid en uitvoering.
Project- en procesondersteuning programmaorganisatie en provincies	Op het raakvlak van inhoud en proces voorzien in de gevraagde professionele project- en procesondersteuning voor provincies ter uitvoering van de aanpak Stikstof en Natuur.

2.1.2 *Wat mag het kosten: begroting 2023*

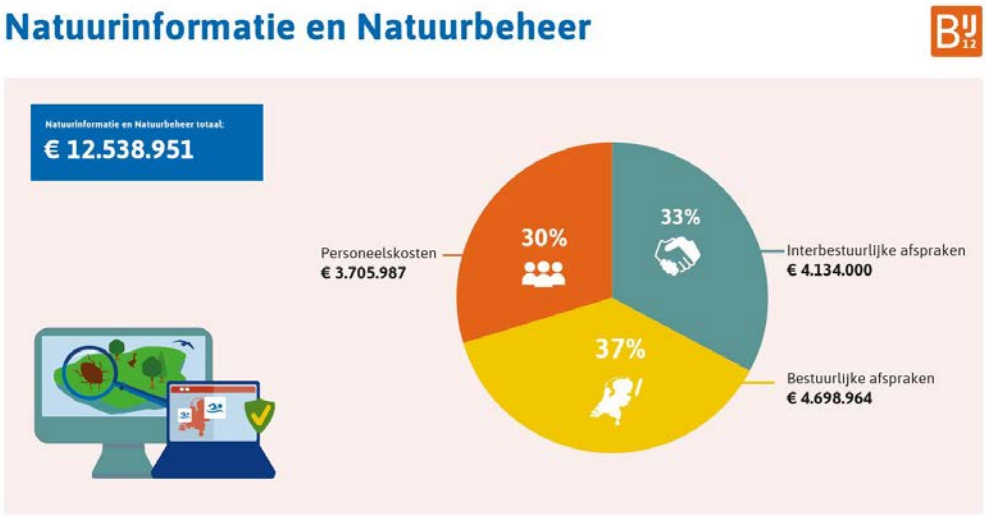
Lasten	€
Personele kosten (Inclusief capaciteit voor IPSN)	1.628.712

Stelpost IPSN (conform verdeelsleutel IPO)	5.136.000
Beheer AERIUS	1.980.770
Uitvoeringskosten (service en producten)	790.623
Informatiepunt Stikstof (bijdrage LNV)	463.000
Totaal Expertiseteam Stikstof en Natura 2000	9.999.104

Toelichting op de begroting 2023
De begroting 2023 volgt de begroting van 2022, met vastgestelde indexering. Aanvullend is in verband met een interne verschuiving van formatieruimte van de IPSN naar BIJ12 een toename in de personeelskosten te zien t.o.v de begroting in 2022. Dit is vastgesteld middels de Voorjaarsnota 2021.

Voor het Informatiepunt is, naast de provinciale bijdrage die is opgenomen in de personeelskosten en uitvoeringskosten, €463.000 begroot. De kosten hiervan worden sinds 2020 door het ministerie van LNV gefinancierd. Voor 2023 en verder is een aanvraag in voorbereiding. Deze kosten zijn als baten, als interbestuurlijke afspraak, toegevoegd aan de begroting 2023.

2.2 Natuurinformatie en Natuurbeheer

De unit Natuurinformatie en Natuurbeheer ondersteunt de uitvoering van het natuurbeleid van provincies met data, informatieproducten en rapportages en met de ondersteuning van het Subsidiestelsel Natuur en Landschap, inclusief het Agrarisch Natuur- en landschapsbeheer. Deze taken hebben provincies bij BIJ12 ondergebracht in het kader van het Natuurpact dat provincies in 2014 sloten met rijk en andere partijen. Deze taken zijn later uitgebreid met het beheer van informatieproducten in het kader van de Omgevingswet, met de monitoring van wolven op basis van het Interprovinciale Wolvenplan en met enkele andere kleinere taken. Over de transitie en het beheer van Nationale Databank Flora en Fauna en over het onderzoeksprogramma OBN Natuurkennis zijn specifieke interbestuurlijke afspraken gemaakt tussen de provincies en LNV.

2.2.1 *Wat willen we bereiken in 2023 voor Natuurinformatie?*
Een goede informatiepositie op het gebied van natuur is essentieel voor de provincies. Adequate natuurinformatie is noodzakelijk bij de uitvoering van het Nationaal Programma Landelijk Gebied, de Omgevingswet en voor sturing en verantwoording bij de ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland. De focus ligt

daarbij op Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland, maar de aandacht voor biodiversiteit daarbuiten neemt toe. De door provincies en rijk afgesproken versnelde realisatie van Natura 2000-doelen vereist een betrouwbaar inzicht in de actuele toestand van de natuur en in mogelijkheden om die natuur te versterken.

BIJ12 ondersteunt provincies hierbij door standaarden voor monitoring te ontwikkelen en beheren, door namens de provincies op te treden als opdrachtgever voor landelijke monitoringprogramma's, gegevens te verzamelen, te valideren en centraal beschikbaar te maken, informatieproducten te ontwikkelen en te onderhouden en door bij te dragen aan analyse en rapportage van natuurinformatie. Het gaat daarbij om informatie over prestaties (maatregelen, hectares) en over de effecten daarvan op omgevingscondities en de natuurwaarden zelf. Ketenpartners van provincies worden hier nauw bij betrokken.

De Regiegroep Natuur van provincies en rijk heeft in 2022 de taken van Stuurgroep Natuur monitoring uitgebreid van een focus op het Nationaal Ecologisch Meetnet (NEM) naar de bredere afstemming over natuurmonitoring door provincies en rijk. BIJ12 ondersteunt de AACVP bij haar inbreng in deze stuurgroep.

2.2.2 Nationaal Programma Landelijk Gebied en Uitvoeringsprogramma Natuur

In het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied richt het rijk een regieorganisatie in. Provincies en rijk vragen BIJ12 voor het onderdeel Kennis en capaciteit de synergie met de regieorganisatie te zoeken. Dit wordt nader uitgewerkt in afspraken over uitwisseling van informatie en expertise. Vooralsnog gaan wij ervan uit dat dit gerealiseerd kan worden binnen de huidige formatie en uitvoeringskosten.

In 2022 is het bestuurlijk richtinggevend besluit over natuurmonitoring in het kader van Uitvoeringsprogramma Natuur uitgewerkt in een project met bijdragen van provincies, rijk en ketenpartners. BIJ12 verzorgt hierin de trekkersrol. Naar aanleiding van bestuurlijke besluitvorming eind 2022 kan beoordeeld worden welke gevolgen e.a. heeft voor BIJ12. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan de dekking van aanvullende opgaven in 2023 gevonden kan worden in de bestaande reserve vegetatiekarteringen. Na afstemming in de VP-lijn wordt dit separaat voorgelegd aan het IPO-bestuur.

2.2.3 Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

De NDFF is een belangrijke databank met waarnemingen van dieren en planten in Nederland. Deze data worden gebruikt voor ontwikkeling en uitvoering van natuurbeleid en bij omgevingsvergunningen. Met de decentralisatie van natuurbeleid en de uitvoering van natuurwetgeving zijn goede data over flora en fauna essentieel voor de uitvoering van de taken van provincies.
De komende jaren wordt deze databank getransformeerd naar een voorziening voor open data, zodat de data kan worden verwerkt tot informatie voor zowel provincies en rijk als voor alle partijen die deze informatie nodig hebben.

De transitie en de uitvoering van de NDFF wordt de komende jaren door LNV en door de provincies gefinancierd. De middelen die hiervoor nodig zijn, zijn niet gelijk over de jaren verdeeld. De komende jaren loopt de bijdrage van provincies verder op door kosten van de transitie en het wegvallen van inkomsten uit abonnementen. Conform besluit van het IPO-bestuur 2020, dalen vanaf 2025 de kosten naar een stabiel niveau: in 2023 gaat het om een toegevoegd bedrag van € 3,1 miljoen, in 2024 om € 3,5 miljoen en in 2025 om € 2,7 miljoen.

Hierbij wordt er ook vanuit gegaan dat het ministerie van LNV de door haar toegezegde bijdrage van € 0,8 miljoen continueert, wat betekent dat de begroting (bij de unit Natuurinformatie en Natuurbeheer) jaarlijks met € 0,8 miljoen extra wordt verhoogd (in 2023 gaat het dus om een totale verhoging van € 3,1 miljoen), waarvan die € 0,8 miljoen wordt gedekt door het ministerie van LNV.
Vanuit het meerjarenperspectief wordt de totale begroting inclusief de transitie voor de jaren 2022 t/m 2025 respectievelijk geraamd € 4,2 miljoen, € 4,4 miljoen, € 4,8 miljoen en € 4,0 miljoen. Aangezien het op het ogenblik niet is te overzien of het huidige budget toereikend is, stellen we voor om een eventueel tekort vanuit de bestemmingsreserve van de NDFF te financieren.

Tabel 1 notitie IPO-bestuur juni 2020. Benodigde Financiering 2021-2025 (bedragen in miljoenen euro's).

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Organisatie ontwikkeling - structureel Huidig niveau 2,2M opbouw naar 4M	2,4	2,6	3,0	3,4	3,8	4,0
ICT- investering - eenmalig		0,8	1,2	1,0	1,0	0,0
Totaalbedrag kosten NDFF te financieren	**2,4**	**3,4**	**4,2**	**4,4**	**4,8**	**4,0**
Reeds toegezegde bijdragen van provincies ①	**0,65**	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**
Reeds toegezegde bijdragen van rijk (en gem. + waterschappen t/m 2022)	**1,75**	**2,5**	**2,1**	**0,8**	**0,8**	**0,8**
Minimale **extra*** bijdrage van provincies 2021, gem. + waterschappen blijven abonnementsbijdrage leveren (in MEuro).		0,2	1,4	1,9	2,3	2,5
Maximale **extra*** bijdrage van provincies, extra medefinciering blijft uit (in MEuro) ②		0,4	1,6	3,1	3,5	2,7
Maximum gevraagde bijdrage provincies: totaalbedrag incl reeds toegezegd ①+②		**0,9**	**2,1**	**3,6**	**4,0**	**3,2**

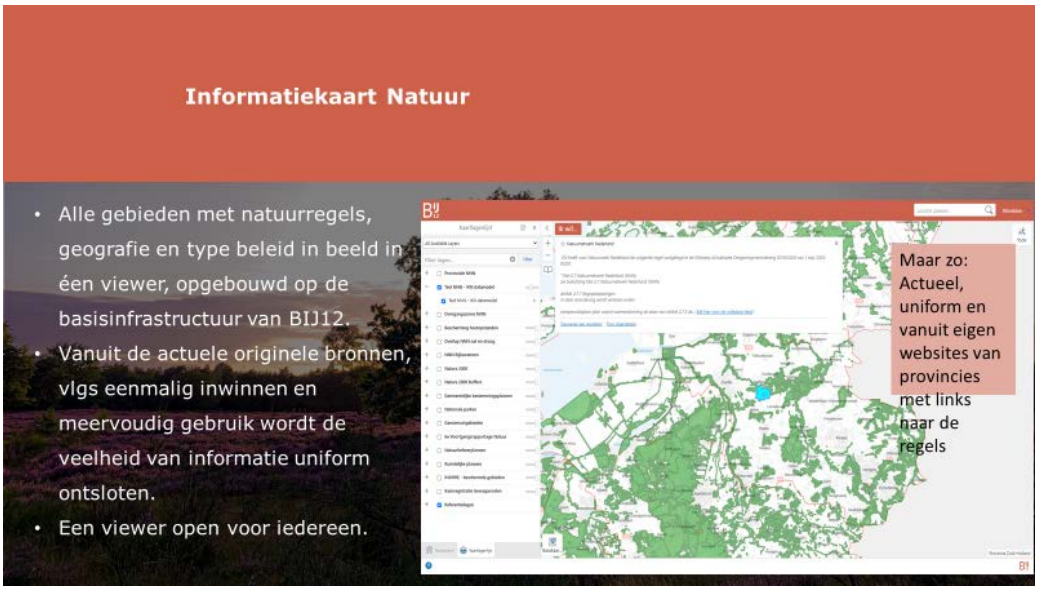
*) extra boven op de huidige structurele bijdrage van € 500.000 die is opgenomen in de reeds toegezegde bedragen in blauw.

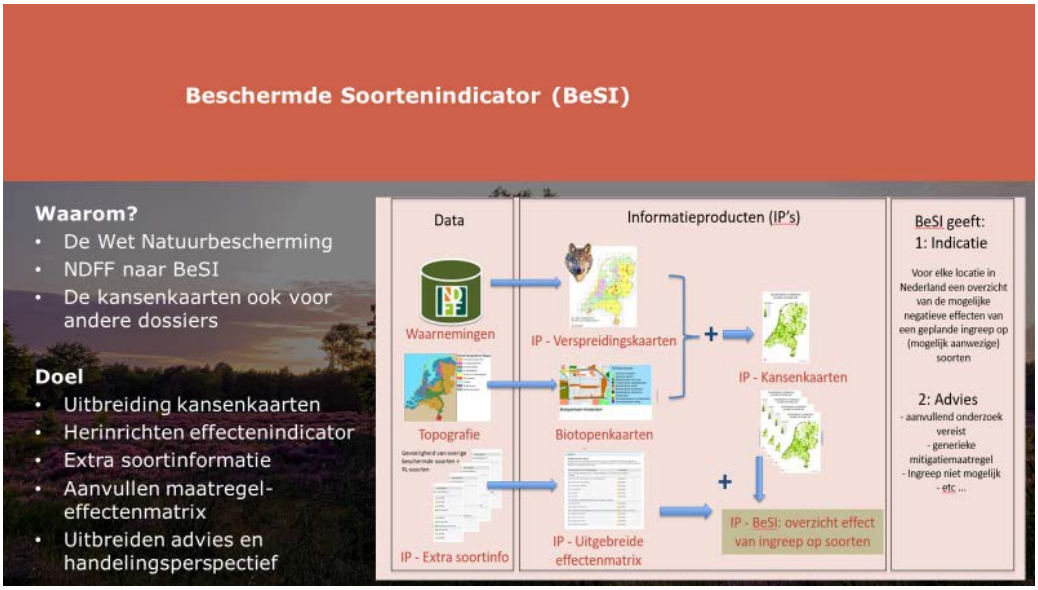
2.2.4 Interprovinciaal Wolvenplan

De implementatie van het wolvenmeldpunt zal in 2023 afgerond worden met een nieuwe informatievoorziening waarmee alle betrokken partijen gegevens kunnen uitwisselen. Als gevolg van de snelle opmars van de wolf in Nederland en de maatschappelijke aandacht die daarmee gepaard gaat, besteedt BIJ12 meer capaciteit aan de wolf dan begroot. Naar aanleiding van de vaststelling van het geactualiseerde Wolvenplan zullen de financiële gevolgen hiervan in de begroting 2023 worden opgenomen. Om hieraan te kunnen voldoen is een stelpost opgenomen van € 250.000. Dit bedrag wordt gecorrigeerd in de Voorjaarsnota 2023 op basis van het besluit van het bestuur over het Wolvenplan en de aanvullende taken voor BIJ12. Zie ook par 1.4.

2.2.5 Beheer informatieproducten natuur (DSO)

In 2022 heeft het bestuur een besluit genomen over de ontwikkeling en het beheer van de informatieproducten voor natuur. De Informatiekaart Natuur wordt gebouwd in het kader van de Omgevingswet om aan te sluiten op het Digitale Stelsel. Deze voorziening wordt in 2022 opgeleverd. Op deze kaart zijn alle beleidsregels voor het natuurbeleid in Nederland verwerkt. Om de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten te checken bij vergunningsaanvragen en de aanvragers daarbij handelingsperspectief te geven, wordt het Beslisinstrument SoortInformatie Natuur ontwikkeld. Ook deze voorziening wordt in 2022 opgeleverd.
Conform het besluit van het bestuur is € 854.830 opgenomen in de begroting 2023.

2.2.6 *Lange termijndoelstellingen voor Natuurinformatie 2023-2026*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2026 bereikt?
Monitoring natuurkwaliteit en natuurbeleid	De benodigde informatie voor door provincies en Rijk afgesproken rapportages over ontwikkeling en beheer van de natuur in het kader van het Natuurpact, in de Aanpak stikstof en Natura 2000, Uitvoeringsprogramma Natuur, Nationaal Programma Landelijk Gebied en informatie voor specifieke (wettelijke) taken is: beschikbaar voor meervoudig gebruik gebaseerd op gestandaardiseerde gegevensinwinning en -verwerking
Informatievoorziening Natuur	De benodigde informatie-infrastructuur (processen, procedures, ketenorganisatie, informatievoorzieningen): voldoet aan de wensen voor beleids- en monitoringsinformatie wordt effectief en efficiënt beheerd

NDFF	De transitie van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) naar een platform voor open data over biodiversiteit is geïmplementeerd.

2.2.7 *Wat willen we bereiken in 2023 voor Natuurbeheer?*

BIJ12 ondersteunt de provincies bij de uitvoering en verbetering van het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL), het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) en andere regelingen voor beheer en ontwikkeling van natuur en biodiversiteit. Provincies zetten deze regelingen in voor bestaande natuur, maar ook voor nieuwe opgaven in het kader van de transitie natuur en stikstof en de transitie energie en klimaat. BIJ12 ondersteunt en faciliteert de provincies met een stabiel en kosteneffectief stelsel met een effectief aanvraagproces. Jaarlijkse actualisatie van normkosten, rapportages en informatievoorziening zijn hier onderdeel van.

Ondersteuning van provincies met deze instrumenten vraagt meer capaciteit dan waarop het team natuurbeheer nu berekend is. Dit jaarplan en begroting houdt daarom rekening met uitbreiding van het team op het gebied van inhoudelijke en juridische capaciteit. Zie ook hoofdstuk 1.

2.2.8 Subsidiestelsel Natuur en Landschap

Het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) en de Catalogus Groenblauwe diensten (CGBD) zijn belangrijke instrumenten van de provincies voor realisatie van natuurdoelen. Onderhoud en verbreding van toepassing van het stelsel vragen in 2023 meer capaciteit dan waarvoor het team natuurbeheer destijds is ingericht. In 2023 en 2024 komen een aantal ontwikkelingen rond deze instrumenten samen, zoals de afronding van de 5-jaarlijkse evaluatie van het SNL-onderdeel standaardkostprijs systematiek, de verkenning naar de werking van het stelsel en advies over mogelijke aanpassingen in het stelsel, de implementatie van het nieuwe Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer en de toenemende vragen over toepassing van SNL en CGBD in de (nieuwe) opgaven van provincies op het gebied van de transitie natuur en stikstof en de transitie klimaat en energie. Ook wordt in 2023 onderzocht of het wenselijk is een modelregeling voor grondverwerving door BIJ12 te laten ondersteunen. Om provincies voldoende te kunnen ondersteunen met deze instrumenten is aanvullende inhoudelijke en juridische inzet nodig. Zie ook 1.4.

De informatievoorziening voor de subsidiestromen via natuurcollectieven wordt bij voorkeur in 2022 overgedragen aan Natuurcollectieven Nederland. In deze begroting houden we er echter rekening mee dat dit in 2023 nog niet leidt tot een vermindering van kosten.

2.2.9 Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) / Nationaal Strategisch Plan (NSP)

De implementatie van het Nationaal Strategisch Plan (NSP) in het kader van het nieuwe Gemeenschappelijk LandbouwBeleid (GLB) is in 2022 met grote voortvarendheid opgepakt waarbij nog niet alle randvoorwaarden vaststonden. Wij houden er rekening mee dat in 2023 verschillende implementatievraagstukken nog veel aandacht zullen vergen. Eén daarvan is de relatie met de implementatie van Plan Grutto, waarvoor we in 2022 en in 2023 de projectleiding verzorgen met een financiële bijdrage van LNV.

2.2.10 OBN Natuurkennis

De samenwerking met de Vereniging van Bos-en natuurbeheerders voor de aansturing van het onderzoeksprogramma ‘OBN natuurkennis’ (Kennisnetwerk Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit) wordt voortgezet. Een belangrijke taak van BIJ12 is het aanbesteden van de door het kennisnetwerk geprioriteerde onderzoekvragen. In 2023 zetten we opnieuw in op Europese aanbestedingen met een onderhandelingsproces om de beste invulling van onderzoek voor het beschikbare budget te vinden. Ook de aanvullende middelen van LNV voor OBN-onderzoek in het kader van Programma Natuur worden op die manier ingezet.

2.2.11 *Lange termijndoelstellingen voor Natuurbeheer 2023-2026*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2026 bereikt?
Landelijke coördinatie Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) en Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb)	Het SNL en ANLb en andere regelingen voor beheer en ontwikkeling van natuur en biodiversiteit: functioneren conform de vastgestelde eisen van de opdrachtgevers worden ondersteund door doeltreffende gegevensrapportages en informatievoorzieningen
Ondersteuning vernieuwing natuursubsidies en Natura 2000-beheerplannen	Het SNL-stelsel is toekomstbestendig. Nieuwe afspraken over vergoeding voor natuurbeheer in het kader van Uitvoeringsprogramma Natuur zijn geïmplementeerd. Nieuwe afspraken over agrarisch natuurbeheer in het kader van het GBL / NSP zijn geïmplementeerd.
Onderzoeksprogramma Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit (OBN)	Onderzoeksprogrammering en -communicatie OBN sluiten aan bij prioriteiten in de kennisbehoefte van provincies en natuurbeheerders. OBN onderzoek versterkt de inzet van middelen voor natuurherstel in het kader van Uitvoeringsprogramma Natuur.

2.2.12 *Wat mag het kosten: begroting 2023*

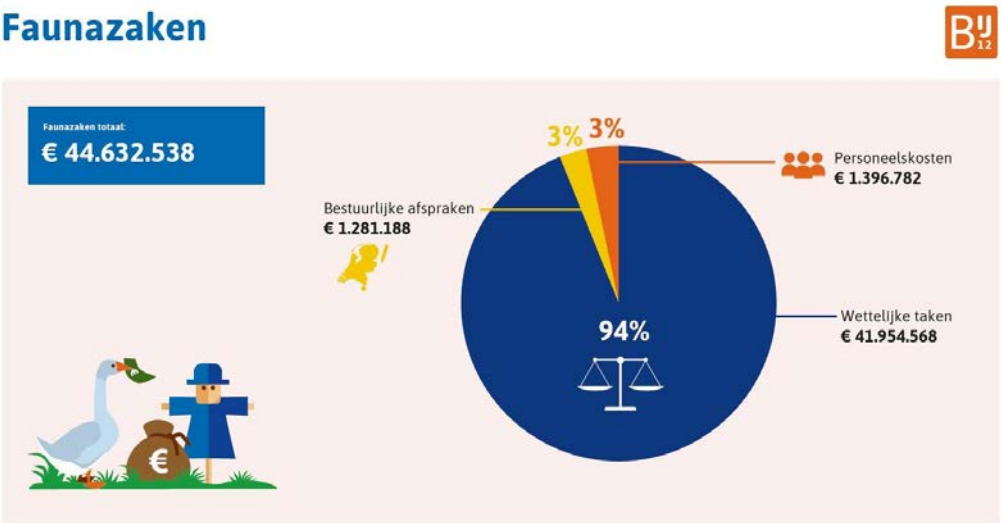
Lasten	€
Personele kosten	3.705.987
Uitvoeringskosten natuurinformatie	3.277.992
Uitvoeringskosten natuurbeheer	2.434.972
Uitvoeringskosten NDFF	3.120.000
Totaal Natuurinformatie en Natuurbeheer	12.538.951

2.2.13 *Toelichting op de begroting 2023*

Ten opzichte van 2022 zijn de volgende wijzigingen opgenomen in deze begroting:

- Extra middelen voor de extra capaciteit voor de ondersteuning van uitvoeringsinstrumenten voor de opgaven in het landelijk gebied, waaronder het Subsidiestelsel Natuur en Landschap en Agrarisch Natuur- en landschapsbeheer. Hiervoor wordt € 205.000 toegevoegd aan de personele kosten.
- Voor de monitoring van wolven en de uitvoering van het door het IPO-bestuur vast te stellen wolvenplan wordt een stelpost van € 250.000 opgenomen. Deze zal nader uitgewerkt worden in het kader van de voorjaarsnota 2023.

2.3 Faunazaken

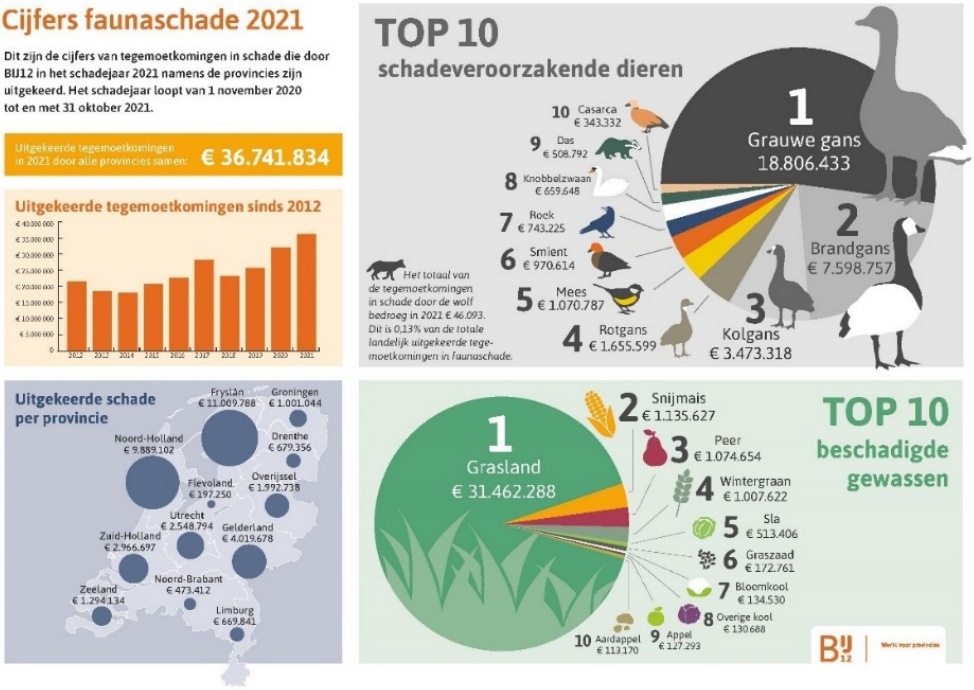

De unit Faunazaken handelt in mandaat van de 12 GS'en de aanvragen voor een tegemoetkoming in de Faunaschade af. De begroting van Faunazaken betreft de kosten van de tegemoetkoming (inclusief de taxatiekosten). Gelet op het faunaschadebeleid van de provincies heeft deze begrotingspost het karakter van een open-eind-regeling. Voor de uitvoering van de regeling zijn naast personeelskosten uitvoeringskosten opgenomen. Een deel van deze uitvoeringskosten wordt ingezet voor de uitvoeringen van de door provincies vastgestelde onderzoeksagenda.

2.3.1 *Wat willen we bereiken in 2023?*

BIJ12 ontzorgt de provincies bij het afhandelen van faunaschades (tegemoetkomingsaanvragen faunaschade, dassenovereenkomsten, edelherten- en ganzenregeling en wolvenschade). Dit betreft een van de wettelijke regelingen die BIJ12 in mandaat van provincies afhandelt. Ter ondersteuning van deze processen is de applicatie MijnFaunazaken ontwikkeld. De doorontwikkeling van deze applicatie wordt in 2023 voortgezet.

De opdracht aan taxatiebureaus inclusief digitalisering, levert gedetailleerdere schadecijfers op. Aanvullend hierop startte in 2020 een tweejarig onderzoek naar de taxatiemethodiek van gras om op basis hiervan de schadebepalingen te verbeteren. In 2022 worden de resultaten hiervan opgeleverd. De verwachting is dat dit leidt tot gewijzigde richtlijnen en protocollen voor taxaties voor 2023. Deze zullen worden meegenomen bij de nieuwe aanbesteding voor taxatiebureaus die in 2023 in de markt wordt gezet.

In 2020 breidde BIJ12 de advisering aan de provincies en faunabeheereenheden verder uit en laat deze nu beter aansluiten op hun behoeften. De wens van provincies is dat BIJ12 zich hiermee verder ontwikkelt tot het kennis- en expertisecentrum op het gebied van faunaschade. Het faunabeheer en faunabeleid wordt complexer en meer juridisch van aard. Besluiten en ontheffingen worden steeds vaker aangevochten. Versnippering van juridische capaciteit en expertise over de twaalf provincies en faunabeheereenheden maakt de onderbouwing van beleid en besluiten extra kwetsbaar. Met name hierdoor is de wens vanuit de BACVP naar voren gekomen om hier provinciaal (meer) collectief in op te trekken en de afstemming tussen provincies te verbeteren. Op basis hiervan wordt in 2023 rekening gehouden met extra capaciteit en inzet op dit vlak. Zie par 1.4.

2.3.2 *Lange termijndoelstellingen 2023-2026*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2026 bereikt?
Uitvoering	(Kosten)efficiënte afhandeling van faunaschades
Onderzoek	Kwalitatief hoogwaardig onderzoek naar uitvoering faunaschadebeleid en -beheer in Nederland conform de onderzoeksagenda BIJ12-Faunazaken
Advisering en voorlichting	Landelijke expertise faunaschadebeleid. BIJ12 voorziet provincies van inhoudelijk en juridisch advies en voorlichting, mede op basis van de uitgevoerde onderzoeken en faunaschadebeleid, over het voorkomen, bestrijden en betalen van faunaschade.

2.3.3 *Wat mag het kosten: begroting 2023*

Lasten	€
Personele kosten	1.396.782
Uitvoeringskosten	1.281.188
Open-eind-regeling afhandelen faunaschades	41.954.568
Totaal Faunazaken	44.632.538

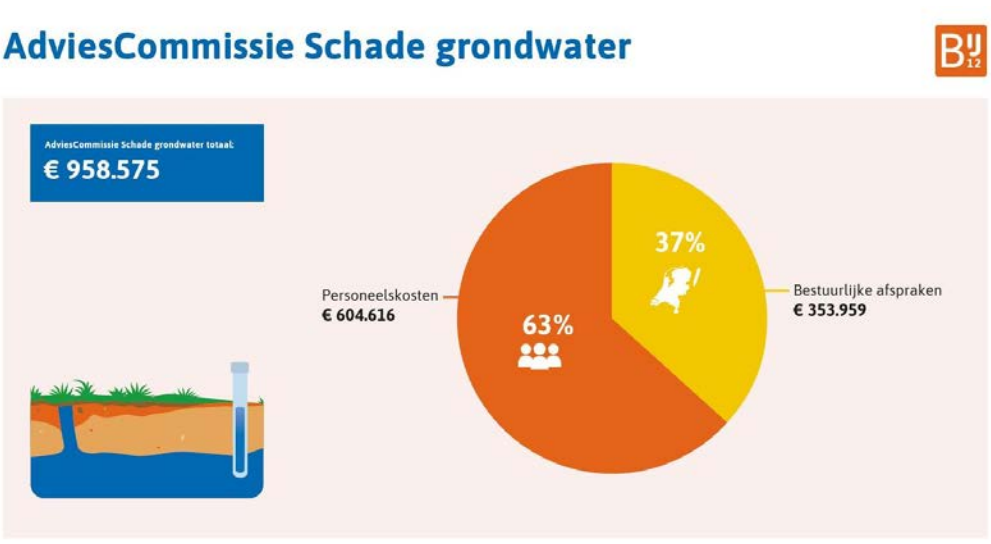
2.3.4 *Toelichting op de begroting 2023*

Van de genoemde uitvoeringskosten heeft € 510.000 betrekking op de onderzoeksagenda BIJ12-Faunazaken. In opdracht van provincies wordt dit bedrag besteed aan onderzoeken in kader van faunabeleid. De overige uitvoeringskosten hebben betrekking op de kosten om de tegemoetkoming in de faunaschade te faciliteren.

De raming van de open-eind-regeling afhandelen faunaschade is aangepast. De raming bestaat uit de vergoedingen die grondgebruikers krijgen op basis van het provinciale faunaschadebeleid (tegemoetkomingen faunaschade, edelherten- en ganzenregeling en dassenovereenkomsten). Ook vallen de taxatiekosten, om de hoogte van de faunaschade vast te stellen, onder deze post. De kosten zijn o.a. afhankelijk van het faunaschadebeleid, het aantal aanvragen, het aantal schadeveroorzakende dieren, de hoogte van de schade en de gewasprijs.
De begroting 2023 wordt op basis van de huidige inzichten en de raming van de open-eind-regeling geactualiseerd. Hierbij is gebruik gemaakt van de tegemoetkomingen van 2021 zoals opgenomen in de Kaderbrief 2023. Hierbij is rekening gehouden met de aanvragen die reeds zijn ontvangen in 2022. Op basis van de stijging van de aanvragen in Zuid-Holland met 40% in 2022 is de begroting voor 2023 voor deze provincie nog verhoogd ten opzichte van de kaderbrief.
Voor vaststelling van de definitieve begroting is het actuele beeld van het aantal aanvragen en de droge stof prijs voor gras, die dit voorjaar bekend zijn, verwerkt in de definitieve raming voor de komende jaren. Het in de kaderbrief geschatte bedrag voor 2023 van € 41 miljoen is voor de begroting 2023 definitief vastgesteld op € 42 miljoen. Zie par 1.4.

Voor versterking van de juridische capaciteit is € 205.000 nodig. De middelen die vrijkomen door het niet continueren van de MARF, € 50.000, worden ingezet voor de juridische versterking van BIJ12. Het bedrag van € 155.000 is opgenomen in de begroting 2023. Zie par 1.4.

2.4 AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG)

BIJ12 biedt secretariële en inhoudelijke ondersteuning aan de door de gezamenlijke provincies ingestelde AdviesCommissie Schade Grondwater. De commissie adviseert GS over verzoeken voor schadevergoeding veroorzaakt door grondwaterinfiltratie of –onttrekking. BIJ12 zorgt inhoudelijke adviezen en begeleidt daarbij de afstemming met de betrokkenen.
In de uitvoeringskosten zijn de algemene secretariële kosten voor de commissie en de inzet van specialisten voor het onderzoeken schades opgenomen.

2.4.1 *Wat willen we bereiken in 2023?*

In 2022 is door de extra capaciteit en het feit dat het aantal aanvragen niet steeg meer rust gekomen. Met de continuering van de tijdelijke inhuur is het secretariaat van de ACSG minder kwetsbaar is en heeft zij meer slagkracht om tegemoet te komen aan de maatschappelijk wenselijke proceduretermijnen.
In 2022 zijn voor het eerst verzoeken tot onderzoek ingediend door particulieren met schade aan hun tuin. Tuinen zijn onroerend goed en dienen volgens de Waterwet dan ook van advies te worden voorzien. De ACSG bekijkt dit jaar op welke wijze deze verzoeken op pragmatische (zonder veel kosten maar gedegen) wijze kunnen worden opgepakt.

Verder worden processen - waar mogelijk en in samenspraak met de commissie - ingekort. Hierbij komt extra aandacht voor de kleine schade waarvan de kosten die moeten worden gemaakt voor onderzoek niet opwegen tegen het totaalbedrag aan schade. Daarnaast is in 2022 een onderzoek uitgevoerd voor een nieuwe karteringssystematiek voor de landbouwprojecten. De nieuwe systematiek moet leiden tot een werkwijze die zorgt voor een vereenvoudiging (en dus besparing in tijd en kosten) op de karteringskosten in de toekomst. De besparing is naar verwachting in 2023 op projecten terug te zien.

Ook wordt in het kader van verwachtingsmanagement helder gecommuniceerd over de doorlooptijden en hoe het proces vanaf een verzoek door GS tot en met het advies aan externe betrokkenen in elkaar zit. Het thema droogteschade mag zich in toenemende mate verheugen in politiek/bestuurlijke belangstelling. Van het secretariaat wordt extra inspanning gevraagd voor een open en transparante en klantgerichte communicatie.

2.4.2 *Lange termijndoelstellingen 2023-2026*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2026 bereikt?
Advisering	Kwalitatief hoogwaardige adviezen over schade door grondwater infiltratie of –onttrekking opleveren binnen een maatschappelijk wenselijke termijn
Ondersteuning	Voorziet de AdviesCommissie Schade Grondwater van professionele secretariële en inhoudelijke ondersteuning.

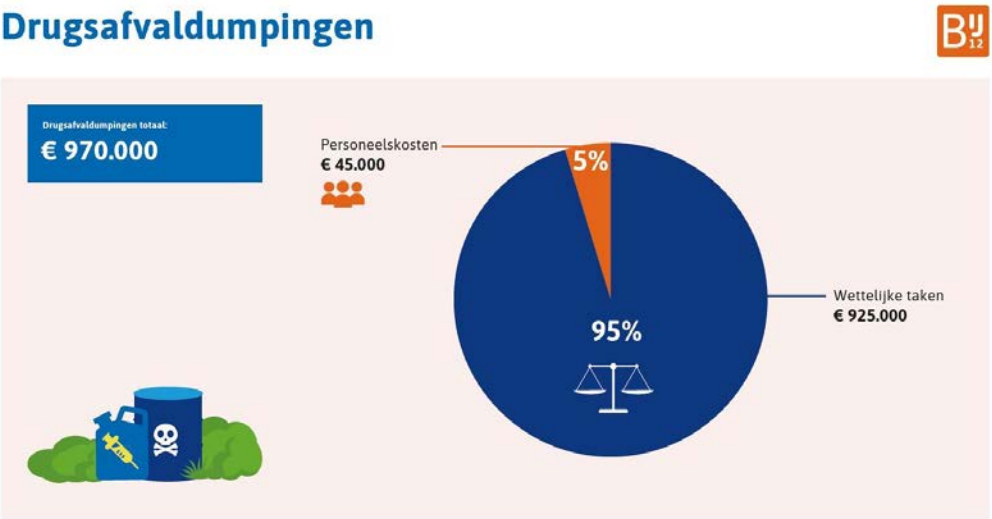
2.4.3 *Wat mag het kosten: begroting 2023*

Lasten	€
Personele kosten	604.616
Uitvoeringskosten	353.959
Totaal ACSG	958.574

2.4.4 *Toelichting op de begroting 2023*

De begroting bevat zowel de personele- als uitvoeringskosten ten behoeve van de schadeadviezen aan de provincies. De personele kosten zijn gebaseerd op 4 fte vanuit het formatieplan. In de uitvoeringskosten zijn de algemene secretariële kosten ter ondersteuning van de onafhankelijke commissieleden opgenomen. Daarnaast zijn kosten voor inhuur opgenomen in de uitvoeringskosten. In het meerjarenperspectief zijn de kosten voor de extra inhuur vooralsnog geraamd tot en met 2024. De kosten voor de afzonderlijke projecten worden bij de afrekening op basis van daadwerkelijke kosten toegekend aan de desbetreffende projecten/provincies en zijn afhankelijk van de door de GS'en ingediende verzoeken.

2.5 Drugsafvaldumpingen

Voor de drugsafvaldumpingen zorgt BIJ12 in mandaat van de 12 GS'en voor de uitvoering van subsidieverlening voor het opruimen van drugsafval. Van de begroting heeft €925.000 betrekking op de verleende subsidie. De overige € 45.000 zijn personeelskosten om de wettelijke regeling uit te voeren.

2.5.1 *Wat willen we bereiken in 2023?*

De minister van Justitie en Veiligheid heeft voor de periode 2019 tot en met 2024 aan de provincies een structurele rijksbijdrage van € 1 miljoen per jaar toegezegd voor de compensatie van de primaire kosten die overheden en particulieren/terreinbeheerders maken voor het opruimen van gedumpt drugsafval. Op basis van een modelregeling hebben alle provincies een subsidieregeling vastgesteld en BIJ12 gemandateerd deze regeling voor al de 12 provincies met ingang van 2021 uit te voeren.

Op basis van de evaluatie die nu plaatsvindt wordt provinciaal gekeken op welke wijze de uitvoering van de regeling verbeterd kan worden. De bevindingen hiervan worden meegenomen in 2023.

2.5.2 *Lange termijndoelstellingen 2023-2026*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2026 bereikt?
Uitvoering	(Kosten)efficiënte afhandeling van subsidieaanvragen
Organisatie	Professionele organisatie voor de uitvoering van de subsidieregeling

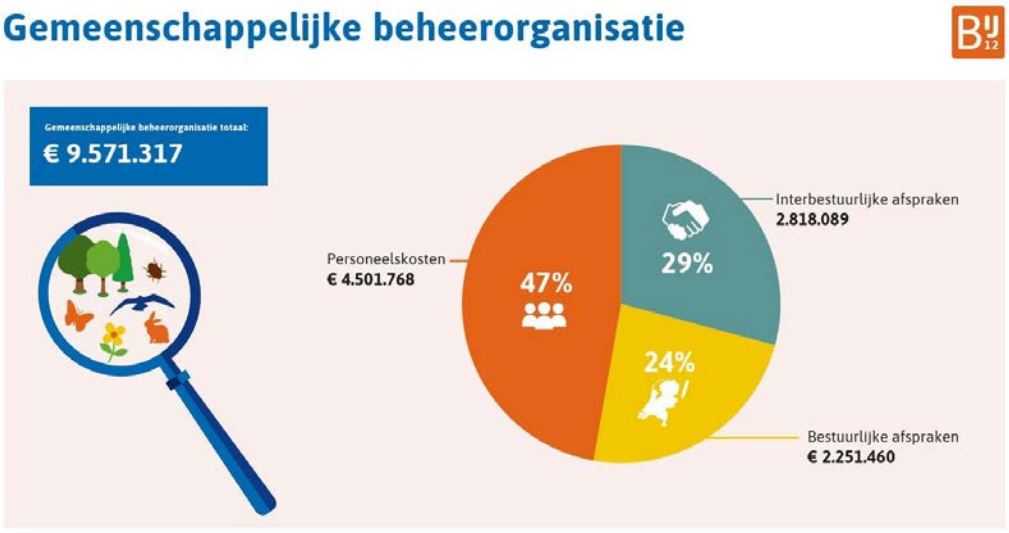
2.5.3 *Wat mag het kosten: begroting 2023*

Lasten	€
Personele kosten	45.000
Uit te keren subsidies	925.000
Totaal Drugsafvaldumpingen	970.000

2.5.4 *Toelichting op de begroting 2023*

De begroting voor 2023 is ongewijzigd ten opzichte van 2022. Aangezien het om een vaste rijksbijdrage van € 1 miljoen gaat, is het bedrag niet geïndexeerd. De kosten voor de ondersteuning van de uitvoering van de regeling voor BIJ12 (€ 30.000) zijn vanaf 2022 structureel bij bedrijfsvoering opgenomen.

2.6 Gemeenschappelijke beheer organisatie (GBO)

De unit GBO beheert informatiesystemen voor provincies, enerzijds voortkomende uit interbestuurlijke afspraken, anderzijds voortkomende uit bestuurlijke afspraken. Een voorbeeld van een interbestuurlijke afspraak is die voor de Risicokaart, waar er met onder ander het ministerie van I&W afspraken zijn gemaakt, waar GBO op verschillende manieren uitvoering aan geeft. Een voorbeeld van een bestuurlijke afspraak is bijvoorbeeld het beheer namens de 12 provincies van het Landelijk Zwemwater Register (LZR).

2.6.1 *Wat willen we bereiken in 2023?*

Bij GBO-provincies staat beheer van door provincies (gezamenlijk) gebruikte informatiesystemen centraal. Vanuit kennis en expertise op het gebied van ketenapplicaties vervult de unit ook een adviserende rol binnen IT-projecten om de overgang van project- naar beheerfase zo vloeiend mogelijk te laten verlopen. BIJ12 denkt mee met provincies over landelijke ontwikkelingen en deelt haar kennis en ervaringen over beheer en applicaties.
Voor alle applicaties worden specifieke onderliggende informatievoorzieningen ingezet, de zogenoemde basiscomponenten. Deze worden niet alleen ingezet voor provinciale informatiesystemen; provincies kunnen ook individueel gebruik maken van deze componenten. BIJ12 zorgt voor verbindingen tussen provincies, zodat zij wederzijds voordeel kunnen hebben van elkaars ontwikkelingen.

2.6.2 *Organisatieontwikkeling*

De belangrijkste opdracht van GBO is het beheer van landelijke informatiesystemen van provincies. GBO heeft daarbij ook een adviserende rol voor provincies en andere overheden bij vraagstukken op het gebied van informatievoorziening en datamanagement, zoals het zwemwaterportaal en -register Zwemwater.nl en de Risicokaart, een keteninformatiesysteem waar risico's voor de eigen leefomgeving worden bijgehouden en getoond.

Als gevolg van de opgaven van de provincies voor de transities in het landelijk gebied is er groeiende behoefte aan het borgen en verzamelen van kwalitatieve data, en daarbij de creatie van specifieke informatieproducten. Om aan deze vraag te kunnen voldoen en om informatieveiligheid structureel goed te borgen binnen BIJ12, vindt een heroriëntatie op de organisatie van GBO plaats.
Deze ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor hoe GBO wordt georganiseerd. Er wordt daarbij een algehele noodzaak gevoeld om beheer en ontwikkeling samen te brengen en datamanagement te versterken. In 2022 zijn daarom twee pilottrajecten Agile werken gestart. Tegelijkertijd vindt een verkenning plaats naar een vereenvoudiging van de financiering van de applicaties en daarvoor benodigde

onderliggende informatievoorzieningen (basiscomponenten). Deze wordt samen met een verkenning naar een vereenvoudiging van de verdeelsleutels uitgewerkt. Een voorstel hierover wordt na de zomer 2022 ingebracht in het bestuur. Een besluit hierover zal naar verwachting pas doorwerken in de begroting 2024, indien mogelijk via de Voorjaarsnota 2023.

2.6.3 Beheer raamcontract Microsoft

Het IPO sloot voor alle provincies in 2021 een raamcontract af met Microsoft. Alle provincies kunnen zo tegen gunstige juridische en commerciële voorwaarden gebruik maken van Microsoftdiensten, zoals Office365. Provincies realiseren een besparing op licentiekosten zodra zij aansluiten op het raamcontract. In 2021 is besloten dat BIJ12 het beheer van dit contract in 2022 uitbesteedt aan SSC-Ons. Op basis van een evaluatie wordt na de zomer 2022 een voorstel uitgewerkt en aan het bestuur voorgelegd voor het structurele beheer van dit contract, zie par 1.4. Vooralsnog wordt deze taak ondergebracht bij GBO.

2.6.4 Informatieveiligheid: BIO

In 2023 moeten alle provincies en IPO voldoen aan de eisen en richtlijnen conform de NEN-ISO 27001 en de Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO). In 2022 heeft BIJ12 samen met de provincies, in het bijzonder Gelderland en Noord-Brabant, de processen voor het grootste deel in orde gebracht om op tijd te kunnen voldoen aan de eisen en richtlijnen. Dit proces wordt voortgezet in 2023.

2.6.5 Ontwikkeling applicaties: rationalisatie

Medio 2022 zijn de applicaties die bij GBO in beheer zijn succesvol overgezet naar een nieuw platform bij de technisch beheerder Atos. Dit platform is vormgegeven conform richtlijnen zoals geschetst in de Europese aanbesteding en is nodig om de applicaties die in beheer zijn dusdanig her- of nieuw te bouwen, zodat ze voldoen aan de eisen voor informatieveiligheid. We noemen dit rationalisatie.
In de Kaderbrief 2023 is hiervoor een stelpost van € 1,2 miljoen opgenomen. In 2022 zijn de applicaties die bij Atos in beheer zijn overgezet naar het nieuwe cloudbased platform dat voldoet aan alle (security)eisen. Dit is de eerste vereiste stap voor rationalisatie.
Ook de applicaties zelf moeten aan deze eisen gaan voldoen. Per applicatie wordt de komende jaren een businesscase uitgewerkt en voorgelegd aan het IPO-bestuur. De verwachting is dat het bedrag van € 1,2 miljoen ook in 2024 nodig zal zijn. Dit is afhankelijk van het rationalisatieplan en zal in 2023 verder duidelijk worden.
In 2022 wordt een rationalisatieplan uitgewerkt. Op basis hiervan zullen, in overleg met de direct betrokkenen bij de provincies, voorstellen voor mogelijke nieuwbouw of herbouw - inclusief de specificaties, requirements en de kosten hiervan per applicatie, de komende 2-3 jaar worden uitgewerkt.

2.6.6 Formdesk

Formdesk maakt deel uit van de basisinfrastructuur; het component levert de functionaliteit voor het maken van online formulieren. Deze functionaliteit wordt gebruikt voor meerdere applicaties (o.a. SNL, Archeodepot), wordt intern gebruikt door BIJ12 en levert losse formulieren voor de provincies. Het functioneel beheer van Formdesk was tot 2022 belegd bij de provincie Noord-Brabant. Medio 2022 heeft BIJ12 dit beheer overgenomen. Wanneer in 2023 blijkt dat hiervoor onvoldoende budget beschikbaar is, wordt dit in de voorjaarsnota gecorrigeerd.

2.6.7 Easybus

ESB (Enterprise service bus) maakt deel uit van de basisinfrastructuur; het component laat ICT-systemen met elkaar communiceren. In 2022 is vanwege een aflopend contract een aanbesteding gestart. Wanneer in 2023 blijkt dat hiervoor onvoldoende budget beschikbaar is, wordt dit in de voorjaarsnota gecorrigeerd.

2.6.8 Landelijke database overstromingsgegevens (LDO)

LDO voorziet de overstromingsrisicokaarten van gegevens. De voorbereiding van de aanbesteding van LDO is reeds in 2022 gestart vanwege een aflopend contract.

Wanneer in 2023 blijkt dat hiervoor onvoldoende budget beschikbaar is, wordt dit in de voorjaarsnota gecorrigeerd.

2.6.9 Beheer informatieproducten Externe Veiligheid, Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

In opdracht van het IPO-bestuur heeft BIJ12 in 2022 een regierol gekregen voor het tijdelijk beheer van de informatieproducten Externe Veiligheid (EV). In 2022 wordt onderzoek gedaan naar de wijze waarop de informatieproducten voor Externe Veiligheid het beste ingericht kan worden. Uiterlijk eind 2022 wordt een voorstel voorgelegd aan het bestuur over de ontwikkeling en beheer van deze voorzieningen. Zoals gemeld in de Kaderbrief wordt hiervoor een bedrag van € 656.000 opgenomen in de begroting van 2023. Dit bedrag wordt in de Voorjaarsnota 2023 gecorrigeerd, afhankelijk van het besluit van het IPO-bestuur.

2.6.10 *Lange termijndoelstellingen 2023-2026*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2026 bereikt?
Efficiënt beheer	BIJ12 is de preferred supplier voor het beheer van generieke applicaties en infrastructuur voor provincies. Gegarandeerde dienstverlening tegen efficiënte kosten door optimale en schaalbare inzet van mensen en herbruikbare middelen
Kwaliteit dienstverlening van de in beheer genomen applicaties	Er is sprake van een continu verbeterproces van de dienstverlening op basis van een met de provincies afgestemde PDCA-cyclus
Goed werkende systemen en informatie	De applicaties zijn up to date op het gebied van techniek en security en worden regulier getest en gemonitord. Ondersteunende processen zijn ingericht en worden beheerd en geactualiseerd (lifecyclemanagement, logisch en technisch cmdb, inbeheername nieuwe projecten, etc.)
Uniforme werkwijze en regelingen	Basis voor (door)ontwikkeling zijn overheidsbrede architectuurprincipes Te ontwikkelen en/of in beheer te nemen applicaties zijn in lijn met de vastgestelde architectuurprincipes en maken gebruik van de vastgestelde basisinfrastructuur die BIJ12 beheert. Scrum/agile als methodiek is geïmplementeerd om de dienstverlening continu te verbeteren Processen zijn op orde en worden nageleefd waarbij voldaan wordt aan de BIO en de ISO kwaliteitsstandaarden: ISO20000/27001

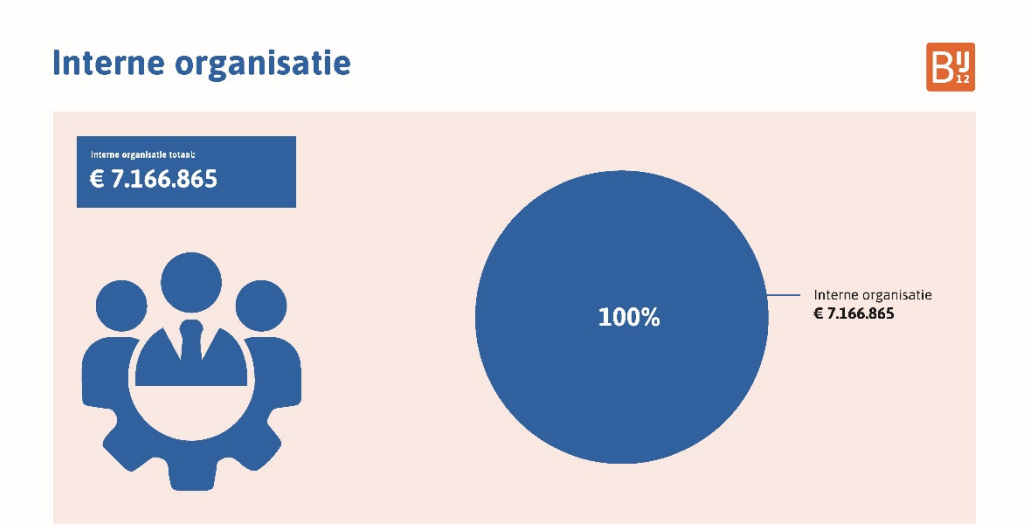
2.6.11 *Wat mag het kosten: begroting 2023*

Lasten	€
Personele kosten	4.501.768
Uitvoeringskosten	5.069.549
Totaal GBO-provincies	9.571.317

2.6.12 *Toelichting op de begroting 2023*

De begroting 2023 kent geen substantiële wijzigingen t.o.v. 2022 met uitzondering van de stelpost voor de rationalisatie. Afhankelijk van de voorstellen en de businesscases voor de her-, nieuwbouw of afbouw van applicaties zal het dit bedrag worden gecorrigeerd in de Voorjaarsnota 2023.
56% van de Uitvoeringskosten bestaan uit kosten voortkomend uit Interbestuurlijke afspraken, 44% van de uitvoeringskosten komen voort uit bestuurlijke afspraken.

2.7 Interne organisatie

De interne organisatie ondersteunt de inhoudelijke units bij de uitvoering van hun opgaven en verzorgt alle dienstverlening met betrekking tot het vergadercentrum van BIJ12. De interne organisatie bestaat uit de directie en de unit bedrijfsvoering. Deze unit is verantwoordelijk voor de uitvoering van de ondersteunende taken zoals o.a. HR, financiën, communicatie, inkoop en facilitaire zaken. De kosten op de begroting van de interne organisatie bestaan uit kosten voor Personeel (€ 4.500k, 62,8% (dit is incl. extra effect cao van 660k)), Overige personeelskosten (€ 625k, 8,7%), Huisvesting, inclusief vergadercentrum (€ 824k, 11,5%), Kantoorautomatisering (€ 867k, 12,1%) en Overige kosten (€ 350k, 4,9%).

2.7.1 *Wat willen we bereiken in 2023?*

In 2022 heeft heroriëntatie op de organisatie en positionering van Bedrijfsvoering binnen de IPO-vereniging plaatsgevonden. Het vormen van één bedrijfsvoering voor de hele vereniging zal in 2023 leiden tot verdere professionalisering, verminderen van de kwetsbaarheid en tot betere ondersteuning van de organisatieonderdelen van de IPO-vereniging. Hiervoor is een uitbreiding en/of verzwaring van enkele functies zoals communicatie, HR, contractbeheer, financiën, facilitair en inkoop nodig. Om de dienstverlening kwalitatief op het juiste niveau te brengen en te houden, is structurele personele formatie nodig. In 2023 wordt de formatie en positionering van Bedrijfsvoering versterkt.

In 2022 zijn de uitgangspunten voor in company trainingen vastgesteld. De serie company trainingen die in 2021 is gestart en in 2022 is gevolgd, past binnen de uitgangspunten en wordt in 2023 doorgezet. Tevens zal in 2023 worden onderzocht of, en zo ja welke, nieuwe in company trainingen aangeboden moeten worden. In 2022 is na 2 jaar weer gestart met het opstellen van Insights profielen voor de medewerkers en het houden van teamsessies, passend binnen de regels van de AVG. Dit zal in 2023 worden gecontinueerd.

In 2021 is gestart met de implementatie van de eerstelijns helpdesk, het BIJ12 loket. In 2022 is de implementatie van het BIJ12 loket technisch afgerond en zijn de inhoudelijke thema's uitgebreid. In 2023 zal het BIJ12 loket nog breder worden ingezet.

2.7.2 *Lange termijndoelstellingen 2023-2026*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2026 bereikt?
Communicatie	De output van BIJ12 is bekend bij haar partners

Financiën	Provincies hebben adequaat inzicht in de financiële voortgang BIJ12
Vergadercentrum	Professioneel en klantvriendelijk vergadercentrum voor provincies en BIJ12
Personeel	Medewerkers BIJ12 werken resultaatgericht
ICT/Kantoorautomatisering	Goed werkende systemen en informatie: de ICT-voorziening van BIJ12 is ingericht op plaats- en tijdonafhankelijk werken, is flexibel op afstand en is marktconform

2.7.3 *Toelichting op de begroting 2023*

Lasten	€
Personele kosten	5.125.148
Huisvesting en ICT	1.691.685
Communicatie en publicaties	65.239
Overige kosten	284.599
Totaal Interne organisatie	7.166.865

2.7.4 *Toelichting op de begroting 2023*

De begroting bevat de personele kosten, huisvesting en ICT, communicatie en publicaties en overige kosten. De personele kosten zijn gebaseerd op het formatieplan en de benodigde uitbreiding voor de versterking van Bedrijfsvoering. De totale begroting 2023 voor de Interne Organisatie neemt toe ten opzichte van de begroting 2022. Deze structurele toename wordt veroorzaakt door de toename van de opgaven en (daarmee) de formatie van BIJ12. Dit werkt door in de ondersteunende werkzaamheden en producten van Bedrijfsvoering.

2.7.5 Personele kosten

Om de organisatie blijvend te kunnen ondersteunen wordt bij de toename van de opgaven van BIJ12 voor de formatie van Bedrijfsvoering een opslagpercentage gehanteerd van circa 25% van de formatieve toename. Daarnaast is een aantal posten de laatste jaren niet meegegroeid met de formatie maar alleen geïndexeerd in voorgaande jaren. Deze posten worden in 2023 gecorrigeerd. Voor 2023 gaat het om (zie ook onderstaande tabel):

- Het budget voor reis- en verblijfkosten is de afgelopen jaren niet aangepast aan de toename van de formatie van BIJ12. Dit wordt in 2023 gecorrigeerd. Hiervoor is extra structureel budget nodig van € 110.000;
- Het budget voor vorming en opleiding is de afgelopen jaren niet aangepast aan de toename van de formatie van BIJ12. Dit wordt in 2023 gecorrigeerd. Hiervoor is extra structureel budget nodig van € 57.000;
- Budgetneutrale verschuivingen van formatie binnen BIJ12 tussen Bedrijfsvoering en GBO, Faunazaken en Subsidieregeling Drugsafvaldumpingen leidt in 2023 tot een toename van het budget van € 14.000;
- Overheveling van het budget voor de ondersteuning door BIJ12 voor IPSN van IPO-Den Haag naar BIJ12. Voor Bedrijfsvoering betekent dit een structurele overheveling van € 215.000;
- Van de in totaal € 1,7 mln die is gereserveerd voor informatieproducten Natuur en Externe Veiligheid wordt structureel € 104.174 toegevoegd aan Bedrijfsvoering ten behoeve van ondersteuning beheer informatieproducten Natuur. Hiervoor was een reservering van € 125.000 bij Bedrijfsvoering opgenomen. Het budget wordt hierdoor verminderd met € 20.826;
- De kosten voor de uitvoering van de regeling Drugsafvaldumpingen voor BIJ12 (€ 30.000) zijn vanaf 2022 structureel bij Bedrijfsvoering opgenomen;
- Vanwege de heroriëntatie op de organisatie en positionering van Bedrijfsvoering binnen de IPO-vereniging, gericht op het verkrijgen van een geïntegreerde bedrijfsvoering voor de hele vereniging, wordt het budget van

IPO-Den Haag voor ontwikkeling support (bedrijfsvoering) structureel overgeheveld van de begroting IPO-Den Haag naar de begroting BIJ12. Dit betreft € 248.042;
- In de meerjarenraming van de begroting van IPO-Den Haag was nog een restpost opgenomen die voortvloeit uit de reorganisatie die in de periode 2020 - 2021 heeft plaatsgevonden. Deze restpost van € 30.500 wordt, in aansluiting op de overheveling voor ontwikkeling support, structureel overgeheveld naar de begroting van BIJ12;
- Door uitbreiding van capaciteit binnen de units Faunazaken en Natuurinformatie en Natuurbeheer nemen de algemene personeelskosten van de ondersteuning toe (opslagpercentage overhead 25%).

In onder meer paragraaf 1.4 is toegelicht dat de verwachting is dat in het kader van het Uitvoeringsprogramma Natuur en de opgave voor Stikstof, de formatie van BIJ12 verder groeit. Het is nog niet duidelijk hoe. Dit zal straks ook gevolgen hebben voor de personele inzet en daarmee de personele kosten voor de Interne organisatie. Omdat het nog niet duidelijk is wat de inzet wordt, is dit nog niet vertaald in voorliggende (concept)begroting. Op de begroting is het individuele ontwikkelbudget vanuit de cao opgenomen (1,3% van de totale loonsom).

Tabel: Toename personele kosten

Opgave	Bedrag	Achterliggend besluit / oorzaak
Correctie budget Reis- en Verblijfkosten	€ 110.000	Aanpassing aan toename formatie
Correctie budget Vorming & Opleiding	€ 57.000	Aanpassing aan toename formatie
Budgetneutrale verschuiving formatie BIJ12	€ 14.000	Kaderbrief/Begroting 2023
Overheveling budget IPO (IPSN)	€ 215.000	Kaderbrief/Begroting 2023
Informatieproducten Natuur	€ 20.826 -	Kaderbrief/Begroting 2023
Budgetneutrale verschuiving Drugsafvaldumping	€ 30.000	Kaderbrief/Begroting 2023
Overheveling budget IPO-Den Haag (ontwikkeling support)	€ 278.542	Kaderbrief/Begroting 2023
Toename algemene personeelskosten door uitbreiding formatie BIJ12	€ 85.000	NVT (gevolg toename opgave BIJ12)
Totaal	€ 768.716	

2.7.6 Huisvesting en ICT

De toename van de post huisvesting en ICT wordt veroorzaakt door de toename van het aantal (vaste en tijdelijke) medewerkers en doordat de afgelopen jaren te weinig extra budget is opgenomen om de kosten door de toename van medewerkers te kunnen dekken. Dit extra structureel budget van € 150.000 is nodig voor het realiseren van ICT-werkplekken (Microsoft-omgeving), de ondersteuning door de servicedesk van de leverancier en de benodigde soft- en hardware.

2.7.7 Overige kosten

De incidentele toename van de post Overige kosten wordt veroorzaakt door de begeleiding van de organisatieontwikkeling van BIJ12 (€ 100.000). Dit was nog niet bekend bij het opstellen van de Kaderbrief. In paragraaf 1.4 wordt de organisatieontwikkeling toegelicht.

2.7.8 Tot slot

De uitvoeringskosten zijn op een aantal posten geïndexeerd (2,3%). Waar mogelijk is de indexatie achterwege gelaten.

3 Totaaloverzicht begroting 2023

3.1 Lasten 2023

Lasten	Begroting 2023
Totaal Interne organisatie	7.166.865
Totaal regeling drugsafvaldumpingen	970.000
Expertiseteam Stikstof en Natura2000	9.999.104
Natuurinformatie en Natuurbeheer	12.538.951
Faunazaken	44.632.538
Secretariaat AdviesCommissie Schade Grondwater	958.574
GBO-provincies	9.571.317
Totaal lasten BIJ12	**85.837.350**

3.2 Baten 2023

Baten BIJ12	Begroting 2023
Bijdragen provincies uitvoerende taken	83.274.350
Diverse baten	2.263.000
Onttrekking aan geoormerkte middelen	300.000
Totaal baten BIJ12	**85.837.350**

De diverse baten bestaan uit Informatiepunt stikstof vanuit LNV (€ 363.000 + € 100.000), de bijdrage voor drugsafvaldumpingen (€ 1.000.000) en de bijdrage van LNV voor het NDFF (€ 800.000).
De bijdragen vanuit IPO Den Haag € 1.218.542 zijn toegevoegd aan de bijdrage van de provincies.

4 Meerjarenperspectief en verdeling provinciale bijdragen

4.1 Meerjarenperspectief van de begroting BIJ12 2023-2026

Prijspeil 2023, vergelijking met de gewijzigde begroting 2022. Personele kosten op basis van formatieplan BIJ12. Uitvoeringskosten incl. Btw.

Lasten	Wijziging VJN 2022	Begroting na VJN 2022	Doorwerking Kaderbrief	Begroting 2023 Structureel	Begroting 2023 Incidenteel	Primaire Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Interne organisatie									
Personele kosten: Salarissen en sociale lasten	690.812	3.306.751	911.310	4.241.942	100.000	4.341.942	4.241.942	4.211.942	4.211.942
Personele kosten: overige		713.693	16.415	783.400		783.400	783.400	783.400	783.400
Huisvesting en ICT	150.000	1.654.632	187.053	1.691.685		1.691.685	1.691.685	1.691.685	1.691.685
Communicatie en publicaties		112.648	2.591	65.239		65.239	65.239	65.239	65.239
Diverse kosten		390.848	8.989	284.599		284.599	284.599	284.599	284.599
Totaal Interne organisatie	**840.812**	**6.065.923**	**1.123.767**	**7.066.865**	**100.000**	**7.166.865**	**7.066.865**	**7.036.865**	**7.036.865**

Lasten	Wijziging VJN 2022	Begroting na VJN 2022	Doorwerking Kaderbrief	Begroting 2023 Structureel	Begroting 2023 Incidenteel	Primaire Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Regeling drugsafvaldumpingen						0			
Personele kosten		45.000		45.000		45.000	45.000	0	0
Uit te keren subsidies		925.000		925.000		925.000	925.000	0	0
Totaal regeling drugsafvaldumpingen	**-30.000**	**970.000**	**0**	**970.000**	**0**	**970.000**	**970.000**	**0**	**0**

Lasten	Wijziging VJN 2022	Begroting na VJN 2022	Doorwerking Kaderbrief	Begroting 2023 Structureel	Begroting 2023 Incidenteel	Primaire Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Expertiseteam Stikstof en Natura2000									
Personele kosten	825.000	1.668.641	885.071	1.628.712		1.628.712	1.628.712	1.628.712	1.628.712
Beheer Aerius		1.980.770		1.980.770		1.980.770	1.980.770	1.980.770	1.980.770
Onderzoek/kennisdeling		286.129		286.129		286.129	286.129	286.129	286.129
Stelpost ISPN				5.136.000		5.136.000	5.136.000	5.136.000	5.136.000
Monitoring en rapportage		111.154		111.154		111.154	111.154	111.154	111.154
Overige uitvoeringskosten/communicatie		95.342	62.309	157.650		157.650	157.650	157.650	157.650
Programma ondersteuning		235.689		235.689		235.689	235.689	235.689	235.689
Informatiepunt Stikstof		363.000		0	463.000	463.000	100.000	100.000	100.000
Expertiseteam Stikstof en Natura2000	**825.000**	**4.740.724**	**947.380**	**9.536.104**	**463.000**	**9.999.104**	**9.636.104**	**9.636.104**	**9.636.104**

Lasten	Wijziging VJN 2022	Begroting na VJN 2022	Doorwerking Kaderbrief	Begroting 2023 Structureel	Begroting 2023 Incidenteel	Primaire Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Natuurinfomatie en Natuurbeheer									
Personele kosten	-595.170	3.117.337	133.650	3.705.987		3.705.987	3.705.987	3.705.987	3.705.987
Beheer informatieproducten		2.841.679	136.314	2.977.992	300.000	3.277.992	3.237.992	3.237.992	3.197.992
Uitvoeringskosten NDFF		1.785.000		3.120.000		3.120.000	3.520.000	2.720.000	2.720.000
Provinciaal aandeel uitvoering NDFF		0		0		0	0	0	0
Uitvoeringskosten natuurbeheer		2.516.972		2.434.972		2.434.972	2.434.972	2.434.972	2.434.972
Natuurinformatie en Natuurbeheer	**-595.170**	**10.260.988**	**269.964**	**12.238.951**	**300.000**	**12.538.951**	**12.898.951**	**12.098.951**	**12.058.951**

Lasten	Wijziging VJN 2022	Begroting na VJN 2022	Doorwerking Kaderbrief	Begroting 2023 Structureel	Begroting 2023 Incidenteel	Primaire Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Faunazaken									
Personele kosten	-46.700	1.196.701	-1.619	1.396.782		1.396.782	1.396.782	1.396.782	1.396.782
Uitvoeringskosten		1.254.924	26.264	1.281.188		1.281.188	1.281.188	1.281.188	1.281.188
AEWA ganzenonderzoek		0		0	0	0	0	0	0
Aanvulling wolvendraaiboek		0		0		0	0	0	0
Open-eind-regeling afhandelen faunaschades		30.342.209	10.507.929	41.954.568		41.954.568	41.954.568	41.954.568	41.954.568
Faunazaken	**-46.700**	**32.793.833**	**10.532.574**	**44.632.538**	**0**	**44.632.538**	**44.632.538**	**44.632.538**	**44.632.538**

Lasten	Wijziging VJN 2022	Begroting na VJN 2022	Doorwerking Kaderbrief	Begroting 2023 Structureel	Begroting 2023 Incidenteel	Primaire Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Secretariaat ACSG									
Personele kosten		583.606	21.010	604.616		604.616	604.616	604.616	604.616
Uitvoeringskosten		346.001	7.958	353.959		353.959	353.959	353.959	353.959
Secretariaat AdviesCommissie Schade Grondwater	**0**	**929.606**		**958.574**	**0**	**958.574**	**958.574**	**958.574**	**958.574**

Lasten	Wijziging VJN 2022	Begroting na VJN 2022	Doorwerking Kaderbrief	Begroting 2023 Structureel	Begroting 2023 Incidenteel	Primaire Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
GBO-provincies									
Personele kosten	1.353.945	4.249.736	949.977	4.501.768		4.501.768	4.501.768	4.501.768	4.501.768
uitvoeringskosten	0	3.675.024	1.344.526	3.869.549	1.200.000	5.069.549	3.869.549	3.869.549	3.869.549
Doorbelasting overhead personeelskosten				0		0	0	0	0
Doorbelasting overhead overige kosten				0		0	0	0	0
GBO-provincies	**1.353.945**	**7.924.760**	**2.294.502**	**8.371.317**	**1.200.000**	**9.571.317**	**8.371.317**	**8.371.317**	**8.371.317**
Totaal lasten BIJ12	**2.347.887**	**63.685.834**	**15.168.188**	**83.774.350**	**2.063.000**	**85.837.350**	**84.534.350**	**82.734.350**	**82.694.350**

prijspeil 2022

Baten BIJ12	Wijziging VJN 2022	Begroting na VJN 2022	Doorwerking Kaderbrief	Begroting 2023 Structureel	Begroting 2023 Incidenteel	Primaire Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Bijdragen provincies uitvoerende taken	2.247.887	61.122.834	15.168.188	81.974.350	1.300.000	83.274.350	82.434.350	80.634.350	80.594.350
Diverse baten)*	100.000	2.263.000		1.800.000	463.000	2.263.000	1.800.000	1.800.000	1.800.000
Onttrekking aan geoormerkte middelen		300.000		0	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Totaal baten BIJ12	**2.347.887**	**63.685.834**	**15.168.188**	**83.774.350**	**2.063.000**	**85.837.350**	**84.534.350**	**82.734.350**	**82.694.350**

)* De bijdragen/overheveling vanuit IPO Den Haag vanuit de Voorjaarsnota 2022 en de Begroting 2023 zijn respectievelijk met € 1.218.542 en € 5.136.000 toegevoegd aan bijdrage provincies.

4.2 Verdeling provinciale bijdragen 2023

Overzicht provinciale bijdragen ten behoeve van dekking structurele kosten 2023 begroting BIJ12

Provincies	Totale provinciale bijdrage	Interne organisatie (gewogen percentage totale begroting)	Bijdrage Interne organisatie	ACSG en natuurtaken N2000 en Stikstof, Natuurinformatie en Natuurbeheer, Faunazaken (gewogen percentage)	Bijdrage uitvoeringskosten ACSG en natuurtaken Stikstof en N2000, Natuurinformatie en Natuurbeheer, Faunazaken (gewogen)	Overheveling IPO	Faunazaken actualisatie tegemoetkoming en/ taxatiekosten, ganzenregeling	GBO (verdeelsleutel op basis van deelname applicatie)
Groningen	3.840.521	6,16%	443.732	5,08%	1.123.609	395.472	1.131.952	745.755
Fryslân	15.335.195	9,31%	661.341	10,08%	1.861.555	416.016	11.616.065	780.218
Drenthe	4.215.505	8,76%	621.121	9,72%	1.763.893	369.792	760.896	699.803
Overijssel	6.273.336	10,46%	740.743	11,97%	2.137.602	421.152	2.189.792	784.048
Gelderland	9.435.045	10,28%	733.912	10,31%	2.007.420	529.008	5.184.406	980.299
Utrecht	6.032.240	7,10%	511.428	5,84%	1.299.277	462.240	2.898.662	860.633
Noord-Holland	13.787.484	7,91%	565.936	7,62%	1.524.090	431.424	10.466.669	799.365
Zuid-Holland	8.080.120	8,58%	615.544	7,68%	1.610.104	508.464	4.396.342	949.665
Zeeland	3.970.191	5,71%	409.811	5,02%	1.063.637	344.112	1.507.395	645.236
Noord-Brabant	5.358.684	11,96%	848.777	13,42%	2.433.048	508.464	632.132	936.262
Limburg	4.606.010	9,13%	648.474	9,83%	1.820.280	410.880	953.816	772.559
Flevoland	2.340.020	4,64%	336.045	3,43%	831.085	338.976	216.441	617.473
Totaal	**83.274.350**	100%	**7.136.865**	100%	**19.475.601**	**5.136.000**	**41.954.568**	**9.571.317**

4.3 Indicatie provinciale bijdragen vanaf 2024

Op verzoek van de provincies wordt een indicatie afgegeven van de provinciale bijdragen vanaf 2023. Hierbij dient wel rekening te worden gehouden met de volgende kanttekeningen:

- Indicatie betreft prijspeil 2023, exclusief de jaarlijkse indexering voor materiële en personele kosten voor 2024 e.v.
- Indicatie is exclusief de jaarlijkse actualisatie van de open-eind-regeling tegemoetkomingen faunaschade.
- Indicatie is exclusief de tussentijdse begrotingswijzigingen bij Najaarsnota 2022 en Voor- en Najaarsnota 2023.
- Indicatie is exclusief de besluitvorming die ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 en het meerjarenperspectief t/m 2026 nog diende plaats te vinden.

Door de kleine verschillen in de ramingen voor 2024 zijn er marginale verschillen in de gewogen percentages ten opzichte van 2023.

Indicatie jaarlijkse provinciale bijdragen ten behoeve van dekking structurele kosten 2024-2026 begroting BIJ12

Provincies	Totale provinciale bijdrage	Interne organisatie (gewogen percentage totale begroting)	Bijdrage Interne organisatie	ACSG en natuurtaken N2000 en Stikstof, Natuurinformatie en Natuurbeheer, Faunazaken (gewogen percentage)	Bijdrage uitvoeringskosten ACSG en natuurtaken Stikstof en N2000, Natuurinformatie en Natuurbeheer, Faunazaken (gewogen)	Overheveling IPO	Faunazaken actualisatie tegemoetkoming en/ taxatiekosten, ganzenregeling	GBO (verdeelsleutel op basis van deelname applicatie)
Groningen	3.675.814	6,07%	430.983	5,34%	1.065.151	395.472	1.131.952	652.256
Fryslân	15.770.644	10,60%	739.383	11,62%	2.316.782	416.016	11.616.065	682.399
Drenthe	4.246.474	8,83%	617.114	9,46%	1.886.606	369.792	760.896	612.066
Overijssel	6.292.931	10,43%	728.639	11,37%	2.267.600	421.152	2.189.792	685.748
Gelderland	9.598.138	11,00%	772.057	11,31%	2.255.273	529.008	5.184.406	857.394
Utrecht	5.777.340	6,82%	485.434	5,91%	1.178.272	462.240	2.898.662	752.731
Noord-Holland	13.711.989	7,96%	561.117	7,79%	1.553.634	431.424	10.466.669	699.145
Zuid-Holland	7.922.749	8,53%	603.588	7,94%	1.583.754	508.464	4.396.342	830.601
Zeeland	3.750.593	5,36%	380.758	4,79%	953.989	344.112	1.507.395	564.340
Noord-Brabant	5.273.511	11,71%	819.266	12,51%	2.494.770	508.464	632.132	818.879
Limburg	4.346.658	8,44%	592.827	8,59%	1.713.434	410.880	953.816	675.700
Flevoland	2.067.509	4,26%	305.698	3,34%	666.336	338.976	216.441	540.058
Totaal	**82.434.350**	100%	**7.036.865**	100%	**19.935.600**	**5.136.000**	**41.954.568**	**8.371.317**

4.4 4.4 Historisch overzicht provinciale bijdragen vanaf 2019

Het verloop van de provinciale bijdragen wordt bepaald door:

- Jaarlijkse indexatie
- Jaarlijkse actualisatie van de tegemoetkomingen faunaschade
- Tussentijdse begrotingswijzigingen

Bijdragen zijn conform de vastgestelde begrotingen na wijzigingen, exclusief de jaarlijkse afrekening op basis van de jaarrekening.

Verloop totale provinciale bijdragen vanaf 2019, bijdragen na wijzigingen bij VJN en NJN

Provincies	2019	2020	2021	2022	2023
Groningen	2.112.720	2.007.148	2.061.859	2.641.011	3.840.521
Fryslân	12.637.843	13.127.026	13.152.307	14.231.472	15.335.195
Drenthe	2.257.109	2.181.017	2.235.134	2.894.943	4.215.505
Overijssel	3.953.982	3.560.149	3.591.878	4.384.353	6.273.336
Gelderland	6.525.624	6.505.791	6.543.573	7.497.174	9.435.045
Utrecht	2.993.062	2.983.931	3.022.258	3.702.453	6.032.240
Noord-Holland	10.591.867	8.861.264	8.814.293	9.580.809	13.787.484
Zuid-Holland	3.366.103	3.220.938	3.186.324	3.998.210	8.080.120
Zeeland	2.059.776	2.064.264	2.111.287	2.593.120	3.970.191
Noord-Brabant	2.904.735	2.919.139	2.899.206	3.725.419	5.358.684
Limburg	2.533.985	2.523.451	2.531.512	3.099.341	4.606.010
Flevoland	936.320	1.123.897	1.147.450	1.586.485	2.340.020
Totaal	**52.873.125**	**51.078.016**	**51.297.082**	**59.934.792**	**83.274.350**

4.5 Verloopoverzicht reserves BIJ12

Op basis van de in de gewijzigde begroting 2022 en begroting 2023 opgenomen onttrekkingen aan de reserves laat de reservepositie van BIJ12 het volgende beeld zien:

		geplande	voorgestelde		geplande	
	saldo	onttrekking	onttrekking	saldo	onttrekking	saldo
verloop reserves	**31-12-2021**	**Begroting 2022**	**Voorjaarsnota 2022**	**31-12-2022**	**Begroting 2023**	**31-12-2023**
Vegetatie karteringer	1.600.000	300.000		1.300.000	300.000	1.000.000
PAS	100.770			100.770		100.770
NDFF				1.391.620		1.391.620
GBO	310.290			310.290		310.290
Totaal	**2.011.060**	**300.000**	**0**	**3.102.680**	**300.000**	**2.802.680**

5 Bijlage: Afkortingen overzicht

A
AAC: Ambtelijke Adviescommissie
AHN: Actueel Hoogte bestand Nederland
ANLb: Agrarisch Natuur- en landschapsbeheer
B
BAC: Bestuurlijke Adviescommissie
Besi: Beslisinstrument beschermde soorten
BGT: Basisregistratie Grootschalige Topografie
C
CDS: Centrale data service omgeving
CGBD: Catalogus Groen Blauwe Diensten
COR: Centrale ondernemingsraad
D
DG Stikstof:
DMS: Document Management Systeem
DNL: collectief Droogteschade.nl
E
F
Fbe: Faunabeheer eenheid
G
GGA: Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak
GLB: Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
GLO: Gegevensleverings Overeenkomst
GLP: Gegevensleverings Protocol
H
I
IAWM: Interprovinciale Ambtelijke Werkgroep Monitoring
IBIS: Interprovinciaal Bedrijven Terreinen Informatie Systeem
IDA: Interprovinciale Digitale Agenda

IKN: Informatiekaart Natuur
ISOR: Informatie Systeem Overige Ramptypen
ISPN: Programmaorganisatie Stikstof en Natuur
J
K
L
LDO: Landelijke database overstromingsgegevens
LGR: Landelijk Grondwater Register
LMS: Learning Management Systeem
LZR: Landelijk Zwemwater Register
M
MARF: Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade
N
NCN: Natuur Collectieven Nederland
NDFF: Nationale Databank Flora en Fauna
NDVH: Nationale database Vegetatie en Habitats
NEM: Netwerk Ecologische Monitoring
NHI: Nederlands Hydrologisch Instrumentarium
NINB: Natuur Informatie en Natuur Beheer
NSP: Nationaal Strategisch Plan
O
OBN: Kennisnetwerk ‘Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit
P
PAS: Programmatisch aanpak stikstof
PBL: Plan Bureau voor de Leefomgeving
PMO: Project Management Ondersteuning
POB: Persoonlijk Ontwikkelbudget
PPC: Provinciale producten catalogus
Provisa: provinciale selectie archieflijsten
Q
R
RIVM: Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
RNN: Rekentool natuurkwaliteit
RRGS: Register risicosituaties gevaarlijke stoffen
S

SIU VV/VH: Stikstof in Uitvoering Vergunningverlening/Toezicht en Handhaving
SKP: Standaard kostprijzen
SLA: Service Level Agreement
SNL: Subsidiestelsel Natuur- en landschapsbeheer
SRS: Schaderegistratiesysteem
SSRS: Stikstof Registratie Systeem
T
U
UPN: Uitvoeringsprogramma Natuur
V
VRN: Voortgangsrapportage Natuur
VTH: Vergunningen, toezicht en handhaving
W
WSN: Wet stikstofreductie en natuurverbetering
X
Y
Z